

העולם הזה

מאחורי הקלעים של

המשבר המפוברק

ספיר

דוחר

לבחירות

קרא ירי

"דאג לכך" שוטרינו יאשרו כשרים! קוראת הכרזה באנגלית (ראה תמונה) שהתפרסמה בירחון ההומור האמריקאי חד (מטורף). למרות שהביטוי "כשר" לקוח מהאידיש והעברית, הרי לא צריך להיות למישהו ספק לאיזה שוטרים מתכוונת הכרזה.

הכוונה המסתתרת מאחורי כרזה היתולית זו, מיועדת לגנות את תופעות השחיתות במשטרה האמריקאית, שמישטרה ישראל, עם כל מה שניתן לומר בגנותה, נקיה מהן. עוקץ הבדיחה טמון כמובן בכינוי שהכוששים בארצות-הברית ואנשי השמאל שם, נוהגים לכנות בו את השוטרים האמריקאים — פיגס ("חזירים").

למרות שהכרזה היא אמריקאית טיפוסית, הרי לפי מה שמתרחש לאחרונה בעולמה של משטרת ישראל, נראה כי לא היה מוזק אם מישהו היה מתרגם את הכרזה לעברית, מחליף את הסמל בכור בע המישטרה, ותולה אותה בכל תחנות הי משטרה בארץ.

אחד הנכסים העיקריים של משטרת ישראל היא תדמיתו של השוטרי הישראלי. למרות שתהיה זו הגזמה רבה לומר שהוא נהנה מצד הציבור מיחסים של הי ערכה ואמון כמו השוטרי הבריטי, למשל, הרי אין להשוות כלל את מצבו למצבם של שוטרי פאריס או ניו-יורק, שהפכו בעיני חוגים רחבים לסמל שגוא המייצג את תכונות הי עריצות והדיכוי של השילטון.

באחד המערכונים היר קלאסיים של שלישיית הגנש החינור שואל גברי בנאי את ישראל פוליאקוב: "תגיד, שור טר אוהב את האזרח?" "בטח אוהב", משיב לו פולי.

"אז למה הוא רושם לו רפורטים?" מוסיף גברי ומקשה.

לאור מה שמתרחש לאחרונה נדמה כי לא רחוק היום והפאנץ' ליון ("שורת המחץ") של המערכון תשובה ל: "אם השוטרי אוהב את האזרח, אז למה הוא הורג אותו?"

יותר מדי מקרים של יריות שוטרים באזרחים (בעלי עבר פלילי בכל המקרים) אירעו בזמן האחרון, מכדי שאפשר יהיה לתאר זאת כצירוף מאורעות מקרי בלבד. בתופעה, העלולה בטווח ארוך לשנות את תדמיתו של השוטרי הישראלי, עוסקת הכתבה מוות מידי המישטרה בגליון זה.

אין ספק, קשה לנקוט עמדה בבעיה המורה זו. ההתגברות המהירה והקיצונית של הפשיעה האלימה החודרת כמעט לכל פינה מחיי החברה הישראלית; השימוש הגובר והולך בנשק חם מצד אנשי העולם התחתון הישראלי, שאינם מהססים לירות בקלות-דעת פושעת באזרחים ובשוטרים — תורמים ליצירת פסיכולוגיה ציבורית המגיעה לפעמים למימדים היסטוריים, בגללה נוטים אזרחים רבים להצדיק את השימוש בנשק חם נגד עבריינים, כמעט בכל מקרה.

ניתן להבין בקלות גם את הרגשתם ואת מניעיהם של השוטרים, היודעים כי כל מירדף אחרי עבריין חובב עלול לסכן את חייהם, ממהרים להשתמש בנשקם בפחות מעצורים משמעותיים ומוסריים מאשר בעבר. רצח השוטרי שמואל וייצמן בתל-אביב, בעת שניסה לתפוס פורק, כאילו השמיט את הקרקע מתחת לטיעוניהם של כל אלה שמחו בעבר על הפזירות שבשימוש בנשק מצד השוטרים.

למרות כל זאת ולמרות האווירה הציבורית האוהדת לאחרונה, מתוך רגשי נקמנות, את תגובותיהם האלימות של השוטרים, אי אפשר להשלים עם המצב הנוכחי ההולך ומתדרדר. צריך להפסיק באיזה מקום את מעגל הדמים, המניח, במדינה שאין בה עונש-מוות, לכל שוטרי לבצע גורדין מוות בעצמו.

עד היום נטוש בישראל הוויכוח בין מחייבי ושוכללי גורדין מוות לאנשי אירגוני הטירור הערביים. למזלה של ישראל ידם של שוללי עונש המוות היא על העליונה. הנימוק כי הידיעה שמצפה להם עונש-מוות אם יתפסו רק תחמיר את ייאושם של החבלנים ואת נכונותם להלחם עד מוות — הוא עדיין אחד הטענות החזקים ביותר של שוללי עונש המוות.

אין שום סיבה מדוע לא להחיל כלל זה גם על המלחמה בעולם התחתון הישראלי. הידיעה כי כל שוטרי עלול לירות בהם ולחרוץ את דינם למוות בכל שעה, לא תרתיע עבריינים מלעסוק בפשע. היא רק גורמת למיספר גדול יותר יותר של עבריינים להשתמש בנשק חם ולירות בשוטרים.

מישהו צריך להפסיק לירות כדי למנוע את תהליך הפיכת רחובות ערי ישראל לשיקאגו של שנות ה-20; לשים מחסום לאינפלציה הדוהרת של ירידת ערך חיי האדם במדינה.

KEEP OUR COPS KOSHER

המודעה ההיתולית של "מד" דאג שוטרינו יאשרו כשרים!

הודו- ברזל בשבילי...

בשר תרנגול ההודו הוא העשיר ביותר במינרלים חיוניים-לעומת סוגי בשר אחרים-והוא עדיף באופן מיוחד לתזונה ילדים בגיל הרך ובגיל ההתבגרות.

תכולה (מ"ג ב-ק"ג)	הודו	בקר
ברזל	38	28
סידן	230	110
זרחן	3200	2400

לגיוון התפריטים נא לפנות למועצה לענף הלול ת.ד. 124 ת"א-לקבלת חוברת מתכונים חינם.

הפרט שעבר את כל השינויים של וולט דיסני בצרפת, אנגליה וארצות אירופה הגדולות. "מיוזג של מוסיקה קומדיה ועלייה שאין בדוגמתה... משנה ומרבה"

טיים — TIME

תתולים בצמרת

פצצה של מוסיקה, בידור וצחוק

"גת" — תל-אביב (4.30, 7.15, 9.30)

"אואזיס" — רמת-גן (4.00, 7.15, 9.30)

— סרט פורום פילם בצבעים —

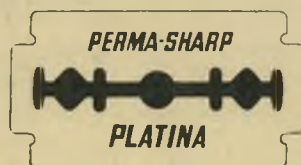
יגאל

הכל הולך חלק...

עם...

פרמה שרפ פלטינה

סכין הגילוח הנבחר לשנת 1972
רב המכר בין סכיני הגילוח מפלדת אל-חלד

**„עוד לא אבדה תיקוותנו
התיקווה שנות עשרותיים
לחזור לנחלת אבותינו...“**

זעקי ארץ אהובה!

ושבו בנים לגבולם

הרומאי, ראובן אלוני, סמנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל. זהו סיפורו של הכפר בירעם.

„אם אשכחך, בירעם...“

הדור האמריקאי טוב, שהיה רואה מחזה זה מוצג על אחת הבמות מחוץ לברודוויי, היה קורא: „איה מוח אנטישמי מעוות! אינו פארודיה מרושעת על מיפ"ע לנו הקדוש, על מאווי הדורות! איה כתבישטנה מסוי"ה: איך אפשר לייחס התעללות כזאת, רישעות כזאת, חוקא ליהודים — שהיו קורבנות לרישעות זו עצמה במשך אלפיים שנה!“

זהו בדיוק העיקרון השטני של פרשת בירעם ואיקרית. אין זו רק תעמולה אנטי-ישראלית. תעמולה זו לובשת צורה של פארודיה מחזקמות על הרעיון הציוני עצמו. אנשי בירעם ואיקרית הם הציונים של דורנו.

אין כימעט שיר ציוני, שגולי בירעם לא יכלו לשיר אותו בלחט. („עוד לא אבדה תיקוותנו, התיקווה שנות עשרותיים...“)

אין תפילה יהודית, שגולי איקרית לא יכלו להשמיעה בלב דואב. בית התפילה הנטוש, בין השיחים והחורף בות. קברי האבות. נחלת אבותינו. ושבו בנים לגבולם. אם אשכחך, בירעם, תשכח ימולך, תד"ב לזכרנו לחיוב. בשם אלהה שובת איקרית. ומה נוראים הרברים היוצאים מפיו של אותו פקיד, שהקדיש את חייו לגזילת אדמותיהם של ערבים, ראובן אלוני: „אייאפשר להחזירם לכפרם, מפני שעל אדמתם יושבים עתה אחרים.“

כמה זמן יושבים? עשרים וכמה שנים! אבל הציונים תבעו לעצמם את ארץ-ישראל, שעל אדמתה ישבו מוסלמים במשך 1300 שנה, ונוצרים מסוי"ה של בני בירעם במשך 2000 שנה. בשם מה? בשם הנוהג ההיסטורי על נחלת האבות. זכות שלא פנה גם אורי שמונים דורות.

אין פנה זכות זו על נחלת האבות במשך דור אחד בכפר בירעם?

האם שומע ראובן אלוני מה שפיו אומר? והי השלילה הטוטאלית של כל הבסיס המוסרי של התנועה הציונית! ואם אינו שומע — האם שומעת זאת אשתו? האם לא תעמוד בראש הצועקים חס? („שוב, שובי השולמית!“)

געולת האדמה

זה דרמיון פרשה שפלה יותר. שפל מכל הוא מע"ה השקרים, המירמה והכחש, שבו עטפו אותה מ"ה תחילתה ועד היום — תכונות שאנחנו רגילים לייחס אותן לאויבנו.

„זה קרה בסערת הקרב“, אומר יגאל אדון בטהויוויה. איזו סערה? איזה קרב?

שום חייל קרבי לא היה מעלה על דעתו צביעות מרושעת כזאת. הצביעות המרושעת מאפיינת תמיר את החומס והעושה, המתגנבים להם מאחורי החייל, כשזה נדחף הלאה על-ידי סערת המלחמה.

אנשי בירעם ואיקרית לא ברחו. הם גורשו בכוח הנשק.

הם לא גורשו בסערת המלחמה, אלא אחרי שוך הקרבות.

לא בדם חם, אלא בדם קר. דמו הקר של יחש. כל זה תחת דגל קדוש, ששימש ככיסוי למעשי-נבלה כה רבים: „הביטחון“.

בשם הביטחון, רמסו ברגל גאוה פסקידין של בית-המישפט העליון. רמסו את עקרונות מדינת-חוק.

בשם הביטחון, השאירו את העוול על כנו מזה קרוב ל-25 שנים.

הנקרא ראובנוס אלוניוס, מתכנסים רומאים קצוצי-שיער ומגולחים למשעי, ובקולות תרבותיים של עמי-אדונים דגים על יישובו ההגיוני של האיזור. כך-יכך הקטארים לשומרים הצעירים של האימפריה, כך-יכך למהגרים חד-שים ממחוז הדאנובה, כך-יכך לרורבה הקרקעית של הנציב.

כעבור כמה שנים, ביום תשעה באב, בכל שנה, מתכנסים הפליטים באותו מקום, על הגיבעה המערבית, הקרויה עתה „גיבעת הבכי“. הם משקיפים לעבר כפרם, שרק בית-הכנסת שלו שרד בין שיחיה-הפרא. הזקנים מתים כזה אחר זה, כשהם מושביר עינם את בניהם לקברם בבית-הקברות של המור לדת האבודה. היהודים, שגדלו בינתיים, מתים פללים: „בשנה הבאה בכפרנו...“

„אדמת אבותיהם קוראת להם. הם שומרים לה אימונים בליבם, חרף כל הפיתויים של כירי-הבשר. הם מסרבים לקרוא לכל מקום אחר בשם מולדת. הנכדים והננינים, שנולדו בגלות, מפנים את פניהם אל כפרם הא-בוד, ונשארים זרים במולדתם החדשה.“

„כל עוד זכב פנימה, נפש ערבית הומיה, ונפאתי מיורת, קדימה, עין לכפר צופייה...“

סג'אלוף במקום צנטוריון

הרי מחזה אנטי-ציוני, גם הוא מן המוכן. כל תועמלן של פתח או החזית העממית, כל מסית של קבוצה ניאורנאצית או אנארכיסטית, יכול להפכו בנקל לעלילה מזעזעת על הבמה או על הכד. הוא מתאים גם לסידרה שלוויונית נוגעת-ללב.

כל העלילה הנ"ל, בלי שום שינוי, אולם במקום הצנטוריון הרומאי, סג'אלוף ישראלי. במקום הכפר היהודי, כפר ערבי. במקום בית-הכנסת — כנסייה נוצרית. במקום ראובנוס אלוניוס, פקיד הנציב

הרי מחזה ציוני, מן המוכן: התקופה: 70 שנה אחרי לידת ישו, שנת חורבן הבית השני. המקום: כפר יהודי בגליל. הרומאים כבשו את האיזור. בני הכפר היהודי ממ-שיכים לעבד את אדמתם, ולהתפלל בבית-הכנסת שלהם שהועם יעבור.

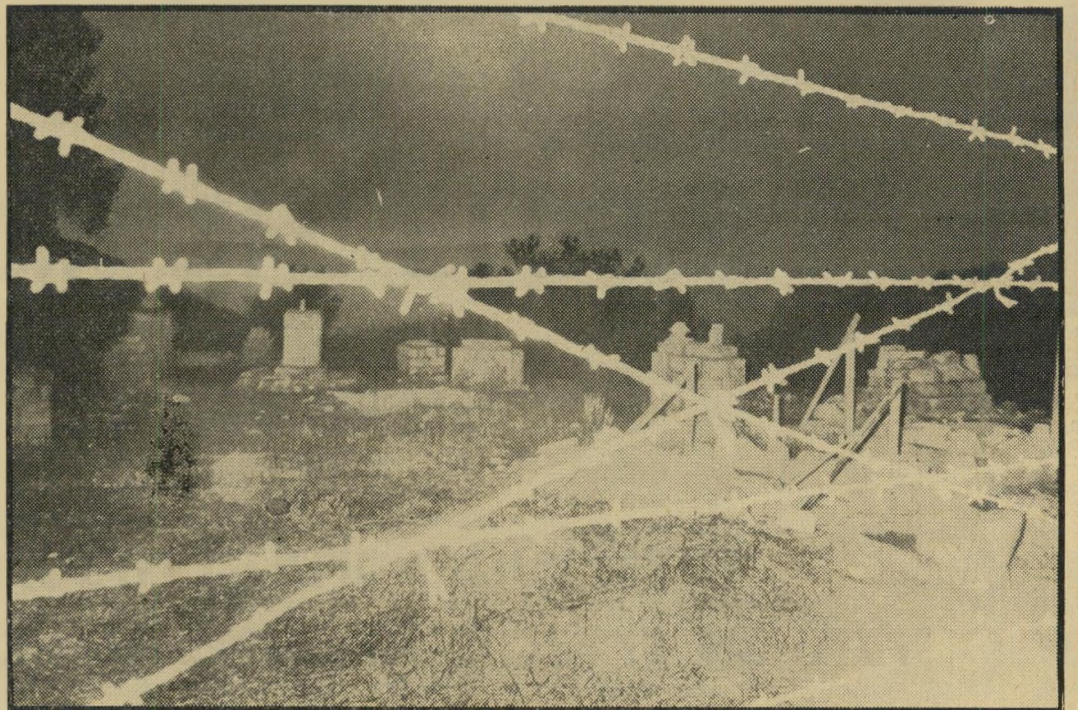
לפתע מופיע צנטוריון רומאי. על בני הכפר לנטוש את המקום מיד, למשך שבועיים. אחרי-כך יוכלו לחזור. (הקהל יודע שהרומאי משקר. הגוי הרשע רוצה לטלף את היהודים, כדי ליישב במקום לגיונרים משוחררים. אבל בני-הכפר התמימים מאמינים לו. רומא דיברה, רומא אינה משקרת.)

סצינה של יגון. בני הכפר, גברים, נשים וטף, נודדים בשיירה אל הכפר היהודי השכן. עוברים שבועות וחודשים. בני-הכפר רוצים לחזור. נודע להם שהמפקד הרומאי הכריז על המקום כעל שטח סגור.

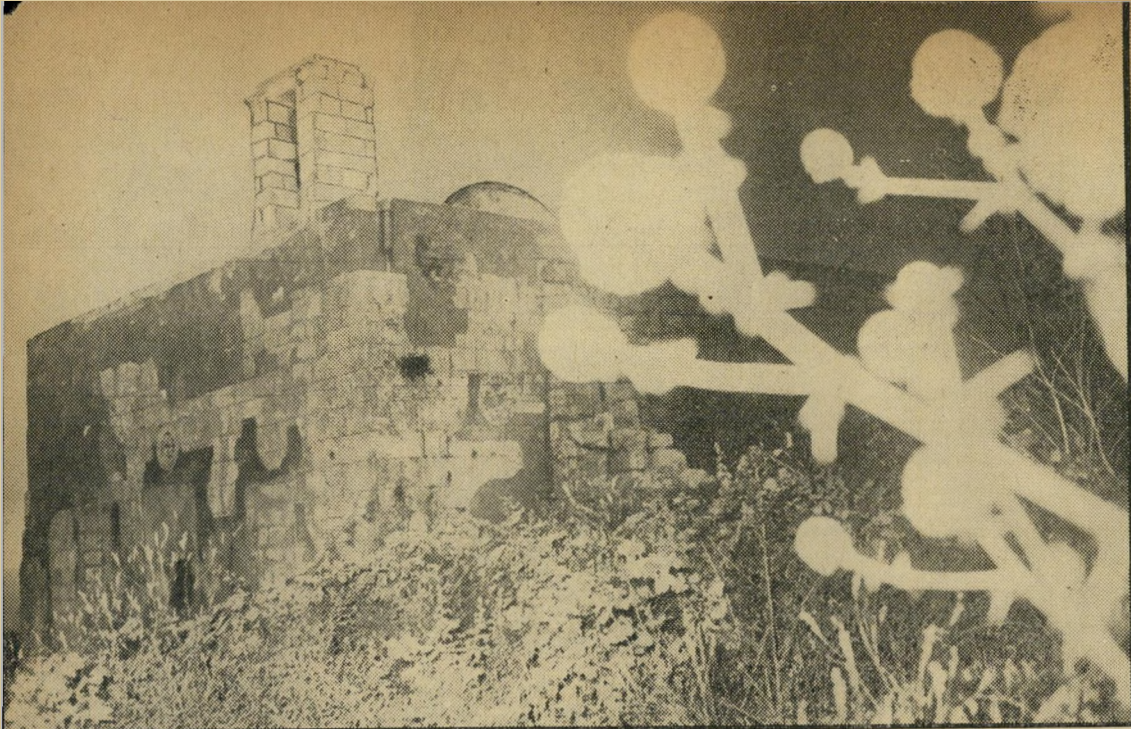
היהודים הטובים פונים אל בית-המישפט של הקיסר. ההוק הרומאי מפורסם בעולם. הוא שופט מישפט צדק. הוא נוסק שהיהודים רשאים לחזור לכפרם. פניו של המפקד הרומאי, הוא צוחק. כיתה של לג-יגורים תופסת עמדות במבואות הכפר, הקלגסים מצטווים לנעוץ את החנית בגופו של כל יהודי שיתקרב לכפר. לפתע פושטת השמועה בין הפליטים, היושבי כים בכפר הסמוך. כפרם נחרס!

הם נוטשים את הכל ומתקבצים בגיבעה המשקיפה על כפרם. לנגד עיניהם, הורסים הקלגסים את הבתים, הם נולדו וגדלו. בית אחרי בית קורס תחתיו. הבעות הפנים של הפליטים: הועם הסרי-האונים של הגברים, הבכי החנוק של הנשים, האימה בפני הילדים, שאינם תופסים מה בדיוק מתרחש. אבל הם יזכרו רגע זה עד סוף ימיהם.

אדמתם חולקה מזמן. בלישכתו של הפקיד הרומאי.

בית הקברות של בירעם: למתים מותר עכשיו לחזור לכפרם

מי קבע שזוהי מיצות הביטחון? ראשי הממשלה ושר הביטחון דאז, דויד בן-גוריון, אומר שמעולם לא נתן את ההוראה. (האם זה מזכיר משהו?) אך במשך כל שנות כהונתו, לא נקף אצבע כדי לתקן את העוול שנעשה, כביכול, שלא בפקודתו. (האם זה מזכיר משהו?) הכה נכדך את משמעותה של המילה הזאת, "ביטחון".

אחת מן השתיים: או שנימוק הביטחון הופעה בתוספת, או שנימוק באופן ציני דשם מטרה אחרת לגמרי: "האולת האדמה" במרכאות, נעולת האדמה בני מרכאות.

אם הופעל בתוס'לב, פירוש הדבר שהוכרז על איזור בירעם ואיקרית כעל "שטח צבאי סגור", לפי התקנות לשעת-חירום, מפני שהאחרים לביטחון חששו להשאיר על הגבול שני כפרים ערביים (אף שהם שייכים לעדה הנוצרית הידידותית ביותר לישראל, מאז שחר התהייה הציונית).

דיין קנא ונוקם

כזומר, הצו הוטל, חרף החלטת בית-המשפט, כדי לספק צורך ביטחוני בלעדי, ולא כדי לגוול אדמה מעובדי-אדמה חפים-מפשע ותמיילב. אם כן — הרי ביטול הצו, על פי בקשתו של שרי-הביטחון, פירושו שהצורך הביטחוני הזה נעלם. אין עוד מניעה ביטחונית לשיבת בנים לגבול. ואז יש להזכיר! לעומת זאת, אין מניחים לבני בירעם ואיקרית לחזור לכפריהם ולאדמתם, פירוש הדבר שאין כל מעש מעות לביטול הצו הביטחוני. כזומר: הצו היה שקר מתחילתו, ולא נזי

הכנסייה של בירעם, מוקפת שיחים וחורבות: למי לא מצלצלים הפעמונים?

שרידי בית-הכנסת המפואר מן המאה השלישית לספירה מעידים על רמת-החיים הגבוהה של יושבי המקום גם לאחר חורבן הבית.

אולם ברעם לא מתה, כאשר עבר משם היישוב היהודי. ברעם — היא בירעם — היתה מאז ועד לפני 25 שנה, דור אחרי דור!

(קרוב לוודאי שמגורשי בירעם הם בני-בניהם של האיכרים הישראליים המקוריים. כמו רוב אוכלוסיית הארץ היהודית, דבקו אלה באדמתם, התכופו עם רוחות הזמנים, דיברו ארמית ועברו לנצרות הכובשת, ולאחר מכן עברו לדיבור הערבי, אך מבלי להמיר את דתם שוב. מבחינה שורשית, גיזעית, מולדתית — מי ישראלי יותר, ראובן אלוני המגרש או לטיף סולימן המגורש?) מי שניסה למחוק את תולדות בירעם הנוצרית, כאילו עמד המקום שומם מאז ימי בריכוכא ועקיבא ועד ימי יערי וחזן — משלה את עצמו.

מי כמונו, היהודים, יודעים ששליטים יכו לים להחריב ולגרש — אך אינם יכולים למחוק זכר של נחלת-אבות, כל עוד יש בנים נאמנים הרוצים דשוב לגבולם?

שוב ישובו. וכל בר-דעת וברי-מצפון מבני עמנו — יעזור להם. כה לחי!

בן בירעם באוש-חלב, מצביע לעבר בירעם: „לשוב לארץ אבותינו...“

רגיעה ושלווה. פה ושם נוצלו סיסמות-שקר ביטחוניות לשם גירוש עובדי-אדמה מאדמתם. פה ושם אין בכוחם של פיצויים, ושיכון, ושיקום במקום אחר, למחוק את העוולה. פה ושם יש רק דרך אחת למחיקת הכתם ולטהור המצפון הלאומי: להחזיר את הגולים לביתם, אנשי השומר הצעיר הצעירים בדרום הבינו זאת, הם עומדים בראש המאבק, אנשי השומר הצעיר הקי ששים בצפון עומדים בדילמה. נפשם חצויה. היא חצויה, בלי ספק, מן היום הראשון שהסכימו לעלות על אדמה השייכת לאחרים, וליטול לעצמם שם הישיך לכפר שלי נשכח ולא יישכח.

יש רק מוצא אחד מדילמה זו, ואנו מאחזי האנשי השומר-הצעיר שתהיה להם הגדולה הנפשית הדרושה לו. עליהם להכריז על נכונותם תם הבזת-רמסויות, ללא תנאי, להחזיר את האדמה לבעליה. עליהם להעמיד את עצמם כי ראש המוחמים למחיקת הפשע של ברעם ואיקרית.

הוויכוח שלהם עם המוסדות, ותביעתם לקבל אדמה אחרת, אינה נוגעת לערכים.

הבנים ישובו לגבולם!

אישם על אדמת ברעם, ליידי בית-הכנסת העתיק שהפך לאתר-תיירות (דמי-כניסה, בבקשה!) עומד שלט. הוא הוצב על-ידי משרד ראשי-הממשלה למען האורחים והתיירים.

הוא מסביר את תולדות ברעם: „בימי הבית השני כן ישוב יהודי — אחד מרבים בגליל העליון.

עך אהא להנציח את הגירוש ולשים דגש ולקדם את בית-המשפט הגבוה ביותר במדינה.

יש אומרים שביטול הצו בידי משה דיין היה תח-בולה, נקמה אישית ומיפלגתית.

שנה אחרי שנה הופיעו שרי-הביטחון בכנסת, וטענו שהברח הוא לקיים את התקנה לשעת-חירום, שעל פיה נסגר איזור בירעם ואיקרית. פעם-פעמים התווכחתי על כך עם משה דיין, מעל דוכן הכנסת, והוא חזר על טענה זו. הביטחון מעל לכל. (נא לא לתרגם לגרמנית.) והנה, לפתע, אחרי שהתקנה הועברה שוב לוועדת החוקות-הביטחון כדי לחדשה, הודיע משה דיין לפתע שפג הצורך. אפשר לבטל.

מדוע? לפי גירסה אחת, משכנעת למדי: מפני שדיין רצה לנקום את נזקתו באנשי השומר הצעיר. הם הרעישו עולמות בפרשת פיתחת-רפיה. והם יושבים על חזק מן האדמה השדרה של ברעם.

עלידי ביטול התקנה, חידש דיין בן-לילה את הווי-כוח של ברעם, והדליק מדורה מתחת לרגלי השומר-הצעיר.

אם כן, הרי זה מוסף דף ציני חדש לתעלוליו של משה דיין. אם צורכי הביטחון משתנים, בן לילה, לפי חשבונות מיפלגתיים ואישיים — מה טיבם? מהי רמתם המיסרית?

אבל דיין הצליח להעמיד את מפ"ם, ואת השומר-הצעיר, במיבחן מוסרי עליון.

אין הברז בין ברעם ובין פיתחת-רפיה, אלא של זמן בלבד. שני המיקרים דומים להפליא.

פה ושם אירע הגירוש אחרי שוך הקרבות, בתקופת

בן איקרית משקם כנסייתו: לשוב!

דס, יזע וידע

"הלהקה הזאת מזכירה לי את הבדיחה על העיוור המנסה לזהות את הפיל לפי המישוש. הוא נוגע בחרטום וחושב שזה נחש. הוא נוגע ברגל ונדמה לו שזה עמוד. הוא מגיע לזנב והרי זה מטאטא. כך זה איתם. אתה שומע קטע אחד שהם מנגנים ואתה בטוח שזו להקת־רוק. קטע שני — והרי זו להקת־קצב מובהקת. קטע שלישי — וזה בפירוש ג'אז. קטע רביעי — שומו שמיים. זה מצלצל כמו בארטוק."

כך תיאר השבועון טיים את להקת דס יזע ודמעות לפני מספר שנים, כשהיתה עדיין תופעה חדשה ומפתיעה בשדה הפופ האמריקאי. מאז עברה הלהקה דרך ארוכה ומפרכת מאוד. כמה ארוכי־נגן שנמכרו במיליון עותקים ויותר, כמה להיטים בודדים שהפכו לתקליטי־זהב, הופעות שתמור רתם קיבלו מחירים מרקיעי־שמיים. לכל אחד מאנשי הלהקה המקוריים היה עבר מוסיקלי מגוון, עשיר ולכל אחד מהם הכשרה שונה. שלא לדבר על שאר ההכשרות שהצטרפו במשך הזמן. אפי שר למצוא כאן בעלי תואר מ. א. מ. ג'וליאד, פולקלוריסטים, אנשי ג'אז שניגנו בהרכבים המתקדמים ביותר, חברי להקת־מחתרת ואנשי פופ ורוק, בקיצור, הכל מכל דבר.

דס יזע ודמעות מהווה את הגשר עליו יכולים להיפגש כל הזרמים בנחיות מקסימליות.

אשר לשינויים שחלו בלהקה לאחרונה: בובי קולומבי, מתופף הלהקה ואחד מ-

"דס, יזע ודמעות"
1979, רוק וברטוק

שלושת החברים המקוריים בה (עם כץ וקופר) מסביר שמטבע הדברים הוא, כי בלהקה המורכבת מתשעה חברים, יהיו מזמן לזמן חילופי גברי, ושבועצם יש בהם ערך מרענן ללהקה כולה. אמנם פרי־שתו של הזמר הסולן קליטון תומאס התיפרשה עליידי רבים כטראגדיה, אבל לא מעט מבקרים בריטיים למשל, ישבעו ב־וודאי נחת, לאחר שטענו במשך שנים שקליטון תומאס אינו אלא מחקה לא יוצר לה של ריי צ'רלס וג'ימי הנדריקס.

פרישתו של פרד ליפסיס, הסקסופוניסט והמעבד, שתרם הרבה לצליל הלהקה, היה צעד רציני יותר, אולם במקומו הגיע סקי סופוניסט אחר, לו מריני, מרצה למוסיקה לשעבר באוניברסיטת אוהיו, וחבר בלהקות ג'ז מפורסמות כמו זו של וודי הרמן, ג'ז מורלו ודוק סבריינסן.

ועוד תוספת חדשה — ברנש מלומד לא פחות. לארי ויליס, בוגר מכללה מוסיקלית בניו־יורק, ומי שניגן בעבר עם סטן גץ וקאנונבול אדלרי.

כלומר, דס יזע ודמעות ממשיך במסורת. וכל מי שמאמין כי פופ הוא יותר מאשר יאמי יאמי, צ'יפי צ'יפי ועוד גימגומים מסוג זה, ירוץ ודאי להאזין להם.

פרטום דיר יעקבסון

בד בבד עם האפנה

סריגי טרוריה -
קלים ואווריריים
נעימים במגע
שומרים על צורתם
קלים בכביסה
מתיבשים מהר
אין צורך בגיהוץ

TREVIRA®
2000

דגם בוטיק ביבה

וואטים מיוצרים ע"י ג'רוסלם ג'רסי בע"מ

כיום כאחד הטובים בפניו
טרפים הפועלים בארה"ב.

רבות צופי טלוויזיה
עקבו השבוע במתח רב אחרי
הסרט מזימה יוונית שהוקרן
בסידרת הטלוויזיה הווי חמש
אפס. במרכז עלילת הסרט עמד
ביום של התנקשות במתנדב
שהסכים שכדור ייפלה את חזהו
במרחק סנטימטר, מתוך ידיעה
שהדבר לא יגרור לו כל נזק.
מומחה הלב הישראלי הד"ר
מוריס לוי לא צפה אמנם
בסרט, אבל כשסופרה לו על-י
לת הסרט, הגדיר אותה כי
"שטות, דבר כזה לא ייתכן
אפילו באחוזי סבירות מעטים
ביותר."

פסוקי השבוע

● שרהאוצר פנחס ספיר
לח"כ אהרון בקר בוויכוחו עם
מוזכ"ל ההסתדרות יצחק בן-
אהרון: "חבר בקר! כאשר
חילקו את אומץ-הלב, אני לא
עמדתי האחרון בתור..."

● איש ארץ-ישראל השלמה
הדוקטור ישראלי אלדד:
"עולים אשר מוכנים היו למען
זכות העלייה ללכת לסיביר,
הרי בהגיעם ארצה אינם מור
כנים ללכת אפילו לדימונה."

● הד"ר אמנרן ריבין
שכ"ן, דיקן הפקולטה למש-
פטים באוניברסיטת ת"א: "לא
כל חברי הכנסת הם בעלי שיי
עור קומה כדי להיכנס למצ'
עד הפזמונים, אך בכל זאת,
כדאי לזכור כי בין חברי ה'
כנסת יש רבים שמם ייזכר
גם אחרי שהרבה פזמונים
יישכחו."

● הנ"ל: "הכנסת הגר'
עה ביותר עדיפה על הדיקטטור'
רה הטובה ביותר."

(יושב על הריצפה במרכז) במסיבת סיום הלימודים של בוגרי החוג לתיאטרון
באוניברסיטת תל-אביב, בו לימד מישיק, מקשיב לפליטון שהכינו התלמידים
על מוריהם. עודד, שנפצע לפני כשנה באפר, עבר השבוע ניתוח סופי לתיקון האף, והוא מחכה לניתוח במצח.

עודד תאווי

רת הסיעה של מק"י, צעיר
מאות, כשהמשורר אלכסנדר
פן התאהב עד מעל לראש ב'
בתיה לנצט, שנחשבה אז
לאחת הנשים הארוטיות ביותר
בארץ. פן שלח שליחים ללג'
צט, ביקש אותה להיפגש עימו
אחרי הצגת-בכורה מסויימת,
בקפה-המלצרים שהיה פתוח כל
הלילה. לחברי התיאטרון נודע

לעבר החיילים שחיכו לטרמפ,
ואמר: "אני רוצה לקחת חיי'
לות." אין חיילות, השיב אחד
החיילים. "אם כך, אקח רק
זוג, המשיך הנהג. החייל וה'
חיילת שנכנסו למכונית, הופ'
תעו כשזיהו את הנהג, כיצ'
חק בן-אהרון, מזכיר ההס'
תדרות.

במסיבת סיום של אחת
מיחידות פיקוד דרום הופיע בין
היתר גם שייקה אופיר.
כשסיים שייקה את הופעתו
ורצה לרדת מהבמה, צעק לעבר'
רו אלוף פיקוד הדרום אריק
שרון: "אם אתה לא רוצה
להתייצב מחר למילואים, כדאי
שתיתן קטע נוסף!"

במסיבת פרידה שערכו
חברי מערכת ידיעות אחרונות
לכתבת העיתון תלמה יגור
שיצאה למסע בעולם, שיעדה
הסופי הוא קובה של פול'
קסטרו, אספו חברי המערכת
חמש ל" מכל משתתף כדי לק'
נות לה מתנה. רק בעל העיתון,
נח מוזס, לא תרם את חלקו
בטענה שאין עימו כסף מוז'
מן ואף לא צ'קים. כאשר ראה
מוזס את הבעת אי-האמון על
פני חברי המערכת, הזכירים
כיצד הוא נוהג להזמינם לארו'
חות ומבקשם לשלם עבורו ב'
טענה כי שכח את כספו, הרים
את ידיו וקרא: "בבקשה, תע'
שו חיפוש!" כתב העיתון "א'
רי פורת לא התבייש, וכשנח
מוזס עומד כשידיו מורמות,
ערך חיפוש בבגדיו כדי לגלות
שאמנם לא היתה בכיסו של
מוזס אפילו אגורה.

בהמשך משפטו, נחקר
העיתונאי יגאל לביב על-ידי
פרקליט מחוז תל-אביב יעקב
קדמי. במהלך החקירה הוא
הכחיש כי היה מודיע של מס'
הכנסה. אמר לו קדמי: "אני
טוען שלא רק שהיית מודיע
של מס-הכנסה, אלא שהיית לך
שם אפילו כינוי: סונול. האם
אתה רוצה לומר בפני בית'
המשפט שעולם לא שמעת את
המילה סונול?" כאן התערב
שופט בית-המשפט המחוזי בנ'
ימין כהן שלפניו מתנהל ה'
משפט, ואמר: "אדון קדמי,

של ברודי שחקן נבחרת ישראל ומכבי תל-אביב בכדורסל
שעלה לארץ מארצות-הברית ומלבד עיסוקיו
הספורטיביים הוא בעל סוכנות יבוא לצורכי דיג וספורט, בחברת
אשתו רונית במסביבה שערכו חברי קבוצת מכבי תל-אביב
במועדון "עומר כייאס" לרגל זכייתם באליפות המדינה בכדורסל.

על כך, והם אירגנו מעשה-קונ'
דס. מכיוון שהיה זה גם יום'
הולדתה של בתיה, קנה לה כל
שחקן, כמתנה, פריט אחד של
בגדים תחתונים. השחקנים
הגישו לה את המתנות בזה אחר
זה, כשכולם אומרים: "וזה'
מתנה של אלכסנדר פן." כשני'
גש פן בסוף לבתיה, הופתע
מהבעת-פניה הסמוקות.

בשעת ערב מוקדמת
נעצרה מכונית ליד הטרמפאד'
שביציאה מירושלים. הנהג פנה

לידידים בלתי-מוזמנים
זכה לאחרונה יו"ר הכנסת,
ישראל ישעיהו. בשידוריו
העבריים יצא רדיו קאהיר
להגנתו, וקבע שהציונים האש'
כנונים משמיצים אותו בגלל מור'
צאו המזרחי. גם שלמה
הילל נפל, לדברי רדיו קאהיר,
קורבן לגזענות האשכנזית.

במצב ביש עוד יותר
מצא את עצמו לפני שבוע
השר אבא אבן. בחזרו מן
הוועידה האקולוגית בשטוק'
הולם, בה הצטיין בנאומים על
שמירת-הסביבה, אף שמעולם
לא אמר על כך מילה בישראל,
הזמינה מזכירות הכנסת את כל
חברי-הכנסת לשמוע מפי השר
דו"ח מפורט. בשעה הייעודה
באו רק ארבעה ח"כים, ואחד'
רי כמה דקות של המתנה, הו'
דיעה להם המזכירות במבוכה
שהחלט לדחות את האסיפה.
אולם נראה שלא הספיקו להו'
דיע על כך לאבן, שבא באותו
רגע לאולם-האסיפות — ומצא
בו ארבעה ח"כים נבוכים, שי'
מיהרו להסתלק.

על כתפיו של מי מור'
נחת האחריות לצניעות ה'
כנסת? הבעייה התעוררה לרא'
שונה כאשר ביקרה הכתבת ה'
משוטטת של העולם הזה, יפה
גרייצר, בבניין יפה, צעירה
ירושלמית תמירה, שהייתה ב'
דרכה מאוסטרליה לבריטניה,
לבשה חליפת-מכנסים אדומה
לוהטת שהשאירה את גבה
חשוף. כמה מחברי-הכנסת ה'
דתיים העירו עליה. אחרי-כך
התחילו להופיע בשימלות-קייק'
מודרניות, חשופות-כתפיים,
מזכירות הסיעה של העולם
הזה — כוח חדש ומזכיר

ג'וני וייסמילר (68) מי שהיה הטרזן הראשון של
הקולנוע, עומד להגיע בחודש הבא
לסידרת הופעות בארץ, בהס יספר לקהל הילדים על מלחמותיו בחיות
טרף במיטגרת סרטיו. וייסמילר, שהיה שחקן ביולאומי שזכה בחמש
מדליות זהב באולימפיאדות, החל להופיע ב-1932 כטרזן בסידרת סרטי
הרפתקות בג'ונגל, המשיך בשנות החמישים בסידרת הטלוויזיה
"ג'ונגל ג'יי", מופיע עתה בתפקידי קישוט בסרטים.

חוטפים את

העולים בווינה

מאמצים מיוחדים נעשים עתה כדי לקצר את שהות העולים מברית-המועצות בווינה, ולזרז את בואם לישראל.
הסיבה: אירגונים יהודיים מאמריקה משדלים את העולים לעלות לארצות-הברית, במקום לישראל. ביניהם כ-30 אלף רשיונות הגירה לאמריקה.

סגן השר

יהיה עצמאי?

לא מן הנמנע כי סגן שר החינוך והתרבות מטעם המפד"ל, הח"כ ד"ר אבנר שאקי, יתייצב בבחירות

הקיבוץ-הארצי ואזהרתו, כי הצבעה נגד החוק או הימנעות, תגרום להתדרדרות נוספת של היחסים בין דור המייסדים לדורות ההמשך במשקי הקיבוץ הארצי — הכריעה את הכף.
פעילות שי"ח בקיבוצים והשפעתם
 הרכה על בני כיתות י"א וי"ב, ולאחרונה גם על התנועה החינוכית כערים, הביאה את מזכירות הקיבוץ הארצי למסקנה, כי רק פעילות עצמאית של מפ"ם, ואפילו עזר בת המערך, יכולה לעצור את התהליך החדש שסימניו הראשונים נראו כבר כי מסע אל התיל לפיתח-ירפיה ובהפגנת חי ראשון במאי בת-דיאביב.

התעוררות השמאל ופעילותו לקראת הוועידה שתתקיים בנובמבר, עשויה לעצור, לדעתם, את תהליך הצטרפות בני הקיבוצים לשי"ח, לפחות עד לוועידה.

"פרשת שילוני"

תועלה בכנסת

הגיוויים שנחשפו תוך כדי משפטו של הכתב המכללי של "הארץ", יגאל לביב, על צורת פעולתה של "מחלקת החקירות" של מס הכנסה, עשויים לשמש נושא ויכוח כי כנסת, כשמהלכות אפוזיציה ישתמשו בהן כדי לנגח את שריהאוצר, ולדרוש את התפטרותו או פיטוריו של אדווקט "שילוני", העומד בראש המחלקה.

במהלך המשפט טען שילוני כי יגאל לביב היה מודיע שלו. לעומת זאת טען לביב בעדותו כי שילוני הדליף לו ידיעות כדי להפעיל לחץ על ראשי משרד האוצר, שיתירו לו לטפל בתיקיהם של "מיוחסים" הקרובים לשלטון.

לצורך זה, טען לביב, התיר לו שילוני להתבונן בתיקי החקירות של נישומים רבים, בניגוד לחובת הסודיות המוטלת על פקדי האוצר. העובדה ששילוני הראה תוכנם של תיקי מס הכנסה למי שאינו מוסמך לכך, והטענה כי לא ניתן לו להמשיך לחקור בתיקיהם

הפנים הלהבת שנערכה בישראל לניקולס מורלי, הלוא הוא ניסים משולם, בעל ההון האמריקאי שבא לישראל כדי לחגוג את חגיגת הבר-המיוצא של בנו, משולם-מורלי, ישראלי שירד לארצות-הברית ועשה שם הון בעסקי קרקעות, התקבל לפני שלושה חודשים בכבוד מלכים בישראל, כששרים ואישי מדינה נוהרים לחגיגת בריהמיוצא של בנו, וסוגרים לכבודו אפילו את רחבת הכותל המערבי, לצרכיו הפרטיים.
 עסקני המגזריות טוענים כי משולם מורלי פיע אצלם זו השנה השלישית ברשימה הי

מרכז עולמי

לסקי-מים בכינרת

טבריה עתידה להפוך לאחד המרכזים הבינלאומיים לשפורט מים, עם תחילת הגשמתו של פרויקט גדול מירי, שנועד להכשיר את הכינרת ליעילות ספורט מים, ובעיקר סקי-מים, עבור ספורטאים המים של אירופה.

כקוצת ספורטאי סקי-מים ישראליים שביקרה בספרד בתחרות כל-אירופית של ספורט המים, הצליחה להלהיב את דוד ניישונס, יהודי בריטי, העומד בראש פדרציית ספורט המים באירופה, ששלח נציגים לישראל, החליט להקים מועדון ספורט מים בטבריה, שימשש את ספורטאי אירופה בעיקר בתקופת החורף.

הפרויקט בו שותף גם מרכז זיו, בנו של הלורד זיו, בו יושקעו מיליונים רבים, קיבל כבר את ברכתו של שריהאוצר שמינה את סגנו, צבי דינשטיין, לטיפול בהקמה מהירה של המועדון. השבוע יצאו יו"ר האגודה הישראלית ד"ר אברהם כהן, המזכיר יששכר מרי שנשקף והדובר עמנואל (מנו) גריני ברנז להשתלמות ארוכה באנגליה כדי לנהל את המועדון הישראלי לכשיו"ם. אגב, סקי-מים, חוכר לאחרונה כספורט אולימפי וישובץ במסגרת התחרויות כבר באולימפיאדת מינכן.

שחורה, מכיוון שהוא מסרב לתרום למגזר היהודית המאוחדת או לישראל. כי נתיים נודע כי משולם ביטל את הבטחתו לתרום לאגודה ישראלית, אחרי שהתברר שהתרומה לא תנוכה לו בארצות-הברית ממס הכנסה.

אלון התערב

בשיקולי מערכת

"אלה הם חייך"

התמרמרות רבה שוררת בקרב עורכי תוכנית הטל-וויזיה "אלה הם חייך", בעיקבות התערבותו של שרי החינוך והתרבות יגאל אלון בבחירת מועמדים להשתתפות בתוכנית.

עורכי התוכנית התכוננו לקיים את תוכניתם הבאה עם אישיות פוליטית שאינה חברת המערך. בעיקבות זאת הורה אלון לזווע המנהל שרשות השידור שיחליט כי אישים פוליטיים לא יוכלו להופיע במסגרת התוכנית.

עורך התוכנית עמוס אטינגר שוקל התפטרות מתפקידו בעיקבות התערבות זו של השר.

רבני ארצות-הברית

למאבק בשאלת

"מיהו יהודי?"

גדולי הרבנים בארצות-הברית גויסו למערכה בי שאלת "מיהו יהודי?"

הרב מנחם שניאורסון, הרבי מזוכניץ, קרא לחסידיו בארץ להחריק את המאבק ולגרום בכך להפגת הממשלה מתוך מטרה ששכמשהו הבאה תתקום תעבור הצעת החוק של ח"כ שלמה לורנץ. ואילו ראש חבר הרבנים האמריקאי הרב משה פיינשטיין פנה ללורנץ והודיע לו כי הוא תומך בטקס טיקה שנקט כדי לחוק את המפד"ל לפניה ולקעמיר אותה במצב של חוסר ברירה.

"אל תכה גמל מת!" (חוכמה ערבית)

של "אנשי שלומנו", ישמשו כנראה גם נושא להצעה דחופה לסדר-היום שתעלה סיעת גמ"ל בכנסת.

בנו של שוקן

ינהל את "הארץ"

בעליו ועורכו של היומון הארץ, גרשום שוקן, הופך את עיתונו לעסק משפחתי.
 בנו הצעיר של שוקן, עמוס שוקן, שהשיג תום בארצות-הברית, עומד לקבל על עצמו בזמן הקרוב את הנהלת העיתון, במקום המנהל הנוכחי, יוסף זימברג.

את מי סידר

ניסים משולם?

עסקני המגזר היהודית המאוחדת במיאמי, המבקרים עתה בישראל, רותחים מועם על פרשת קבלת

לכנסת הבאה בראש רשימה עצמאית — דחית-עדתית. מקורביו של סגן השר, הצופים כי אחי רי המזכירות הקרבות במפד"ל לא יוצב שאקי במקום ריאלי בבחירות לכנסת הי שמינית ברשימת המפד"ל, משמיעים עתה איום זה כנגדו.

יחד עם זה הם גם מפרסמים ברבים, כי שאקי עשוי להצטרף לרשימת המערך. "אחד השרים הבכירים במערך הציע כבר לשאקי" טענו מקורביו, "אצי לנו יהיה לך תמיד מקום".

התעוררות נוספת

של השמאל במופ"ם

השמאל במפ"ם עשוי להקשיה עכשיו את עמדותיו העקרוניות ומתלכיו התכסיסיות כלפי ההנהגה ההיסטורית של המפלגה, אחרי הצלחתו הגדולה בהצבעה במזכירות מפ"ם על הצעת החוק להנהגת נשואין אזרחיים. בה הובסו חזן ויערי ברוב של 22 נגד 11 חברי המזכירות. הופעתו של שמעון אבידן, מתומכיו עירי-חזן, עם רשימת חתימות של 12 חברי מזכירות

**עסק
בית
מגרש
מכונית
היכרות
עבודה
מכירה וקניית
הזדמנויות**

- * דפי קשר ישיר מכילים אלפי הצעות לקניה, מכירה והשכרה.
- * דפי קשר ישיר מופיעים כל יום בכל דוכני העיתונים.
- * דפי קשר ישיר מעודכנים יום באלפי הצעות חדשות ומגוונות.
- * העימוש בדפי קשר ישיר חוסך מאמץ זמן וכסף.
- * הפרסום בדפי קשר ישיר מפורט, עניני וזול יותר.
- * דפי קשר ישיר מאגדים מאות מתווכים בכל הנושאים.
- * דפי קשר ישיר - יעילות, חסכון, מהירות.

דפי קשר ישיר

תל-אביב הוגב 4 ת.ד. 36427 טל' 30670, 250023, 37029

ירושלים ת.ד. 6676 טל' 231741

ידעבון ת"א 252425 ירושלים 223344 חיפה 520232 נתניה 28593

הבלוף
הגדול
העולם הזה" 1817, "מיבצע אחיות עיניים" על השתלשלות העיניים בפרשת הצעת החוק של ח"כ גדעון האוזנר.

הדיווח על התנהגותם המחפירה של ל"ע ומפ"ם בהגשת הצעת החוק בנושא נישואין וגירושין אזרחיים לפסולי חיתון, היה מרתק. ראוי להפיץ אותו בקרב כל אזרחי המדינה כדי שיראו עם איזה נבי חרי ציבור יש להם עסק.

הבלוף הגדול שלהם הוא כליכך ברוך, שמעניין איך הם יוכלו להסתכל ביום הבחירות בעיני הבוחרים.

אריה (דיאן) שניידר, רמת-גן

ראו

הוזהרתם!

"העולם הזה" 1817, "הם לא יעברו", חידון על אלימות פוליטית ותוצאותיה.

העולם הזה ועורכו הוכיחו פעמים רבות את עצמם כצופים תחזיות נכונות. לכן על אלה המובילים את העם היושב בציון לקחת לתשומת-ליבם את האזהרה בנושא האלימות הפוליטית ולזן היא יכור לה להוביל.

ראו הוזהרתם!

שרגא גיי, פתח-תקווה

פה

ושם

כיליד גרמניה שעבר בה את זוועות המלחמה, אני לא מבין כיצד יכול אורי אבנרי לתאר לעצמו כי מה שקרה שם יכול לקרות אי-פעם כאן?

יותר מזה: אני חושב שזוועה חיתית כמו שהיתה אז, לא יכולה לקרות שוב באף מדינה בעולם. ועל אחת כמה וכמה במדינת היהודים שהיו הקורבנות של אור תה זוועה.

נ.ש., ירושלים

ירושלים של זהב

או של "היאט"?

הסיסמה מס' 1 של הציונות: "אנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות בה", ולא להרוס את הגופים היפים שלה.

הגיע הזמן לעשות סוף לפרשת בתי המלון הענקיים שנתקעים במקומות הכי יפים ומחסלים אותם בשם התיירות והדור לדים: החל בהילטון ושרתון שגמרו עם קורה-החוף של תל-אביב, דרך דו-כרמל ש- שבר את אחד מקווי-היופי הנהדרים של הכרמל וכעת, סוף-סוף הגיעו לראש הפיס- גה ומתלבשים על פנינת הערים בעולם - ירושלים.

אפשר להבין את שרי-התיירות האומר ל- אזרחי-הישראלי: "הסבר פניך לתייר" - אבל למה זה חייב להיות על חשבון פני- הנוף של ישראל?

התייר, הרי בסופו של דבר בא לכמה ימים או שבועות ומסתלק לו לארצו ואילו

כל השנים הערכי

חי את מפלגת הלי- ברלים העצמאיים כמפלגה שקטה וסור לידית, הפועלת מ- מבפנים לתקון עי- וותים שונים.

באה הנסיגה ה- גדולה של ח"כ גר- עון האוזנר והשאי- רה אותי המום. אני עוד לא יודע למי אתן את קולי ביום הבחירות, אך דבר צבי דר, חיפה

דר

השריד

האחרון

השריד האחרון עליו נראה כאילו מפ"ם תמשיך להילחם, היה הכפייה הדתית. עד השבוע שעבר בכל אופן כך זה נראה.

באה פרשת הנסיגה מהצבעה על חוק נישואין אזרחיים וסתמה את הגולל על השריד הזה.

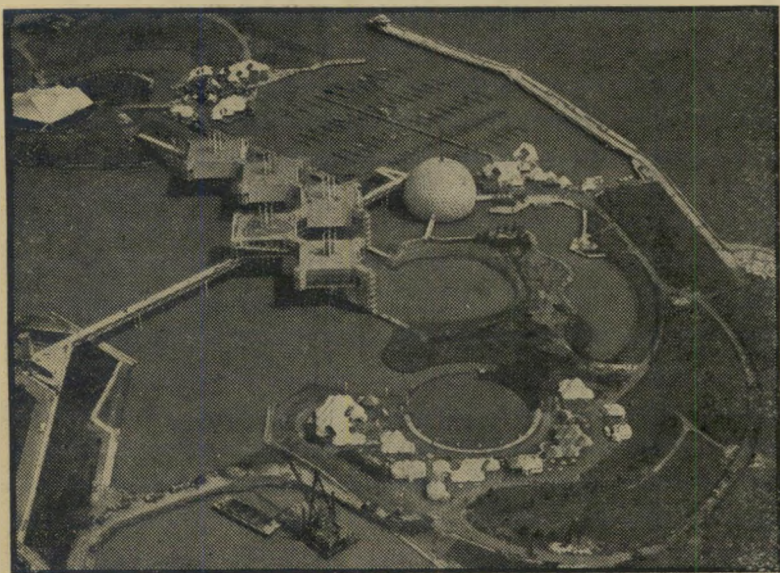
וכל זה בעד הכבוד המפוקפק לשבת בממשלה.

בתיא כבירי, נתניה

הרות

והמקום

על פני הארכיטקטורה של מקום מיוחד במינו זה, מרחפת רוחו של פרופסור אל- פרד גוימן המנוח (שלימד אדריכלות בטכ-

אנו אזרחי-ישראל חיים עם הגופים שלנו כל שעה וכל יום. אז מה פתאום שניכנע לקפריזות המחזפות של כמה משקיע-הון בין-לאומיים שבאים לבנות כאן מגדלים של דולרים ופרסטיג' והורסים לנו, עם זאת את מה שנשאר מיופי הארץ?

ניון ובקוויבק) ושל שותפו ותלמידו צבי הקר, שהיו צריכים להרחיק עדותם ומי- שיתם עד לקנדה החוקה, כדי שתתקבל על דעת בעלי המקום.

הלקח והפוטנציאל של יצירה אדריכלית זו חוקפים גם באופירה (שארם-א-שייך).

שייט סזבז

באניה "נילי" 13 יום

מה' 20 בספטמבר עד ה'3 באוקטובר

ביקורים וטיולים ב-

★ רודוס

★ פלמה דה מיורקה

(מערת הנטיפים במורטו קריסטו.)

★ ברצלונה

(מנזר מונטסרט)

★ ניצה

(מונקו, מונטה קרלו)

★ ליבורנו

(פיזה, פלורנס ורומא)

★ נפולי

(פומפייה, אמרפי וסורנטו.)

★ פמגוסטה

הבטח מקומך בהקדם!

פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!

הטיול האוב ביותר עם

הסווג הבטיחותי כפי שנקבע ע"י מנהל אגף הספרות והנחלים א.מ. נילי. נכחה ב 1965 מ'א

קול המפרסם

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תאריך 136 • מען מברקי: עולמפרס • "הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן-אביגדור • הפצה: גר בע"מ • גלושות: צינגוברסיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המריל: העולם הזה בע"מ.

20 CLASS A
CIGARETTES

KENT

WITH
THE FAMOUS MICRONITE® FILTER

איזה רגע נאה להנאה מהטעם המרענן של קנט

קופסא קשה, קינג-סייז, באורך 100 מ"מ ובטעם מנטול

הובלות מטענים חבילות דואר

★ בכל שעות היממה
★ בכל ימות השנה
★ מכל מקום לכל מקום
טלפונים 54713 — 58851
פועל 24 שעות ביממה

אולפן גרג (בריקמא)
פוחח ב-11.7.72 קורס ל-

קצרות

עברית ו/או אנגלית
הצלחת מובטחת! פרטים:
ת"א: גורדון 5, טל. 236209
או "ידעפון", טל. 252425

מרכז עדשות מגע

"גרובסקי — אישון לנס"
CONTACT LENS
CENTER
תל-אביב, רח' שניאור 7,
טל: 50220 — 58046
שעות קבלה 9-17
נשמח לשלוח חוברת הסברה
לפי בקשה.

התיאטרון הקטן מציג
דליה פרידלנדר (הימנית) ואב רווח (הקצמית)

בוטיק השקרים
כתב וביים: יואל זילברג
עפ"י יוולטר

תל-אביב — בית-החיייל,
יום ד' 5/7 ב-8.30.
יפעת — בית-התרכות,
יום ה' 6/7 ב-9.00.
חיפה — אורה,
יום ו' 7/7 ב-9.00.
יפו — אלהמברה
מוצ"ש 8/7 ב-9.00.
תל-אביב — בית-החיייל,
יום ב' 10/7 ב-8.30.
נווה-שאנן — עממי,
יום ג' 11/7 ב-9.00.
חיפה — שביט,
יום ד' 12/7 ב-9.00.
כרטיסים: תל-אביב, "לאן"
ו"רוקוקו" וביתר המשרדים.
חיפה: "קופת-מכבי", "גרבר".
הפצה ראשית:
"לאן", טלפון: 231655.

האם הברוקראטיה והכסף יקבעו כאן
הכל?

היידל דוידר, נתניה

איך גיורא

היה מתנהג?

מעניין איך גיורא גוימן המסרב להח-
זיק נשק בידו היה מתנהג בליל הדמים
בלוד?

האם הוא היה צועק לעבר הרוצחים:
"אני לא משלהם, אל תירו בי" או שהיה
מנסה להילחם בהם?

דוד גורד, גבעתיים

דיעות

תבוסתניות?

אני מתנגד למדיניותה של הממשלה ב-
נושא השטחים והשלום.

אני מתנגד חריפות למדיניות של סיפוח.
תמורת שלום אמיתי, שלום שיביא בלי-
בי אמונה שגם ה-
צד השני יקיים או-
תו, אני מוכן להת-
חייב לסגת.

דיעות תבוסתני-
יות? אינני חושב
כך, ולא זו בלבד,
אלא שאני משרת
בצה"ל (מיל.), כי
צה"ל הוא צבא הג' -
נה שמתנהג בכוח
הנסיבות כצבא כ" -
בוש.

כהן

בשל דיעותי, אני
חושב עצמי קצת
כפאציפיסט, אבל אמשך לשרת בצה"ל כדי
להגן על הפאציפיזם (איון פראזה). כדי
להגן על הדמוקרטיה (למרות הכל), אותה
דמוקרטיה המאפשרת לגיורא גוימן ולחבר-
ריו לעשות את שהם עושים.

מיכה כהן, אילת

נגד עישון

באומבוכם

כנהג המוביל אוטובוסים דחוסים כמעט
בכל שעות היום, אודה על האמת שהעישון
מפריע לא מעט.

שמעתי כבר את כל טענות המישטרה
שאינן די כח"אדם, ואין אפשרות להעמיד
שוטר בכל אוטובוס.

השלמתי כבר עם העובדה ששוטר כבר
לא מגיב אפילו אם נוטע על ידו מעשן.
אבל לעזאזל, מדוע שוטרים מעשנים
בעצמם?

נחג, חיפה

עדר של

פספסנים

פוצצו את ארוס. כל הכבוד לדתיים!!!
אלה הם גברים שלא רק מדברים — אלא
גם עושים. ולעומתם כל החילוניים הם
עדר אחד גדול ונכנע של פספסנים חסרי-
ביצים.

הגברים הדתיים שולטים בחילוניים החל
מהיום שבו הם חותכים להם את צינור
השתן ועד ליום בו הם קוברים אותם.
קלגסיו של הקדוש-ברוך-הוא הכניסו עם
שלם לטרור כזה שממנו הם לא מסוגלים
להשתחרר — וגם לא ישתחררו, כי לפחד
דנים אין זכות ואין סיכוי לחיי חופש.

ישראל סחי, חולון

כשטחנות הצדק

טוחנות פרוטקציה!

ואני בתמימותי האמנתי שבבתי-המשפט
בארץ עדיין עושים צדק!
אלא שתוצאות משפטו של ד"ר מיכאל
ברוזהר העמידו אותי על טעותי היל-
דוית.

שכן העובדה שעזר וייצמן נהג במכור
ניתו במהירות של 7 קמ"ש מעל למותר
(ויש טוענים שיותר), דרס אדם למוות —
וקיבל על כך 200 ל"י קנס (בלבד!) היא
מגוחכת כשלעצמה.

אבל היא הרבה יותר מגוחכת לנוכח
העובדה שברוזהר נהג במהירות של 1
קמ"ש מעל למותר, דרס אדם למוות — וני-
דון לחצי שנה מאסר בפועל, חצי שנה

(המשך בעמוד 12)

מכתבים

(המשך מעמוד 11)
מאסר על-תנאי למשך 3 שנים. שלילת
רשיון הנהיגה ל-10 שנים וקנס של 5000
ל"י!
אז אם להתבטא בעדינות — זה פשוט
מעורר סלידה.
קוראת, כפר-סבא

נערת הגומי

שהפכה פנטומימאית

"העולם הזה" 1817, "הפרצופה",
על הרקדנית מרים פסקלסקי ש-
הפכה לפנטומימאית.

בכתבתכם אתם מספרים כי מרים פסקלסקי היתה בנעוריה נערת גומי. אני זורכת אותה מהתקופה ההיא. למדנו יחד

מרים פסקלסקי
נערת-גומי

בבית-ספר, ומרים היתה מופיעה תמיד במסיבות סוף השנה בתרגילי גמישות משגעים.

חבל שלא פירסמתם תמונות מהתקופה ההיא.

ד. פ., תל-אביב

● מרים פסקלסקי היום בתרגיל גמישות — ראה תמונה.

משפחה

שכזאת

"העולם הזה" 1817, "סיבוב שני — אותה אשה", רחל המרחלת על הריונה של נחמה שי, שהיא אם לבן בגיל 17.

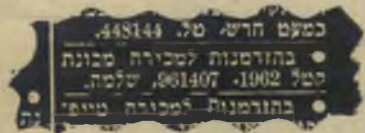
כל הכבוד למשפחת שמואל ונחמה שי. הם צריכים לשמש דוגמה לזוגות רבים ואז יפתחו קרוב לוודאי פחות תיקי גיי רושין ברבנות.

יפה רובין, בת-ים

מעות

לעולם צורקת

מצורפת טעות בעלת משמעות שהופיעה

במדור המודעות של הארץ ביום 23.6.72.
אליהו רון, תל-אביב

קוראים חשודים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצופים תמיד נות למכתביהם.

BROADWAY 100

מאריכה את התענוג

תוצרת דובק-ערבות לטיב • AMERICAN BLEND • SUPER KING SIZE FILTER

מה אוכל אותי?

כשרבע מכל כוחהאדם הפעיל בישראל מרותק ל- מערכת הביטחון — מה פירוש הדבר? פירושו הוא שכל אדם רביעי בישראל מקבל שכר, ומוציא את שכר זה במשק — מבלי לייצר שום דבר למען המשק. מרגמות ופגזים אינם סחורה. כאשר ארבעה אנשים מוציאים את שכרם במשק, אבל רק שלושה מהם מספקים למשק סחורות ושירותים — מתקבל עודף עצום של הביקוש על ההיצע. כשעולה הביקוש על ההיצע, עולים המחירים בלי הרף. מצב זה מהווה מכונה אדירה לייצור אי-יציבות.

אינפלציה זו היא בלתי-נמנעת. היא מוכרחה לגדול משנה לשנה, יחד עם תקציב הביטחון. כאשר גדלה האינפלציה, גדל הפער. העניים נעשים עניים יותר, העשירים נעשים עשירים יותר. ערך הכסף בסיפן פוחת מחודש לחודש. מצד אחד, גורם תקציב הביטחון הענקי לאינפלציה, ומדברן אותה. מצד שני הוא לוקח מן המדינה את היצרנים הדרושים לפעולה סוציאלית וכלכלית לשם צימצום הפער.

כך, בשתי צורות שונות, גורם תקציב הביטחון להנצחת העוני והנחשלות של חלק גדול מאזרחי ישראל — עם כל הסכנות הפנימיות המהירות הכרוכות בכך.

צית הסכום הזה מוקדש לתקציב הביטחון, ועוד מיליארד נוסף להוצאות ביטחוניות הכלולות בתקציבים אחרים.

מה נשאר? מה נשאר למימון כל הוצאות המדינה ל כל המשימות האחרות — בניין המשק, פיתוח הארץ, צימצום הפער החברתי, חינוך וסעד, בריאות ודואר ועוד ועוד?

כ-5 מיליארד לירות — פחות משליש מן התקציב האדיר.

במילים פשוטות ואכזריות: בגלל תקציב הביטחון העצום, החוק וגדל, אין כל אפשרות לספק לתושבי ישראל יותר מן השירותים היעדרים הקיימים. מסופקני אם המדינה תוכל לספק בעתיד אפילו את השירותים האלה.

כבר כיום אין רוב האוכלוסיה מקבלת את החינוך

זבנג ולא גמרנו: כמה זה עולה?

א זה הן העובדות — ושום כלכלן רציני של ה- מימסד לא יעז להכחישן.

אין הן מופיעות בהכרזות המפוצצות של משה דיין, ואין הן קיימות בתודעתה החרודה של גולדה מאיר! כמו חסידיהם, הם חיים בגן-עדן — גן-עדן של שוטים.

מה נובע מעובדות אלה? מה מצבנו הביטחוני האמיתי? תי לא השתפר מאז מלחמת ששת-הימים, אלא להיפך.

תקציב הביטחון הוא מודד מדויק למצב הביטחוני — יותר ממציבים משתנים של התלקחות ורגיעה, אפילו יותר ממיספר האבידות — אף שכל טיפה של דם יקר לאין ערוך מכל סכום של כסף.

מצבנו הביטחוני הוא המכריח אותנו להקדיש כסף וכוח-אדם למאמץ הביטחוני. על כן מהווה מאמץ זה את המודד הנכון למצב הביטחוני הכולל — המורכב מן המצב הבינלאומי, הנשק הזורם לארצות-ערב, סכנת ההתערבות של מעצמות גדולות, פעולות הפידיאון, ועוד. במשך חמש שנים הצליחה ממשלת ישראל לייצור מצב המכריח אותנו לזרוק את חלק הארי של פריעמלנו — פרי עמלנו האישי של כל אדם בישראל! — לתוך הדוע הפעור של בור הביטחון.

והי הסכנה האמיתית הרובצת לפיתחנו. אנתנו מנצחים ומנצחים, בקרבות גדולים וקטנים. מנצחים בקרב נגד צבאות ערב, מנצחים בקרב נגד הפידיאון.

אבל אין בכוחנו לסיום את המלחמה בכוח הנשק, למרות מחירו הנורא של נשק זה.

אין בכוחם של הערבים לנצח אותנו בשדה-הקרב. אך מסתבר שיש בכוחם לעצור את חתי-פתחתנו ולעוות את חברתנו, להטיל עלינו מעי-מסה ביטחונית שתגדל משנה לשנה, עד כדי שיבוש חיינו האזרחיים והפרטיים.

כסילים אינם רואים אלא את המאורעות החולפים, את הקצף שעל פני המים הפוליטיים. הם רואים את הרגיעה על הגבולות, את חוסר-האונים של הפידיאון, עובדות כלכליות ומיספרים תקציביים, המגלים את המתרחש מ- תחת לפני המים, משעממים אותם.

לכן הם מאמינים כי מצבנו טוב ואיתן, ושכדאי לנו להמשיך במצב זה עוד עשרות שנים. משה דיין ניבא זה עתה, בחוג סגור, שמצב זה יימשך עוד עשרים שנה, ונראה שהדבר לא הדאיג אותו כלל.

האמת היא שמצב זה נושא בחובו סכנות חמורות ביותר לעתידנו — לא בשדה-הקרב, אלא בזירת המאבק הכלכלי והסוציאלי.

מי שמבין זאת, חייב לחתור לשינוי המצב לאתגר, להעדרת השלום על שטחים, כדי שנוכל להוריד בהדרגה את תקציב הביטחון, ולהעתיק את עיקר מאמצינו מן-היורה הצבאית לזירה הכלכלית, החברתית והחינוכית. ההיסטוריה ידעה הרבה עמים בתיימנות צחים ועטורית-הילה, שמתו מאפיסת-כוחות. איננו נלך בדרכם.

ב אווירה של שיעמום טוטאלי קיבלה הכנסת, ביום הרביעי שעבר, את תקציב המדינה לשנה השוטפת. 33 ח"כים הצביעו בעדו, 13 נגדו, אחד נמנע.

73 חברי-כנסת אף לא טרחו להשתתף בקבלתו הסודית של תקציב המגיע לסכום שלא היה עוד כדוגמתו: 16,385,550,000 לירות.

בתקציב משרד הביטחון, 6,071,356,000 לירות כוללות מסופקני אם רוב חברי-הכנסת הנוכחים עמדו על מלוא המשמעות של סכום מסחרר זה.

ב שנה האחרונה לפני מלחמת ששת-הימים, הגיע תקציב הביטחון למיליארד ורבע לירות.

בסכום זה ציידנו ואימנו את הצבא, אשר הביס את צבאות כל שכנינו תוך כמה שעות, והנחיל למדינה ניצחון צבאי יחיד במינו.

כל זה מתוך שטח ישראל "הקטנה", מתוך הגבולות, "הבלתי-ביטחוניים". אותם הגבולות אשר החזרה אליהם מהווה, לדעת ראשיה-ממדי שלה, התאבדות לאומית.

מאז הגנו יושבים במשך חמש שנים וחודש לאורך קוים הנקראים, בפי חסידיהם, בשם "גבולות-הביטחון האידיאליים". שטחים נרחבים נתונים לשליטת צה"ל ומבטחים לנו, כך אומרים, מרחב הגנה ותימרון.

ההיגיון היה מחייב כי בגבולות ביטחוניים אידיאליים אלה, יירד תקציב הביטחון ותקטן המעמסה.

אולם השנה עולה תקציב הביטחון הרישמי על 6 מיליארד ל"י.

במילים פשוטות: תוך חמש שנות ישי-בתנו כשטחים המוחזקים, מאחורי "גבולות-הביטחון האידיאליים", גדל תקציב הביטחון הרישמי פי חמישה.

ע ל כך יש להוסיף את סכומי-העתק האחרים הר-מוקדשים לביטחון. מחוץ לתקציב משרד-הביטחון, סכומים המשולבים בתקציבים אחרים משרדים אחרים. (למשל: הוצאות השיטור המוגבר, הוצאות הביטחון של אל-על, ועוד ועוד.)

על כך יש להוסיף עוד את מחיר הנשק שאותו אנו מקבלים באשראי, ואת ההתחייבויות לשנים הבאות.

גם זה אינו מדא הנמל. יש להוסיף על כל זאת את ימיה-העבודה האזרחיים למשק בגלל הגיוס למילואים, ובמיוחד את הנזק הנגרם עקב גיוס מנהלי-עבודה ועובדים מרכזיים, שבהם תלויה עבודתם של רבים אחרים.

התקציב הגלוי גדל פי חמישה. ההוצאה הכוללת גדלה עוד יותר.

מ ודר זה אינו מדויק לגמרי, בגלל ההבדל במחירים וסיבות אחרות. אבל ישנו מודד מדויק לגמרי. מהו חלקו של תקציב הביטחון בתוצר הלאומי ה-גולמי? — אותו סכום תיאורטי המסכם את מכלול ה-פעילות במשק?

בשנה האחרונה לפני מלחמת ששת הימים היווה תקציב הביטחון 10% — עשרה אחוזים — מן התוצר הלאומי.

התוצר הלאומי עצמו היה אז קטן מאוד, בעיקבות שנות המיתון. השנה מגיע תקציב הביטחון ל-28% מן התוצר הלאומי.

עשרים ושמונה אחוזים!

זהו אחוז מדהים. ארצות אירופה המערבית מוציאות כיום על ביטחונן בין 3% ל-4% של התוצר הלאומי שלהן. ארצות-הברית הגיעה ל-8% עד 10%, וברית-המועצות ל-10%. והנה נאלצו שתי מדינות-ענק אלה, זה עתה, לחתום על חוזה להגבלת החימוש, מפני שלא יכלו לעמוד לאורך ימים במעמסה.

אנחנו, מדינה עניה בעת משק דל, מוציאים על ביטחוננו אחוז הגדול כמעט פי שניים שמה מזה של ארצות-הברית, שופעת העושר!

ב אחוז פנטסטי זה אינו משקף את מלוא חומרתה של המציאות בה אנו חיים. כדאי לבדוק את השפעת תקציב הביטחון על שאר חלקי תקציב-המדינה.

מן התקציב הכולל של 16.4 מיליארד, למעלה מ-4 מיליארד מוקדשים לתשלום חובות וריבית. חובות אלה נובעים, בעיקרם, מהוצאות הביטחון של שנים קודמות. נשארות 12 מיליארד לירות. למעשה ממחי-

מלא מקום ראש-הממשלה, יגאל אלון, השבוע לאותה נערה שביעדר אמה, יקת את דלת ביתה בפני כל מי ש"יש עליה, בטענה: "אמא לא בבית". שרת הימים בהם נעדרה ראש-הממשלה דה מאיר מהארץ, אחרי שיצאה להשיף בוועידת האינטרנציונל הסוציאליסטי יגאל, התדפקו הרבה בעיות לוחצות על ת המדינה.

זיתה הבעייה המוסרית הראשונה במע של פליטי בירעם ואיקרית, שתבעו את יתם לשוב לכפריהם ולאדמותיהם, אחרי נוסרו המיגבלות הביטחוניות שחלו עליה מאז הקמת המדינה.

היתה בעיית המסחר הממשלתי, נוכח יכולתה של המפלגה הדתית הלאומית, זותפת בקואליציה, להצביע נגד הצעת י"כ שלמה לורנץ, הוזה עם עמדתה של רשת הענקת ההכרה כיהודי רק למי נתגייס לפי ההלכה.

התעורר ויכוח פנימי נוקב בין שריהארי פנחס ספיר לבין מוכ"ל ההסתדרות חק בן-הארוך בשאלת מדיניות השכר, נוצרה בעייה מדינית עדינה, נוכח אי ולתה של ממשלת בריטניה שלא להתיר יורגון-לשיחרור פלסטין, להקים את לישי נז בלונדון.

לבעיות אלה ולאחרות, מצא ראש-הממ לה בפועל, נוסחת קסם: "נחכה עד ש'לדה תחזור". לרגע היה נדמה שבלי גול-י איאפשר להכריע, איאפשר לפסוק יאפשר להגיע לשום דבר במדינה, היה מגוחך לשמוע את טענה, "אמא לא ישת כס ראש-הממשלה, רק בפרשה אחת לה העוצר עצמאות, אומץ-לב ויוזמה: פרשת ההודעה על הטעות שנעשתה בהפ-צת הכפר הלבנוני חצבייה.

המקרה המדברת, אבל לא רק יגי ל אלון חיכה לבואה של גולדה, בהי דרה של הגנת הלאומית השתתקו לפתע לה השופרות הציבוריים, השרים, סגני ה-רים, המנהיגים בפועל ובפוטנציה, ש-תקופה האחרונה לא פסקו להשמיע הצ-רות מצלצלות, הכרונות מההודות, איר ים וסיכומים היסטוריים, השתתקו לפתע. נדמה היה שכל הדברים הלאומיים של שראל אינם אלא מקהלה מדברת, שבהי דר המנצחת, חוששים להשמיע את קולם, ופילו שריהביטחון, משה דיין, לא נשא ותקופת היעדרה של גולדה נאום אחד רבואה ולא הופיע אפילו בראיון טלוויזי יני אחד.

מבחינה זו לפחות יכלו אורחי ישראל התפלל שגולדה תרבה, ככל האפשר, לש-יות מחוץ לגבולות המדינה.

בחירות

נצ'ר

בתיבת הקלפי

"זו בושה וחרפה, כתם על המפלגה!" זכריו הבוס של חיפה, שריהעבודה יוסף זלמוני, "זה מעשה של דרג נמוך ללא ידיעת מנהיגי המפלגה." אמר אליעזר מיר יק, מזכיר מועצת פועלי חיפה. עסקני המערך בחיפה, לא ידעו כיצד להסתיר את קלונם שהתגלה ברבים, לפתע זסתר שכל ההכרזות על טוהר הבח-יות המקובל בישראל, אינן אלא עורבא שרה, לפחות באזור חיפה נמשכת מסורת שהיתה מקובלת עוד מתקופת הבחירות לוועד הלאומי של היישוב תחת השלטון המנדטורי, הסתבר, כי באחת הקלפיות שהוצבו בחיפה לבחירות להסתדרות הפק-יים שנוכרו בשבוע שעבר, הוחלפו כל תחקי המצבעה, כ-400 במספר, ותחתם נושמו, במעטפות כשרות למהדרין, פתקים זרשים, כולם של המערך.

הטכניקה של הוויף היתה מדהימה בפש-אותה, למצביעים באותה קלפי היתה ההרי נשה שהם מצביעים לפי כל כללי הבח-יות החשאיות והדמוקרטיות, זכות המצבעה שלהם נבדקה בפנס, הם שמו את פתקי המצבעה במעטפות אטומות וחמומות, נמי נעה מכל מצביע אפשרות להצביע בפעם שנייה.

אבל אז, אחרי שהקלפי ובה מעטפות המצבעה, נחתמה בנוכחות ציגי כמה מיפ-

לגות, היא הועברה למקום האיסוף. שם נמצאה קבוצה שפתחה את הקלפי, הוריקה את המעטפות שבה והחליפה אותן באח-רות.

לרוע המזל, נכת במקום ציגי עקשן של המפד"ל, בדרך-כלל, במקרים כאלה, נהוג לשחד ציגי של מיפלגה יריבה, ולהציע לו להכניס גם אחוז מסויים של פתקים של רשימתו, הפעם לא הסכים ציגי המפד"ל לעסקה, לפי אחת השמועות תבע למיפ-לגתו 50% מהפתקים החדשים, דבר ש-ציגי המערך לא הסכימו לו. כתוצאה מכך נעשה הוויף ללא ידיעתו וחתימתו של ה-משיקף הדתי.

איוון עדין, כאשר התגלה הוויף ניסו ראשי העבודה בחיפה להמעיט בערכו, "זה מעשה בודד וחד-פעמי", ניסו לשכנע את הציבור, "אין לפתקים האלה כל השפעה על סיכום הקולות הכללי", ניסו לטעון באוזני ציגי המפלגות האחרות, "אנחנו מוכנים לערוך את הבחירות בקלפי ה-מוזיפת שוב", הכריז מולק, "נעשה בוי-רות חדשות בכל חיפה", הציע ח"כ ה-עבודה החיפאי משה ורממן.

"זה מעשה שטות של עסקנים קנאים", הסביר מנהיג אחד ואילו שני מצא תירוץ טוב יותר: "זה מעשה פרובוקציה של מיפלגה יריבה כדי להבאיש את ריח המערך".

כך או כך, דבר אחד ברור: פרשת הוויף בקלפי החיפאית מצביעה על אחת הסיבות לכך ששום דבר ביחסי הכוחות בין המפלגות במדינה אינו משתנה מאז הקמתה. יש מי שדואג מאחורי הקלעים לפקח על האיוון העדין.

הכיבוש

אות

קלון

תחילה נראתה הידיעה כעוד אחת מאיר תן ידיעות, המתפרסמות זה חמש שנים בעיתונות העולם והמיעדות הבאיש את ריחה של ישראל ולהוציא את דיבתה רעה בעיני עמי העולם.

אבל העיתון בו התפרסמה הידיעה, ה-שבועון הצרפתי השמאלני נובל אובורטר — והעיתונאי שהיה חתום עליה — ויק-טור ציגלמן, מראשי התנועה לשלום ובי-טחון בישראל, הממשש ככתב הישראלי של השבועון — היו שקולים ואחראים מכדי להתייצב מאחורי בדוהה או שמועת-שווא. הידיעה עצמה היתה מזועזעת. אפילו מי שהתרגל לתופעות שליוו את כיבוש שטחי הגדה המערבית ורצועת עזה, כמו נישול, פיצוץ בתים, הגליה והתנחלות על אדמות זרים, לא יכול היה להישאר אדיש לה. היא סיפרה כי הממשל הצבאי בגדה המע-רבית, במטרה למנוע מערבי הכפר הער-בי עקראבה, השוכן דרומית מזרחית ל-שכם, לעבד את אדמותיהם שהוחרמו מידי אחרי המלחמה כדי לשמש שטחי אימור-נים לצה"ל, ריסס באמצעות רעל מאווי-להשמדים. רונים את שדותיהם של הפאלחים כדי להשמדים.

בדור בו לכל אורח שני בישראל יש עדיין אסוציאציות טריות מאוד לגבי שי-מוש ברעלים, פעלה ידיעה זו כחלם. מה עוד שהסתבר כי היא נכונה וכי שלי-טונות הביטחון מתייצבים אחריה להצ-דקה.

שדות התבואה הוו עלו, מסתבר כי בינאר השנה, תקופה בה שררה לכל הי ידיעות רגיעה מחולשת בגבול ירדן, התי ליט צה"ל להרחיב את תחומי השטח ה-ביטחוני הסגור המשתרע על אדמותיהם של קלואי עקראבה, לצורך זה נתפסו בי אפריל השנה עוד ארבעת אלפים דונאם, שאיש אינו יודע את יעדם הברור, וכדי להרחיק מהשטח את בעליו ומעבדיו, הוא רוסס בחומר רעיל לאדם ובהמה. שדות התבואה במקום הושמדו כליל. אנשי עק-ראבה עצמם טענו כי ריסוס שדותיהם ברעל נועד להור לחץ עליהם למכור את אדמותיהם למינהל מקרקעי-ישראלי.

משרד-הביטחון ומינהל-המקרקעין הכי חישו כל קשר בין ריסוס הקרקעות ותפי-סחם לבין תוכנית להקמת התנחלות נרי ספת על שדות עקראבה. אבל צחוק הגורל הוא שדווקא ביום בו התפוצצה פרשת עקראבה וגודעה ברבים, חגג מושב מוז-בטכס עליו את חג עלייתו לקרקע — מדי רחית לשכם, במרחק קילומטרים מעטים מעקראבה.

מפוק הורם מככות. בשנה השישית לכיבוש החל הכלל האומר, כי "הכיבוש משחית את הכובש יותר מאשר את הנכ-

על המשבר

שר יהיה להעלות מיסים, להקפיא שכר, ולצמצם על תגובת הציבור.

שום דבר לא ישתנה

ב דרך כלל יש נימוקים טובים נגד הקדמת הבחירות. בעיקר: החשש ש-פירוק הקואליציה יפגע ביוקרת מיסלגת השילטון, ואי-הוודאות מפני התוצאות הי-צפויות בבחירות. הפעם, באורה פא, נעלמו שני הנימוקים האלה. בעת ובעונה אחת.

בדייקה

כיר רק במגויירים לפי ההלכה כיהודים, בחוק השבות. ראשי מפלגת העבודה יכלו לומר: "אם הקואליציה תחזיק מעמד — טוב מאוד. אם תתמוטט — גם טוב." כי בימים האחרונים גברה כי צמרת העבודה ההכרה שכראי דחקים את הבחירות. בייחוד גבי רה הכרה זו בכך האדם הקובע ביותר בעניינים כאזה: פינחס ספיר, שריהאוצר והאיש החזק כי מפלגה.

שיקוליו של ספיר

מיפלגה בכלל, ולפינחס ספיר בפרט, היו שני נימוקים טובים להקי-דים את הבחירות. נימוק א': "הדבר פותר את בעיית חילופי-השילטון. אם יתקיימו הבחירות בעוד שנה רבע, עשויה גולדה מאיר להגשים את הבטחתה ולפרוש מן החיים הפוליטיים. רבים לא מאמינים בזה, אבל האפשרות קיימת.

במקרה זה תתעורר הבעייה מי יע-מוד בראש הרשימה לכנסת, ובראש המי-שלה הבאה. המאבק עלול להתלקח ערב הבחירות. דבר שאינו נוח. ולפינחס ספיר עצמו לא נוח כל-כך לעמוד בראש הרשי-מה, לפני שציבור יתרגל אליו כאל מס' במדינה.

אם תוקדמנה הבחירות, תעמוד גולדה בראש הרשימה, וגם בראש הממשלה הבאה. מעבר השיטון ממנה לספיר יוכז להכבצע בעוד שנה-שנתיים, בני קשר לבחירות, באווירה רגועה.

נימוק ב': בחירות עולות כסף, הרי-בה כסף. לא רק בהוצאות ישירות, מטעם המיפלגה, אלא בהוצאות עקיפות, מטעם המדינה.

כל עובד בארץ יודע כי יש לו שנה אחת — בכל ארבע שנים — שבה הוא יכול להעלות דרישות, ללחץ ולקבל. רק בשנה האחרונה שלפני הבחירות נשמע קולו של הבורר, ויש מישקל לדרישותיו. הממשלה נאלצת להיענות לרוב הדרי-שות, והדבר עולה לה בכל פעם כמה מאות מיליוני לירות.

הקדמת הבחירות היא תכסיס נאיני לסתימת פי העובדים. השנה הבוכנה פשוט תיעלם. בעוד ששני השנה החדשים, אחרי הבחירות, אפי-

בש, להתגשם בישראל במלוא משמעותו המחרידה. תופעות כמו גירוש הבדואים מפיתחת רפיח ועתה השמדת שדות עק-ראבה ברעל, העידו כי ההשחתה המו-רית, שהיא כורח בלתי נמנע מעובדת היות עם אחד כובש ומנצל את משנהו, מכרסמת ואוכלת בנפש האומה הישראלית. דיבורים יפים על "אחא בחתרנו" ועל היות הכיבוש הישראלי שונה והומאני יותר מכל הכיבושים שידעה ההיסטוריה, נשארו בגדר דיבורים בלבד.

שוב לא היו אלה מעשים חריגים. שרי-שרת של מעשים, שמרחק בינם לבין פש-עי מלחמה אינו רב, העידו עד כמה מש-חית הכיבוש. כמו הסיפור הבא:

דורנץ (עם ח"כ גרום) עוד בנק 1

מטעמים שונים, נאלץ ראש ממשלת גר-מניה להכריז על בחירות חדשות בטרם עת. וילי בראנד הוא כעת הסוציאלי-דמוק-ראט מס' 1 בעולם. פיזור הפרלמנט במדי-נה כה מסודרת כמו גרמניה המערבית נור-תן הכשר פסיכולוגי למעשה דומה כי-ישראל.

חשוב יותר הוא מיבחן דעת-הקהל שנע-רך זה עתה. עסקני מיפלגת-העבודה, כמו רוב העסקנים בארץ, מזלזלים בסקרי דעת-קהל של המכוניס למיניהם, מתוך ידיעה נכונה שרובם מופרכים מעיקרם. אבל בי-שבוע שעבר נערך סקר רציני: הבחירות בהסתדרות הפקידים, בה הצביעו כ-70 אלף אזרחים טובים, שהם מידגם מייצג למדי של כלל הציבור. (בגלל מיבנה ההסתדרות, שייכים להסתדרות הפקידים כל עובדי ה-מישרדים, כולל פועלי-הניקיון, חשמלאים, וכו').

התוצאות הומיחו דבר אחד בעיני: אם תיבחר מחר הכנסת

הליקופטר חג מעל ראשי הבדואים ש-עיבדו כמקובל בשטחים המפונים (מהם פונו בפיתחת רפיח) והרס תוד כדי מיטות את סככות הקש שהקימו להם למגן מפני השמש.

ידיעה נוראה זו לא פורסמה בעיתון עויין לישראל או באחד מבטאוני ארצות-ערב. היא הופיעה ככרוניקה פשוטה ב-דבר, ביטאון פועלי ישראל, ב-23 ביוני שנה זאת.

המרגריה חוזרת על עצמה. בשבוע בו העירו פרשיות בירעם ואיקרית את מצפונה הרדום של האומה, והעידו כי גי-שול וגירוש אינם נשכחים לעולם, חזרה

העשוי להביא להקדמת הבחירות לכנסת

השמינית, היא לא תהיה שונה כמעט במאומה מן הכנסת השביעית. הכישלונות, הפקדונים, הי פרשות המפוצצות — שום דבר לא עזר.

בבחירות הפקידים ירד המערך ב-1.1% להפסד זה אין משמעות, מכיוון שקל ל- מערך לתקנו במערכת-בחירות כללית, בה יוטלו למאבק כל משאביהם האדירים שלו.

עליית גח"ל ב-1.5% גם היא אינה מש- מעותית ביותר, מה גם שהמרכז החופשי לא השתתף בבחירות. למערך לא איכ-

אסור לשכוח כי פנחס ספיר אינו רק שר-האוצר של ממשלת ישראל. הוא גם האיש החזק של מפלגת העבודה והממונה על כל מערכות הבחירות שלה. כתוצאה מכך נתון ספיר בקונפליקט פנימי עצום: האינטרס של המדינה להקדים את הבחירות כדי למנוע הוצאות מיותרות, מתנגש בקרבן האינטרס המפלגתי, התובע תקור פת הכנה ארוכה כדי להצליח בבחירות. משום כך היוו תוצאות הבחירות להס- תדרות הפקידים הקלה רבת צמרת ה- עבודה.

המסקנה של ספיר ושות': אפי- שר ללכת לבחירות בלי חשש. הי

ביע כרצונם, מתוך ידיעה שהדבר ממילא לא ישנה את המצב הקיים. אבל זאת היתה רק הצגה. אילו באמת רצה ספיר למנוע בחירות מוקדמות, הוא יכול היה להשיג את הוויתורים לשותפים הקואליציוניים בקלות ולמנוע בעוד מר- עד את המשבר המפורק. אבל הוא הניח לכדורים להתגלגל. הכדורים הועברו, עז כן, לשדו- שותפתם עומדים במצב קשה. בשביל מפ"ם, הפרישה מן המערך גר- אית כאסון. איש אינו יודע מה יהיה גור- רלה בבחירות, אם תתייצב לבדה, אחרי

על-ידי החותמת

פת שגח"ל תזכה בכנסת בשני ח"כים נוספים. מעניין שבבחירות אלה ירדו הל"ע ב- 0.03%. כלומר: המהומה הגדולה סביב הצעת-האונזר לא שיפרה את מעמדה בצי- בור שהוא ער לחדשות. מעניינת גם ירידת מק"י, מ-1.76% ל- 0.93%. אחוז כזה בציבור הסתדרותי שולל ממק"י את הסיכוי לעבור את אחוויה-החסי- מה לכנסת.

ברית-השמאל של יעקוב ריפתין קיבלה 0.42%. קצת פחות מכפי שקיבלה בבחי- רות הכלליות בהסתדרות לפני ארבע שנים. גם ע"מ קיבלה בבחירות אלה פחות מכפי שקיבלה לפני ארבע שנים בבחירות הכ- לליות בהסתדרות (2.47% לעומת 3.79%). לפי תוצאה זו יש לע"מ סיכוי לזכות ב-2 מנדטים בכנסת — בניגוד לדעת רבים, שסברו כי ע"מ תימחק כליל מן המפה בבחירות הבאות.

* כן לא השתתפה תנועת העולם הזה — כוח חדש.

כנסת הבאה תהיה דומה לכנסת הנוכחית.

שלושה במבוי סתום

ראה שצמרת מפלגת-העבודה לא החליטה עדיין להביא בכונה תחילה, בכל מיקרה, לפיצוץ הקואליציה. אבל היא לא תעשה מאמצים מיוחדים כדי למנוע פיצוץ זה. המצב מאפשר לה להגיד ל"ע, למפ"ם ולמפד"ל: תרצו להישאר בקואליציה — בסדר. לא תרצו — נלך לבחירות. על מישקל האימרה הידועה: "ירצו — יאכ- לו. לא ירצו — לא יאכלו". זאת היתה הסיבה שבשבוע שעבר היה ספיר תקיף בדעתו לא לוותר לאף אחד משותפי הקואליציה, אפילו יוביל הדבר לבחירות. כאשר הופיע השבוע בוועדת הכנסת, כאילו נמלך בדעתו, טען שאין צורך להקדים את הבחירות. מקורביו, ובראשם אברהם עופר, ניסו לשכנע את חבריהם להגיה לשותפי הקואליציה להצ-

שאיבדה מזמן את הכושר לעמוד על רג- ליה של עצמה.

הל"ע נמצאים במצב דומה. התוצאות אצל הפקידים הוכיחו שלמרות כל הרעש, תקבל ל"ע לכל היותר מה שקיבלה בפעם שעברה — וכל זה במחיר ריב עם מיפי- לגת-העבודה. זאת סופו מי ישרונו. גול- דה היא נוסרת-שינאה מפורסמת, והיא עלולה לסלק את ל"ע גם מן הקואליציה הבאה.

במצב אומלל עוד יותר נמצאים אנשי המפד"ל, שאין להם שום עניין לריב עם מפלגת-העבודה בגלל חוק, שהם עצמם הצביעו בעדו לפני שנתיים בלבד.

בד השלושה היו רוצים לרדת מן המיגדרים הגבוהים שהם טיפסו עליהם, אבל אינם יודעים כיצד. בעד מורחם, נתקעו כל שלושתם במבוי סתום — וחרף היחידה לצאת ממנו היא נסיגה גלווייה, פומבית ומכושפת.

כך עלול לקרות דבר שהוא נדיר בפור- ליטקה: שעסקני-מפלגות מפוכחים יאלי- צו לעשות מעשה הנוגד בפירוש את ה- אינטרסים שלהם.

במיקרה כזה תיערכנה הבחירות תוך חודשים-שלושה, בעונת ה- חגים.

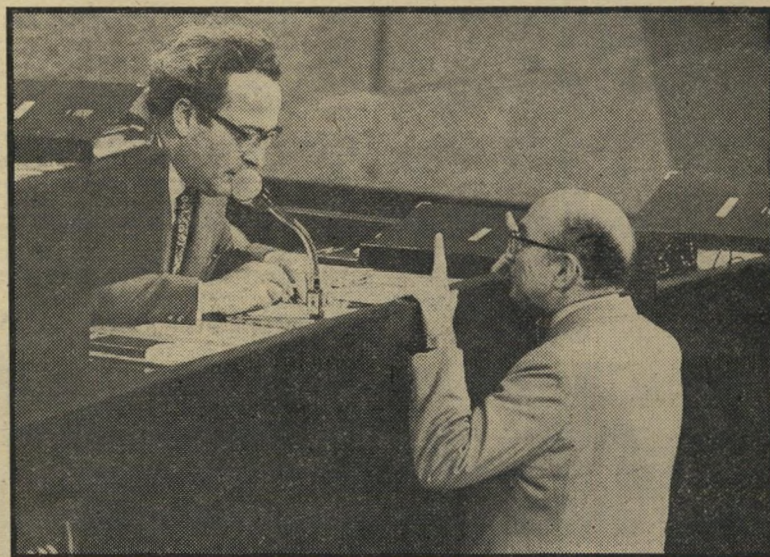
כמה זה עולה?

גם שיקוליו המעשיים של פני- חם ספיר אינם המידה האחרונה. זו שמורה, כמו תמיד, לאשה — לגולדה.

וגולדה, העושה את חשבונה האישי, עשויה להחליט כי בחירות מוקדמות אי- נן מתאימות לה. יתכן שלא תרצה להיזכר כאשה שפוצצה את המערך ופילגה את "תנועת העבודה".

במיקרה זה, עשוי תמיד להימצא מוצא. את אגו"י אפשר לשחד. (בחוגי הכנסת התלוצצו השבוע כי אחרי כישלון בנק אגו"י, שהוקם תמורת הצבעת אגו"י בעד המימשל הצבאי, אפשר להקים עתה בנק חדש).

אגו"י היא סיעה מיסחרית טהורה, ומיליון אחד או שניים ל" חינוך העצמאי" שלה, פדום שיח" רור כמה בחוריישיבה נוספים, עשויים לספק אותה.

האונזר (בשיחה עם מזכיר הכנסת, נתנאל דורף) העלות להצבעה?

ספיר מיהו יהודי?

מצבם של ל"ע ומפ"ם קשה יותר. אולם גם המוחות שלהם עובדים בקצב מזורז, כדי לחפש מוצא שלא תהיה בו השפלה עצמית גלווייה, אך שיאפשר להם להי- שאר בתוך המחנה.

אם תרצה גולדה לשמור בכל מחיר על שלמות הקואליציה, תוכל לדפוק את רא- שי הילדים זה בזה, לכפות על כולם מעין מוראטוריום על עסקי דת-ומדינה עד ל- בחירות הסדירות, אולי עם כמה הצבעות סמליות ריקות-מחוכן.

אך אם גולדה תשמע לעצות ספיר, היא יכולה לפוצץ בנקז את כל העניין ולהכריח את שותפה האומללים ללכת אל הקדפי — מבני שלאיש מהם יהיה הסיכוי הקלוש ביותר להרוויח משהו מן התרגיל.

בסוף השבוע נראה היה כי ספיר עצמו נרתע מהמצב שהוא דחף לקראתו. כמה מיועציו הצליחו כנראה לשכנעו שבחירות בסתיו הקרוב עלולות לגרום לו קשיים תק- ציביים עצומים, לא רק במפלגת העבודה שקופתה ריקה, אלא גם באוצר המדינה. ספיר מנסה עתה לעצור את כדור השלג שהוא הניח לו תחילה להתגלגל ללא חשש. אם תושג פשרה במשבר הקואליציוני — יהיה זה אות כי קשייו של ספיר גדולים מהתגבר עליהם. אם יוחמר המשבר ויגיע עד לפירוק הקואליציה — שוב יהיה זה רק לפי אור ירוק של פנחס ספיר, אם יהיה סבור שבחירות מוקדמות שוב אינן מסוכנות.

כי דעותיו הפוליטיות מוזיקות לתלמידים האחרים. וכי הוא מהווה גורם לא הינוכי בבית-הספר. יעקב החליט לעזוב: "למען ענייני האישי, לא רציתי לגרום לסערה, ולא סיפרתי על השיחה לאף אחד. אבל למען אחרים לא רק שאני מוכן לעורר בעיות ציבוריות — אלא לדעת, אפילו חייב לעשות זאת."

עם כמה מחבריו החל יעקב עובר בגימ- נסיות בתל-אביב, אוסף חתימות למען שיחרור נוימן. בפתח העצומה ציטטו יו" מיה את מגילת העצמאות: "מדינת יש- ראל תהא מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום... תבטיח חופש דת ומצ- (המשך בעמוד 18)

נהגותו התקיפה, שאלה מוסרית יסודית, זכה למתנגדים ולאחרים קיצוניים. אולם גם מבין האוהדים, יצאו מעטים מאוד להביע את אהדתם לעמדתו.

להחתמה. אחד מאלה שקמו היה ביא- רין. כאשר קרא בעיתונות, כי נוימן עו- מד להישפט בפני בית-דין צבאי, החליט ביאריין שעליו לתרום את חלקו במאבק זה. הוא גייס כמה מחבריו בתיכון עירור- ני ד', ויחד החלו מחתימים למען שיח- ורורו של נוימן.

יעקב עצמו היה עד לאחרונה בעצמו תלמיד בעירוני ד'. באחד הימים הומין אותו המנהל לשיחה ידידותית, הסביר לו

כרע גם יעקב ביאריין (17) תחת עומס ההכנה לבחינות הבגרות. אפילו יותר מ- אחרים, כי הוא נאלץ לעזוב, לפני זמן מה, את המוסד בו למד, תיכון עירוני ד', המצי- טין בצפון תל-אביב, עמד לגשת לבחינות בגרות אקסטרניות.

בתנאים אלה, יכול היה יעקב להש- קיט את מצפונו בשקט. בטענה שאין ביכולתו להשתחרר מלימודיו, הוא לא עשה זאת, יצא, למרות העומס העצום, למאבק ציבורי שהוא מאמין בו.

המאבק: החתמת בני-גורע על עצומה לשיחרורו של סרבן-הגיוס מטעמי-מצפון, גיורא נוימן. נוימן, שעורר מחדש, בהת-

השגיאה הטרגית של כפרי הצפון על עצמה בכפרי הגדה.

בעוד 20 שנה תהיה אולי עקראכה לאור- רחי ישראל מה שמהווה בירעם לגביהם היום — אות קלון שאינו נמחק ואינו נותן מנוח.

נוער

אחד

שאיכפת לו

כמו כל שמיניסט בחודשים האחרונים.

3 — הר הצופים, כשעל פיסגתו הגוש של בנייני האוניברסיטה. 4 — שיכונני הסטודנטים בשיפולי הר הצופים, ומתחתם כיפת הסלע (הכיפה השמאלית) וכיפת אל-אקצה (הימנית). כשהר הבית למרגלותיהם. 5 — גוש שיכונני הגבעה הצרפתית, שעל ריקעם בולט

מבט כולל על אגן העיר העתיקה מהצמלבות לפני ארמון הנציב: 1 — הכנסייה בהר הזיתים. 2 — מיגדל הפעמונים של אוגוסטה ויקטוריה.

„העולם הזה” נותן את רשות הדיבור למתכנני המלון השנוי במחלוקת:

הצד השני של הייאוש

במבחינת הגודל והן מבחינת ההי ערכות שלו כנוף, הרי מלון לא מתאים במקום.

משה ירמייאק: נניח אם כך שה מדובר לא במלון כי אם, למשל, בבית המישנה העולמי. כדי לעשות אותו יעיל, אי אפשר לפרוש אותו על פני דונמים, מפני שאז יצטרכו לנסוע שם בקורקנות או באופניים. יאלצו לבנות אותו לגובה.

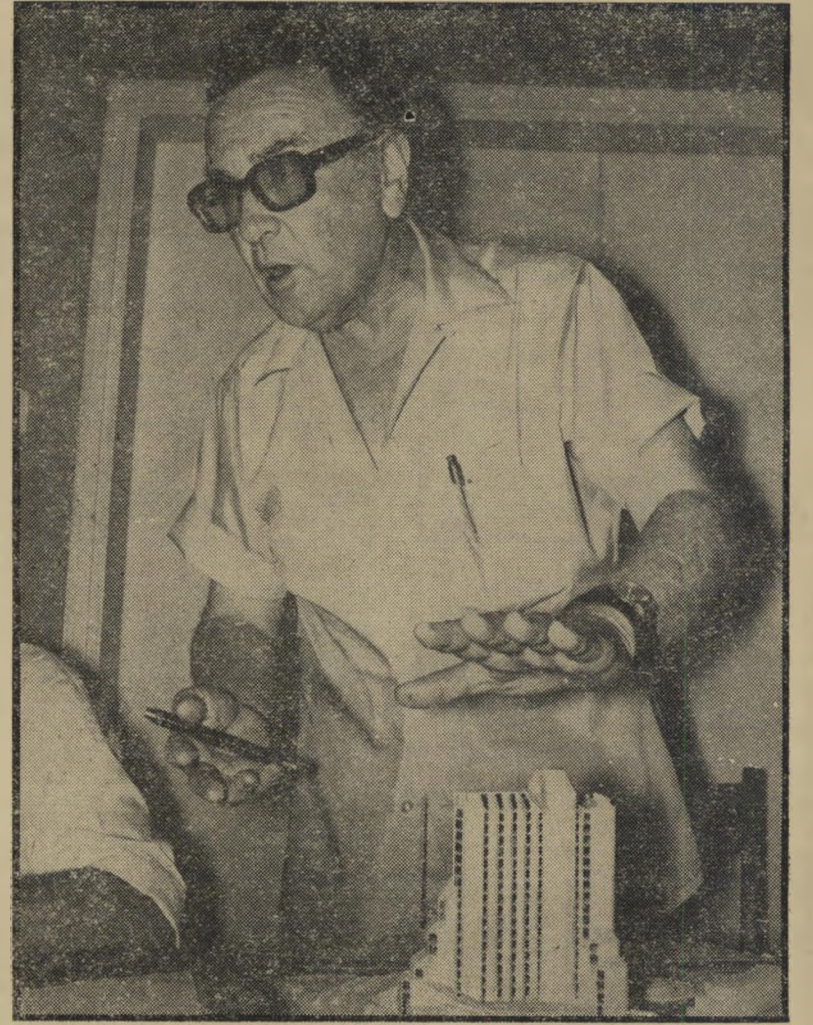
השאלה לא היתה מתעוררת כי אותה חריפות לו היה מדובר כי מלון קטן וצנוע. פה מדובר במלון לא קטן וזא צנוע, מלון שמשתלט על הנוף.

משה ירמייאק: אמר אחד ממותחני הביקורת על המלון: הבניין, אין לנו שום דבר נגדו. הוא בסדר גמור, אילו היה בית המישנה העולמי, בית התנ"ך העולמי, או משהו מסוג זה. וכאן הוא הסגיר את עצמו. לא חשוב להם הגודל. קודם כל קיים הפחד הזה ממלון. מלון זה דבר רע. אני חושב שזה לא נכון. לא משנה מה

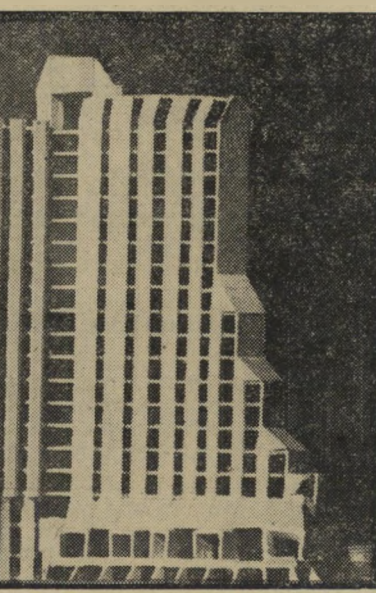
מיועד ללימוד, למגורים, לכנסים, לבידור, למכוניות שבאות ויוצאות, מקום לדיסקו טקס, למועדונים, לאיצטדיון, מקום המ יועד לשמש בני אדם במאה העשרים.

לכן הטענה: איך אפשר לבנות בהר הצופים, מקום בו נמצאת האוניברסיטה העברית, מלון שבו תייר יתגלה כשהוא מסתכל על העיר העתיקה, היא לדעתי טענת איוולת.

אלא מה, כל מה שנבנה בשטח זה, צריך להיבנות מתוך התייחסות לייחוד השטח. אנו כארכיטקטים מתחשבים ביי חוד של מקום, ולא משנה באם זה יהיה אילת, שארם אל-שייך או הר הצופים. אנו לא שולפים תוכנית מתוך המגירה ומתאימים אותה לכל מקום בארץ. ה תיכנון נובע מן המקום שעליו אנו בונים. הטענה היא בדיוק זאת: שי המלון הזה היה יכול להיות יפה במקום אחר, אך אינו מתאים ל מקום הזה בגלל הנפח הגדול שלו. מכיוון שהפונקציות של מלון מחייבות מיבנה מסוג מסוים, הן

האדריכל משה ירמייאק במשרדו, באחד משלבי הדיון על המלון, אותו תיכננה חברת „צוות ישראל”, שהוא מנהלה. ידו פרושה מעל לדגם של המלון, כשהצד הנראה של המלון הוא חלקו האחורי, הפונה צפון-מערבה לים-המלח.

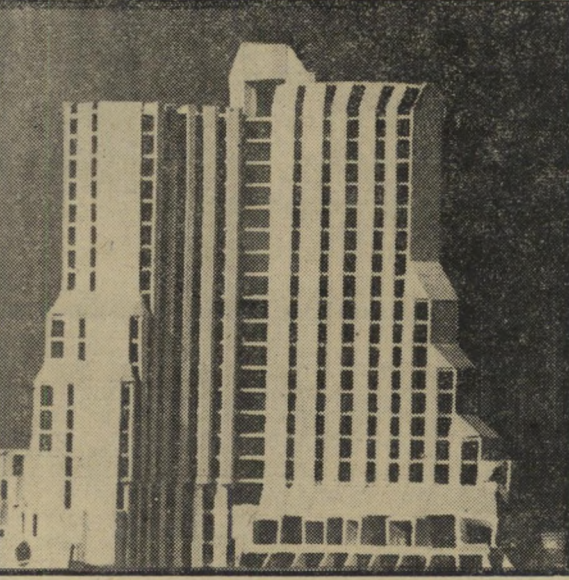
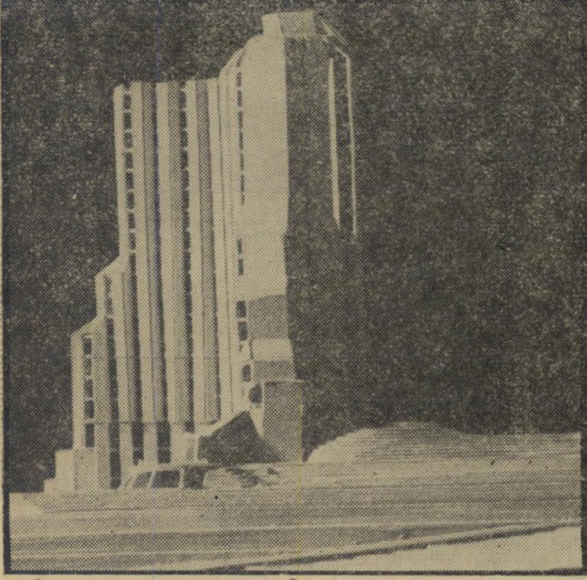

הטענה היסודית נגד המלון היא כזו: האגן של ירושלים המיוזרחית, המשתרע בין העיר העתיקה, הר הזיתים והר הצופים, הוא מיוחד במינו מבחינת הנוף, הצורה וה אסוציאציות ההיסטוריות. מיקומו המסוים של המלון הזה, בצורתו זאת, הורס את האופי של האגן משלוש בחינות:

הראשונה — שבמלון אין מקום למלון בשטח הזה, השנייה — שהגובה של המלון הורס את קו הרקיע של הר הצופים והגבעה הצרפתית, השלישית — שהנפח של המלון הופך אותו למרכז ה כוכב של האגן וכך משנה את צורתו.

הבה ננתח את הטענות האלה בנפרד. וקודם כל נדבר על הטענה שעצם הקמת מלון גדול במקום כזה משחיתה את אופי הנוף.

משה ירמייאק: ראשית אני משוכ נע מעל לכל ספק, שהטענה כי מלון אסור לו להיבנות על הר הצופים, היא טענה פסולה. כאשר אנחנו לוקחים את הר הצופים לא רק כאיזה שהיא דקורציה לעיר העתיקה, כי אם כמקום חי, דינו של מלון עליו הוא כדיון כל מיבנה אחר. בדיוק כמו שהאוניברסיטה בהר הצופים היא מקום חי ותוסס, מקום שיכיל, אני מקווה, עשרות אלפי סטודנטים, מקום הי

משמאל — כך יראה הבניין מצד הר הזיתים. כל המיבנים המדור רגים הפזורים סביבו לא יבנו. הם תוכננו כדי להוכיח למינהל מקרקעי ישראל, כי ניתן להוסיף חדרים מבלי לבנות מלונות נו ספים. את מלון „הייאט” תיכננה חברת „צוות ישראל” בהנהלתו של משה ירמייאק ועוזריו מיכאל אדמונד, יצחק חשמן ואלי מאיוס.

וכאילו שני מיבנים שונים. מימין חזית הבניין הבנוי בצורת „ר”, כפי שתראה מצד העיר העתיקה. שורת החלונות הרחבה העוברת במרכז הבניין נועדה לקלוט את קרני השמש וליצור אשליה אופטית לפיה אין הבניין בנוי גוש אחד, כי אם מורכב משני אגפים.

שתי זוויות

מבנהו של מלון "הייאט", אשר הוכנס לתמונה בפורטומנטאד' 6 — המיגדל והכיפה של הדורמייציון. בתמונה נראית בבירור טענתם הצודקת של מתכנני מלון "הייאט" על חורבנו הגמור של הריהצופים. הגוש הצפוף של בנייני האוניברסיטה העברית הנמוכים, מחסל

אתה בונה. כמובן שהבניין במידה מסוימת צריך להביע גם את תוכנו. לא תיבנה מלון שייראה כמו כנסייה ולא תיבנה כנסייה שתיראה כמו בניין משרדים.

העיר וסביבותיה. ואז כולנו הגענו ליד מסקנה אחת: צריך לשמור על קו הרקיע הקיים כיום — הריהצופים — בהדגשות שישנו בו במקומות מסוימים. ההדגשות האלה לא נקבעות מן הי עובדה שזהו מיגדל צר — מיגדליפעמונים כמו באוגוסטה ויקטוריה — או שהוא בניין פי שניים יותר רחב. כאשר אתה מסתכל ממרחק של שלושה קילומטרים, כלומר מן העיר העתיקה, קובע לא הרוחב כי אם הגובה שאליו מתנשא המיגדל. זה מה שעניי אדם קולטים ממרחק כזה. וזה — הגובה — היה הקריטריון העיקרי שקבע לנו את צורת החומר. **נניח שאתה עומד על גג מדון "אינטרקונטיננטל" על הריהצו תים, או בקומה העליונה של מדון "המלך דוד", או על ארמונה הציב או במזוואון רוקפלר — זוויות שני נות מעד העיר העתיקה, מה אתה** (המשך בעמוד 22)

שלוש פעמים תקף, "העולם הזה" בחריפות את תוכנית מלון "הייאט" על הריהצופים בירושלים, בטענה שהוא משחית את נוף ירושלים. כדי לאפשר לקורא לגבש לעצמו את השקפתו על נושא העלול להכריע לגבי עתידה האסטטי של ירושלים, החליטה מערכת, "העולם הזה" לתת את רשות הדיבור לצוות מתכנני בית-המלון. בעמודים אלה מופיע הראיון עם קיצורים בלתי מחותמים. בראיון השתתפו: האדריכל משה ירמיעקי ועוזרו — מנהל הפרויקט מיכאל אומנוב, והאדריכלים יצחק חשמן ואלי מאיוס.

כל הדברים האלה יחד יוצרים את הנוף הנראה. בין אם זה מיגדליפעמונים של כנסייה, או איזה בניין שהוא. כאשר הארכיטקט מביא בחשבון את כל האלמנטים האלה יחד, סיכומם הוא המיבנה הנראה. הדבר גם משתנה בשעות שונות. יצאנו כולנו מתוך נקודת מבט שהעיר העתיקה היא המוקד. מה צריך לראות מסביב כאשר יושבים בעיר ומסתכלים החוצה, ומה נראה מבחוץ כשמשיקים על

קום להתמקד בהריהצו או ב"מקום אחר בעיר העתיקה, תוך הצירה, ושם המדון הזה, מעצם גודלו, יחפז לה למרכז. זוהי המענה העיקרית נגדכם. משה ירמיעקי: נפח נקבע לא רק אבסולוטית על-ידי רוחב כפול אורך, כפול גובה, כי אם על-ידי עוד כמה דברים. על-ידי הצורה, על-ידי החומר והשימוש בחומר לרפלקס של אור וצל.

מכאן אומנוב: הדימוי הרגיל של מלון אינו מופיע כאן. זהו נסיון שונה מהמקובל לתכנן מלון. לרוב, מלון הוא בניין מסיבי, מרובע, שיושב על מיבנה גמול. כאן יש נסיון לשלב גובה ברוח החומר הדומיננטי של ירושלים שהוא אבן. גם לגבי שאלת המיקום. מה זה משחית את הנוף? אם המיבנה לכשעצמו הוא יפה, ואם הוא תורם לסביבתו הקרובה והרחוקה זו איננה השחתה, כי אם להיפך. יצחק חשמן: לנוף יש כמה תכונות קובעות. צריך לשים לב קודם, מהן הן תכונות הללו בנוף שאנו בונים בו. להריהצופים ישנה תכונה שהוא צופה ממנו החוצה. יש לו מיבנה חלול, הוא חשוף, הוא משיקף אל הנוף, והנוף משיקף אליו בחזרה בו. כמו מראה גדולה, הוא אוצר בתוכו את המראות. ממול לעיר העתיקה, ישנה תכונה שהיא מאספת ומרכזת. היא נמוכה מאוד, רחבה, יש לה קווים אופקיים, ששולטים על כל המבואות שלה.

אם מגלים תכונות אלה, ואם עובדים נכון כאדריכל, מחפשים איזה צורות בניין תחזקנה את התכונות שישנו בנוף. כל צורה אנכית על ההר מחזקת את תכונתו. גם אם נניח שזה לא היה מלון, אלא לדוגמה בית-המקרא העולמי, הרי אחרי שהייתי מגלה את התכונה הספציפית הייתי מחזק נפח בנייני, כדי שיגיע לגבהים כאלה שיחזקו וידגישו את תכונות ההר. נוסף לכך — כל מיבנה אנכי שעומד על הריהצופים יוצר קשר מידי עם העיר העתיקה, דווקא בגלל האנכיות שלו. כשמסתכלים מהעיר העתיקה החוצה רואים את הצריחים והמיגדלים שמקיפים אותה. אם רוצים להיכנס לתוך מערכת קיימת שכבר מיסתובבת, צריך לעשות דבר שמחזק את הסיבוב, או אפילו דוחף אותו. עוד מיגדל גבוה יכול רק לחזק את התנופה. אז איפה כאן ההתאמה? איפה הנפח המוגזם? אולי להיפך? אולי צריך לזקק אותו עוד יותר?

אלי מאיוס: אני מעדיף אוניברסיטה או מלון על הריהצופים מאשר בית-הנ"ך חדש או קריית-ממשלה נוספת, או עוד מזוואון. כי אם אנחנו רוצים ליישם משהו על הריהצופים יש להעדיף קודם כל שתהיה שם פעילות. אם מסתכלים כיום על ירושלים, יש בה כמה בניינים קריית של משה, גם המזוואון וגם בנייני-הממשלה מהם בשעות מסוימות של היום. כדי לדאוג לאינטנסיביות, לקשר מחודש עם העיר העתיקה, אנחנו חייבים לשים פונקציות שבאמת עוררות לקשר הזה, ולא מנתקות את העיר מאזור איזור.

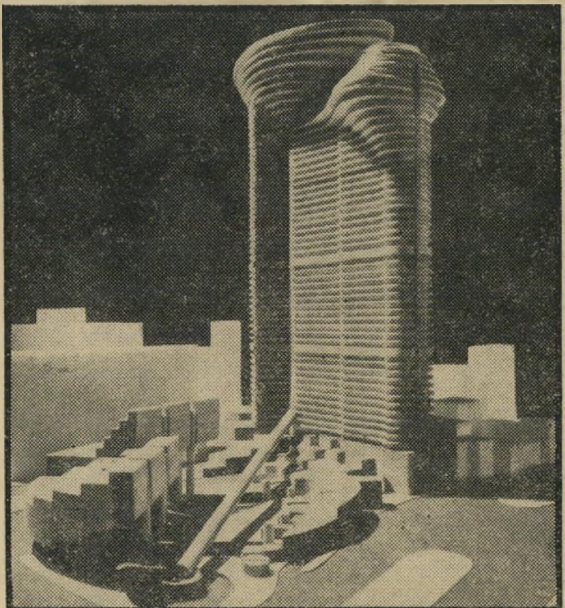
אתם טוענים שבמרכז העולם ישנה העיר העתיקה, תפישת שר-אנו שותפים לה, ומסכיבה יש שר-שרת שני מיגדלים על ריכסי הריים. המיגדלים האלה הם קטנים, דקים ובאמת מהווים כעין טבעת סביב ליהלום.

עכשיו אתם באים ובונים מוגי דג שאיננו צר ואינו קטן, שאינו כאילו עבר דעיר העתיקה, כי אם משהו שעוד להפוך לה אדון. העיין, מהריהצויתם, למשה, במי

צוות אחד - שני מלונות - שני פיתרונות

זרועות לחו"ל. אלו השנים בהן נולדה החברה, "צוות-אינטר נשנאל", כיום חברת האדריכלות הגדולה בישראל ליצוא ידע. פרויקטים נודעים של החברה הם: "הילטון" בנאיר-בי, "הילטון" במדגסקאר, מלון "קילימנג'רו" בדארא-סאלאם, מלון "טורמונה" במאלטה ומלונות עבור טוניזה. משהיותו התכופות ביבשת השחורה נושא אדריכל ירמיעקי מזכרת. צמיד שחור, מזור צורה, על פרק ידו הימנית,

משה ירמיעקי, האיש העומד בראש חברת, "צוות אינטר נשנאל", אשר אחת מחברותיהבת שלה — "צוות ישראל" — אחראית לצורתו של מלון "הייאט" רבי-המחלוקת. שיער שחור שממנו משתפלות פאות לחיים מודרניות, כסופות לחלוטין, המסגירות את 50 שנותיו. הוא יליד רוסיה. ארצה הגיע ב-1926, ישר לתל-אביב. כאן גמר את הגימנסיה העברית, "הרצליה", ולאח-

לאס'וגאס מלון בלב השממה שבעייתו העיר קרית — היותו קאינו בראש וראשונה ומלון אורחים בחשיבות מישנית. המיבנה משמאל הנראה כצוק טרשים, הוא אולס'הקאינו. זה נבנה כך, שמכל מקום במלון ניתן יהיה לראות את השולחנות ומכונות המזל. ליד שעונו. "זה עשוי משערות זנב-פיל", הוא מסביר, "לפי האמונה האפריקאית, אם אתה מקבל את זה במתנה ממישהו, זה מביא מזל. קיבלתי אותו משרה (שר-אשה) בממשלת טאנזאניה. הגברת לואי לאמק. "אני עונד אותו קבוע, כי בכל פעם שאני מגיע לטאנזאניה, דבר ראשון שהיא בודקת, זה אם הצמיד נמצא עלי."

ל"צוות אינטרנשנאל" משרדים בישראל, טאנזאניה, קניה, מזגסקאר, מלטה וגרמניה. גודל המישר בכל ארץ נקבע לפי כמות העבודה. חברת הגג, שירמיעקי הוא מנהלה הכללי, נמצאת בישראל ובידיה כל המניות של חברות, "צוות" בעולם.

סיאול בית המלון אותו הקימה החברה בבירת קוריאה הבעייה העיקרית היתה עיצוב מינחת למסוקים על גג הבניין. בתכנון את המיבנה הרחב שבצידו השמאלי אחורי של גג הבניין, שילבו אדריכלי-החברה פיתרון מת-אים עם מישחק צללים מרהיב על קירות המיבנה.

ריה סיים את לימודיו בפקולטה לארכיטקטורה בטכניון. היה ממייסדי חיל-האוויר, ושימש כקצין-הבנייה-החילי הראשון של חיל-האוויר. ב-1952 עזב את שורות צה"ל כשהוא מסיר מעל כתפיו דרגות סגן-אלוף. "לא היו לי כל יומרות להיחפז לחייל מיקצועי", הוא אומר. אמר ופתח את משרד הארכיטקטורה של אביו, אליעזר ירמיעקי, שהיה מושבת מאז 1938, שנת מותו של האב. עבודתו הראשונה, כיאה לאיש-צבא לשעבר, היתה ביט-חוננית. וכיאה לאיש חיל-האוויר לשעבר, היתה זו תוכנית-האב למכון הבדק בלוד. החל מסוף שנות ה-50 התחיל משרדו להתפתח ולשלוח

זועק: „למה גמרתם לי את בני?“

ביום הרביעי האחרון, יצא בלילה לתל-אביב לבלות עם חבר משכונת שעריים, דוד קהא (24). לקחו, בלי להודיע, מכר ניה סוסיטא השייכת לגיסו של דוד, וחוננה בדרך כלל אצל אחיו של דוד קהא, ליד ביתם. לא גנבו, אבל לא היה להם רשיון.

בלילה, ליד מוסד צופית לנערות שב יבנה, נתקעה מכוניתם. אסתר סולמן, סאיל באחת בלילה, עומד עם ג'ריקן דלק בידו, בהצטלבות כביש גהה. הכירה את תו, סיפר לה שמכוניתו נתקעה, ויצא להביא דלק. לקחה אותו עד למכוניתו.

אחרי-כך בסביבות שעה שלוש לפנות בוקר, ראו שני שוטרים ליד מחסום מיש-טרה שיגרתו בדרך בין יבנה לנס-ציונה, את אורות מכוניתם של משה ודוד. כש ראו השניים את המחסום, חששו כנראה כי יתפסו על נהיגה ללא רשיון. סובבו את המכונית וניסו להימלט. אחד השוטרים נשאר ליד המחסום, שני עלה על ג'יפ ורדף אחרי המכונית שנמלטה. ליד מושב בן-זכאי, ראה את המכונית נטושה ליד פרדס. שניים קפצו מתוכה ונמלטו אל תוך הפרדס. נכנס השוטרי אחרים, חמוש באקדח, לפי טענת המיטרה, אמר ששמע קול נקישה. קול מתכתי. כאילו דריכת נשק. ירה ירייה אחת. אחת בלבד. האוזן והקשיב, לא שמע ולא ראה דבר. חזר לרכבו והסתלק.

אחרי-כך, בסביבות השעה ארבע וחצי בבוקר ראו פועלים שנסעו בסנדר לעבודה, איש שוכב על הכביש, לבוש בתחתונים ושוטף בדם. לקחו אותו עד יבנה. שם עצרו ליד בית-הקפה „לא יכולים לקחת אותו לבית-החולים“ אמרו. „ממהרים ל-עבודה“. מחלוף קקון, בעל סככת אבטי-חם, קיבל את החסות של משה מוסאיל הפצוע. הוא חטף כדור מתחת לבית ה-שחי. הדם לא הפסיק לקלוט מתוך הנקב.

אחיו של זכריה מוסאיל, רצף הער-בד בשורת צה"ל, נפטר לפני שבוע. יום יום היה זכריה, שעלה לארץ מתמן בשנת 1938, יוצא מביתו בשכונת שעריים ברחובות ונוסע למושב משען, כדי לשבת שבעה על אחיו שמת. ביום החמישי ש-עבר, עם תום האבל, חזר זכריה לביתו, בקצה שכונת שעריים. ליד ביתו המתניו לו קצין משטרה ושני סמלים.

„הם שאלו אותי, מה קוראים אותך?“ סיפר, „אמרת: זכריה.“ „אתה יודע שבנך נפצע?“ אמר הקצין. „אין נפצע? מה נפצע? איפוא נפצע?“ נדהם זכריה.

„נפצע“, אמר הקצין. „ירו בו שוטרים.“ „נפצע קשה?“ שאל האב. „כן, נפצע קשה“, אמר הקצין.

„דבר אמת“, אמר זכריה לקצין. „אתם גמרתם עליו? גמרתם לי אותו?“ „תראה אל תתרגש“, ניסה הקצין ל-הרגיע את האב הזקן.

„דבר!“ אמר האב. „תראה“, אמר הקצין, „לא אני...“ „זאת אומרת נהרג...“ תמה האב. „כן, נהרג.“

„בדרך לבן-זכאי...“ „ואיפה הוא נמצא עכשיו?“

„בבית-החולים קרל“, אמר הקצין. עלה על מכונית המשטרה עם הסמלים ונסעו. אחרי-כך הזמינו את האם, שהי-ל-תחנת המשטרה. „לא ביקשו סליחה, לא אמרו לה שום דבר“, אמר יוסף, בכור בניה, „נתנו לה פתק ואמרו לה לחתום. היא לא יודעת לקרוא ולכתוב. חתמה. שלחו אותה לאבר-כבי, לזהות את הגופה של בנה. ראתה זה הוא. משה מוסאיל.“

משה מוסאיל, בן 20, אחד מ-שמונת ילדיו של זכריה, שנפצעו על

ממות חידים

אבל משה היה בתכרה. מבוהל, אבל דיבר. עצרו מכונית פולקסוואגן וביקשו מנה-גה לנסוע לבית-החולים קרל ברחובות. קקון נסע עם מוסאיל. „הוא היה בהכרה, ישב ודיבר“, סיפר שאחרי שירו בו בי-פרדס, זחל שעה וחצי עד הכביש. אמר איפה גרים אביו ואחיו. על דוד קהא, שנשט אותו פצוץ בפרדס, לא אמר דבר. מבית-החולים קרל טילפנו למיטרה. ניסו להציל את משה מוסאיל. אבל בשש

פני כל הארץ. בית הרוס. האם והאב אינם חיים זה עם זו שנים. הילדים, טעוני סעד, היטלטלו ממוסד למוסד. גם משה. בן 18 גוייס לצה"ל. אחרי חצי שנה שוחרר, מטעמי בריאות, כך נאמר. מאז עובד כפועל בנין. פה ושם תיק קטן כי מיטרה. זה התחיל מגניבת תפוח. „הוא היה רעב“, אומרת האחות. אחרי-כך עוד כמה תיקים על שוטטות, התפרעות, גני-בת מכוניות. זה הכל. שום דבר רציני.

שבועה אביו, שני אחיו הגדולים, אחותו הקטנה ואמו של משה מוסאיל יושבים שבעה אחריו בביתם שבקצה שכונת שעריים. משה, כמו שאר אחיו, סבל מחיי משפחה מעוררים, היטלטל ממוסד למוסד, שוחרר מצה"ל לאחר זמן קצר.

בשלב הראשון עוד שמר על קור רוח, עבר בין השולחנות וערך היכרות קולגית עם האורחים. אבל תוך זמן קצר התנעש האיש. כשניסה דב סגל להרגיעו, קפץ בעל השרירים מעבר לדלפק הבר, בהיגף בקבוק אחד הפיל וניפץ שורת בקבוקי משקאות. כאילו היו כובות באולינג, ואחר-כך, כשבקבוק שבור בידו, התחיל לחרף ולגדף כאילו היה גוליית הפלישתי העומד מול מערכות ישראל.

האורחים במקום, מלומדי נסיון, ידעו כי אין מה לנסות להזעיק מיטרה. מיטרה למקרים כאלה ובשעות כאלה בתל-אביב אינה קיימת. הם ניסו להרגיע את האיש בטוב ובבנת. המשרור חיים חפרי, שהיה מראשי המרגיעים, ספג מייד ראסיה על חוטמו והסתלק מהזירה. העיתונאי אורי דן, שהגיע לצעוק כלפי הבריון המשתולל: „החתיכת חרה!“ נאלץ להפגין מייד את יכולתו בריצה מהירה, שלדעת מומחים היתה מביאה לו הישג נכבד גם באולימ-פיאדא מינכן.

רק אז הזמין הבריון מונית, שמח וטוב-לב, כשהחתיכה שלו נשענת עליו, הפליג להמשיך את הלילה במקום אחר.

מוט ברזל בראש. האפילו של ה-טריקומדיה התל-אביבית התרחש בתחנת המיטרה בצפון תל-אביב, לשם הגיעו חיים חפר ואורי דן להגיש תלונה. השו-טר התורן לא זיהה אותם. „אני מבקש שתשלח נידית למקום, תגבה עדויות ותע-רוך חקירה“, תבע חפר.

„אין לי נידית, אין לי שוטרים“, השיב השוטר.

„איפה הם מבלים עכשיו?“ תמה חפר. „אזוני“, הזהיר השוטר, „אני מגיע ל-קצה גבול הסבלנות שלי.“

לבסוף הסכים השוטר לקבל תלונה. רק אז הסתבר לו כי העומדים לפניו הם נצי-גי העיתונות. „תשבו, למה אתם לא לוק-חים כסאות!“ שינה השוטר את יחסו.

אחרי שרשם את כל פרטי התלונה, חשב השוטר וחשב, וסיכם לבסוף את הצעתו לפיתרון בעיות מסוג זה: „למה אף אחד מכם לא לקח מוט ברזל ונתן לו בראש?“

דרכי חיים

נישואין

בחסות המיטרה

שוטרי הניידת, שהזעקה באחד הער-בים בשבוע שעבר אל חוף ימה של יפו, למישמע צרורות ארוכים מנשק אוטומטי, נשמו לרווחה כאשר איתרו את מקור ה-ריי: בשטח לא נמצאה שום גופה. לא בוצע כל שוד. בסך-הכל, היו שם, על חוף האפל, שתי דמויות גבריות, שירו בשצף-קצף מטחים מהעוזים שבידיהם ל-תוך המים השחורים.

מירדף בים. השוטרים ירדו לעצור את שני הספורטאים, אולם אלה נתגלו כזרי-זים יותר. אחד חמק ונעלם במעלה החוף, לא נמצא עד היום. השני זינק למים, נמוג באופק.

היה זה דווקא השחיין שנלכד. הליקופ-טר מיטרתני שהזעק הצליח לאתר אותו, לאחר שעות, סמוך לחוף שרתון. כאשר הובא בפני שופט-השלום התל-אביבי דב לוין, הואשם השחיין בהח-זקת נשק ושימוש בו שלא כחוק. סברת המיטרה: למטרות שוד.

השופט נעתר לבקשת המיטרה, ציווה לעצור את החשוד לעשרה ימים, כדי לאפ-שר למיטרה לחקור את הסיבות למיטותו הלילי.

להריון. אלא שאו התגלתה בעייה קט-נה: הסתבר שהחשוד הינו פעיל גם בי-חומים נוספים של ספורט לילה, ועליו למחר ולהתחנן עם קטינה, אותה הכניס להריון. לשם כך, עליו להתייצב בפני שו-פט אחר, כדי לקבל את האישור לגישואי הקטינה. „אם יופיע שם בפני הכלה והור-יה, כשהוא באויקים ובלווית שוטר“, טען בלהט הסניגור, עורך-הדין משה אל-וי, „תיגרם בושה נוספת לכלה ולמשפח-תה.“ משום כך, ביקש הסניגור לשחרר את מרשו בערבות.

השופט סירב, אך מצא פשרה: החשוד יישלח בינתיים למעצר, וביום הגדול ייצא לקראת גורלו ללא אויקים. מלווה בלש לבוש אזרחית.

* שמו נאסר לפרסום, כדי לא לאפ-שר זיהוי כלתו הקטינה.

(המשך ממעמד 14) פון... ותהיה נאמנה לעקרונות של מגילת האומות המאוחדות. פוחדים. לא בכל מקום נתקלים יעקוב וחבריו ביחס אוהד. אבל יותר מכך, מפ-ריע ליעקוב — הפחד. מספר הוא: „מה שהפתיע אותי ביותר היה פחדם של הרבה תלמידים לחתום. הם אמרו שהם מזדהים עם הרעיון — אבל הצהירו בפירוש שהם פוחדים לחתום. זה הדבר הכי גוראי לדע-תי: אורחים צעירים, בתחילת דרכם בי-חיים, במדינה דמוקרטית — פוחדים לח-תום על עצומה שהם מאמינים בה.“

משפט

לא תמיד

זריון מקדימין

יצחק לוי נעצר כחשוד במכירת סמים לקטנים. בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, בפני השופטים זאב צלטנר, משה בייסקי ושלומית וולנשאט, לא הודה לוי, ומש-פטו נדחת להבאת עדויות. מאחר שהופיע ללא סיגור, הציעו לו השופטים עורך-דין מטעם בית-המשפט. לוי סירב, אמר כי יביא עורך-דין משלו.

לאחר שבוע, התקיימה הישיבה הבאה. יצחק לוי לא הספיק להשיג לעצמו עורך-דין. בית-המשפט סירב להתחשב בזה. עוד באותו יום נמצא לוי אשם בחשד שיוחס לו נידון לשש שנות מאסר בפורעל. נגזר עוול. לוי עירער, בשבוע שעבר

שמיניסט ביארין

למען חופש המצפון

דן בית-המשפט העליון, בהרכב השופטים יואל זוסמן, אלפרד ויתקון ויצחק כהן בעירעורו, הגיע למסקנה שנגזר עוול ליצי-חק לוי, כאשר לא ניתנה לו האפשרות להביא עורך-דין. גור-הדין בוטל, ובית-המשפט העליון ציווה לקיים משפט חוזר, בהרכב שופטים אחר.

תל-אביב

כוח

הכוח

מאז נאלץ אחד האורחים בפאב התל-אביבי לשלוח אקדח ולירות בבריון מת-פרע, לפני חמישה חודשים, נדמה היה כי בריונים יחשבו פעמים לפני שיכחרו להש-תולל במקומות הבילוי הליליים של החב-יה התל-אביבית.

חמישה חודשים הם הרבה זמן. בזמן הזה נאלץ האיש שירה בבריון ופצע אותו, לשלם לו פיצויים בסכום של 25 אלף ל"י. שום בית-משפט לא חייב אותו לכך. אבל חבריו של הבריון הפגוע הבהירו לאורח האמיץ שירה: „פגעת בחבר שלנו, תשלם לו פיצויים, כי כשאנחנו יורים, אנחנו לא מפספסים כמור.“ האיש הבין את הרמז. גם הבריונים, השבוע חזר המחנה על עצ-מו, במהדורה אחרת.

„החייבת חרה!“ את התפאורה סיפק הפעם הפאב התל-אביבי של הטיילת, בי-ניהול של פרדריקה ודב סגל. בשעת ליל-לה מאוחרת, זמן קצר אחרי שאלון פיקוד הדרום, האלוף אריאל שרון, עזב את ה-מקום בתום בילוי שקט, נכנס לפאב, כשהוא מלווה בחתיכה, טיפוס העונה לשם דן ישראלי.

וחצי בבוקר הוא כבר היה מת. איבד יותר מדי דם, אמר הרופא.

ותי אחיות ואח אחד באו מאי-לת. אח נוסף בא ממושב גני-תקוה. ביכו יחד את משה. "זה לא בסדר," הם אמרו, "מה זה יורים בו ככה?" אבל הבין נו שלא יחזירו אותו לחיים. היתה להם דרישה אחת צנועה: שהמישטרה תשלם את הוצאות הקבורה.

"הם הרגו אותו, שהם יקברו אותו," אמר האב.

"ניקה את הגופה וגשים אותה במישר טרה. שהם יעשו את ההלוויה," אמר מיי-שהו אחר.

תוך דקות מיספר עברה השמועה מפה לאוזן והסעירה את כל שכונת שעריים. יצאו להפגין על שהמישטרה לא רוצה לקבור את המת שהרגה. רק אז באו עזרא גולדברג, מפקד מרחב המרכז, ויהודה מדהלה מפרנסי שעריים. "כמו שהרגתם אותו, ככה תקברו אותו!" דרש האב.

עזרא גולדברג ניסה להרגיע את הרוי-חות. לא רצה שההלוויה תהפוך למסע הפגנה נגד המישטרה. "לא צריך פנתרים

נורה ונהרג
משה מוסאייל

התעורה

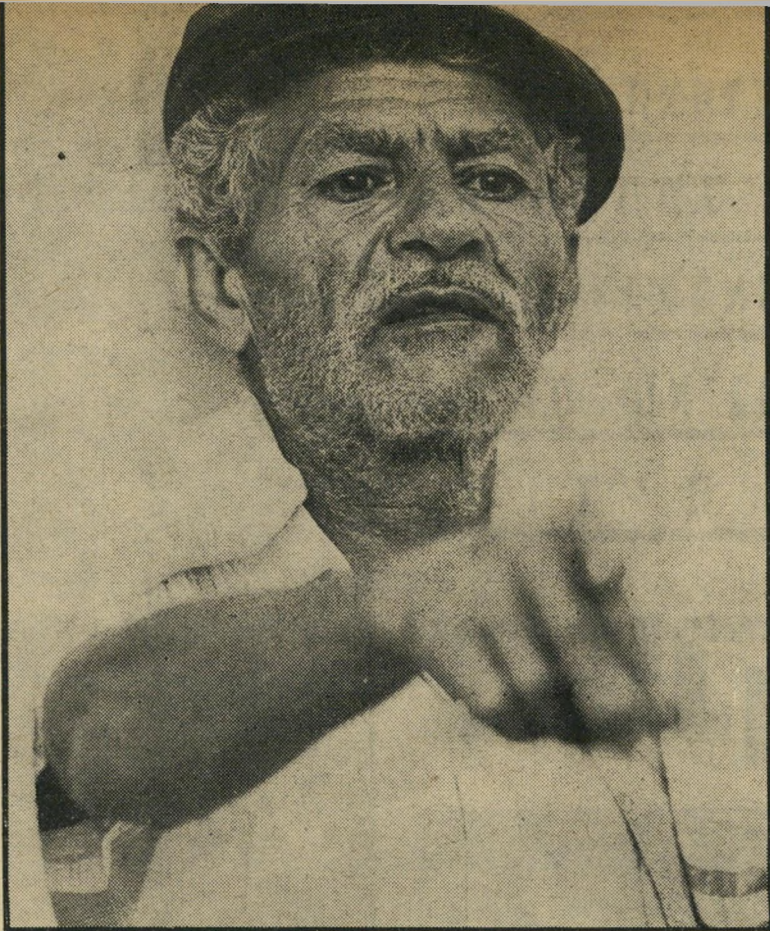
בשעריים, הוא אמר. בסוף סוכם שהמיש-טרה תיתן פתק לחברא-קדישא. שיקברו את משה על חשבון המישטרה. כמה קציני מישטרה גם ישתתפו בהלוויה. "לסימן שהם נושאים באחריות," כפי שאמר האב יוסף. ככה עברה ההלוויה בשקט.

רק אחרי שקברו את משה התחילו ה-שאלות להטריד את בני המישטרה האב-לים: "איך זה ירה השוטר יריה אחת בלי לראות וכבר פגע בו?" "איך השאיר אותו שם לשכב בלילה בפרדס פצוע? האם לא שמע צעקה?" "מה פתאום ירה בו השוטר? הרי לא היה לו נשק בכלל, למשה? למה ירה ישר בו ולא קודם ב-אוויר?"

"מה זה, כל שוטר מוציא פסקדין מוות?"

ודשיים קורם לכן, ניסה עובדיה הררי, סרסור זונות ירושלמי, לברוח מידי משמר מישטרה שבא לעצור. סמל המישטרה מריוס סלומון ישב במכונית ה-מישטרה שחנתה ברחוב. כשעובדיה פרץ מפתח הבית החוצה. הוא שלף את אקדחו וניסה לעצור את עובדיה. הכדור שנורה מהאקדח פגע בראשו של עובדיה ממרחק של מטר. מריוס סלומון לקח את עובדיה לבית-החולים, שם יצא. נפלט לי כדור. הסביר הסמל אחר-כך מדוע ירה ישר ב-ראשו של עובדיה.

בשישי ביוני השנה גילה משמר מישי-טרה מכונית גנובה ליד אחד הפרדסים בהרצליה. שמו מארב ליד המכונית, חיכו שגונביה וחזרו. בסביבות חצות הלילה הופיעו שלושה אנשים, רעולי פנים. ה-שוטרים שבמארב יצאו וציוו עליהם לע-צור. השלושה ניסו להמלט, אחד הבורחים נכשל ונפל. אחד השוטרים ירה בו ממרחק של מטרים ספורים, פגע בצווארו. "נדמה היה לי שראיתי בידו אקדח ושעתי אר-

אב שכול מוסאייל

במלחמת האזרחים בספרד ב-1936, האב, שלמה, התנדב לבריגדות הבינלאומיות מפולין. האם מרים התנדבה מפורטוגל. עם סיום המלחמה והמפלה, הם עברו לצרפת. ערב מלחמת העולם, היגרו לאמריקה.

ב-1950 עלו לארץ עם ארבעת ילדיהם. גרו באוהל, במעברה, בלי פרנסה. שלמה סילבר מת אחרי שנתיים. אפרים נשלח למוסד נוער, האם נשארה בבית עם שתי אחיותיו ואחיו, פירנסה אותם עד שחלתה באסטמה. מאז היו נתונים להסדיה של לשכת הסעד.

אפרים עזב את המוסד והתחיל לעבוד כמכונאי רכב. העבודה היתה קשה. הוא גילה דרכים קלות יותר לעשות כסף. הפריצה והגניבה הפכו למקצועו. כל בתי-הסוהר במדינה כבר הכירו אותו. בכלא שאטה ישב שנתיים.

נורה ונפצע
אפרים סילבר

אפרים סילבר נלקח לבית-החולים ב-מצב אנוש. הכדור שפגע בצווארו חלף מיספר מילימטרים מאב העורקים. היתה סכנה כי ישאר משותק לכל החיים, אחרי שניצל בנס ממוות.

למרות זאת ביקשה המישטרה להוציא נגדו פקודת מעצר. השופט דב לוין ציווה לשחררו בערבות של עשרת אלפים ל"י. "מצב בריאותו קשה," קבע השופט, "עליו לקבל טיפול רפואי מתאים". אבל המישטרה לא שחררה את סילבר. הוא הועבר לכלא רמלה, מוחזק בבית-החולים שם עד היום. אפרים סילבר גולד כאורה אמריקאי, לפני 25 שנים. הוריו הכירו זה את זו

נורה ונהרג
עובדיה הררי

"אין לו מזל," אמרה השבוע אמו. "היו לו חיים קשים, בלי אבא. הוא ילד טוב. אף פעם לא פגע באף אחד. נכון, לפעם מים היה גונב - אבל זאת עוד לא סיבה שירו בו."

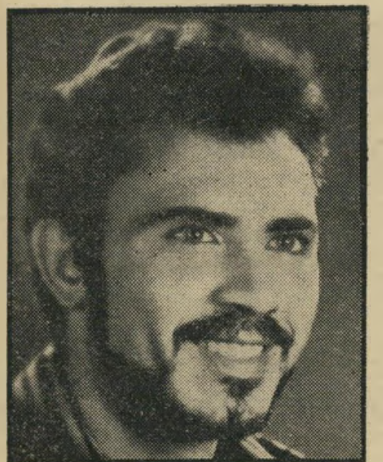
גם ויקטור ("ויקי") חיים (28) הוא מוצר טיפוסי של המעברות ו-שכונות העוני. מיום שהוא זוכר את עצ-מו הוא זוכר את מעברת הרצליה, שם הוא חי עד היום, עם אשתו וילדיו. שם גדל, חונך וקיבל את השיעור הראשון בדרך הפשע. הסיפור רגיל ושיגרתי: מ-ש-פחה מרובת ילדים, תנאי מצוקה, הונחה

מצד ההורים, הונחה מצד המחנכים, יציאה לרחוב, חבורת נוער, דרך הפשע. "בא לי פעם ורציתי להפסיק עם זה," נזכר ויקי, "אז התחתנתי. אבל לא יצא מזה שום דבר. שוב תפסו אותי על הח-זקת רכוש גנוב ושמו אותי ברמלה ל-ארבעה חודשים. אחרי זה רציתי שוב להפסיק עם הפשע. אבל מכירים אותי כי פושע. אז שום דבר כבר לא עזר. כש-קורה משהו, תיכף באים אליך. ככה זה היה גם ביום שנפצעתי. השוטר רצה לעצור אותי, כי הוא מכיר אותי כגנב." ויקי נפצע מיריות שוטר, יום אחרי סילבר. אבל זה היה ברעננה. לפי גירסת המישטרה, גילה משמר שוטרים כי ב-סופרמרקט המקומי אירעה התפרצות. הת-חילו לחפש בסביבה. שוטר ראה את ויקי. צעק לו לעצור. ויקי התחיל בורח. השוטר ירה בו. הכדור פגע במרכז העצבים. השבוע שוחרר ויקי מבית-החולים. הכ-דור עוד תקוע בגבו. אי-אפשר להרחיק אותו. ניתוח עלול להסתיים בשיתוק כללי. גם במקרה של ויקי טען השוטר כי היה בטוח שלויקי יש אקדח. לויקי לא היה. "הייתי אצל בחורה אחת ברעננה," סי-פר את גירסתו על נסיבות המקרה. "ליוו-י-תי אותה הביתה. הלכתי לבדי בכביש, רחוק מהסופרמרקט. פתאום שמעתי צע-קה: "עצור!" סובבתי את הראש. ראיתי שוטר מחזיק אקדח במרחק שלושה מטר ממני. פתחתי את הפה לשאול מה קרה? לא הצלחתי להוציא מילה והשוטר ירה. יותר לא זוכר. התעוררתי בבית-החולים." "הבחורה שהוא היה איתה, מוכנה לבוא להעיד," מוסיף פרקליט, עורך-דין משה אלוני. אשתו של ויקי, רותי, היתה ב-חודש האחרון להריונה כשנורה. "הם ראו שאני בהריון," היא סיפרה, "אבל כשבאתי לתחנת המישטרה ושאלתי למה ירו בו, צחקו לי: 'תשמרי על הויקי שלך שלא יגנוב,' אמרו לי."

השבוע, כשיצא ויקי עם כדור בגבו מ-בית-החולים, ילדה לו רותי בן.

צריך ששומרים יהיו חמושים. צריך ששכריים למיניהם ידעו של-חוק יש זרוע ארוכה ובקצה הזרוע יש אקדח. צריך ששוטרים יוכלו להלחם עם פושעים אלימים ועם עבריינים מזויינים. על זה אין ויכוח.

אבל מישו צריך לספר ולשנן לשוטרי ישראל לא רק את תקנות המישטרה ה-מורות כי מותר לשוטרים לירות רק כדי לתפוס נאשמים במעשי פשע חמורים ו-אחרי אזהרה בקול או בידיית אזהרה. מ-י-שהו חייב להזכיר להם כי אם כל פורץ קטן וכל גנב מכוניות יודיין בעתיד ב-אקדח, זה יכול להיות בין השאר גם בגלל הידיעה שלא חשוב מה יעשה, ס-י-כוויי לספוג עופרת חמה מאקדח המי-ש-

נורה ונפצע
ויקטור חיים

טרה רבים כיום מאשר היו אי-פעם. לפני כארבעה חודשים, בחקירת נס-י-בות מותו של שמאל סעיד, שנורה ל-מוות בידי שוטר בתל-אביב, לפני כשנ-י-תיים, בעת שגנה במכונית גנובה, קבע שופט השלום התל-אביבי, מנחם אילן כלל של זה, החייב להתגונס מול עיניו של כל שוטר: "כל שוטר חייב לשקול אם המקרה חמור עד כדי כך שיש צידוק מוסרי וחוקי לשלילת חי אדם והטלת אפקות עד קצה גבול הסבלנות האנושית." שרשרת המקרים האחרונה מעידה ש-גבול הסבלנות האנושית של שוטרי י-ש-ראל הוא קצר מאוד.

דוגמנית הצמרת של הקרמלין עלתה לישראל למרות שאינה יהודיה -

בעיקבות הא

שווק ירושלמי
לודמילה רומנובסקה-קופרמן, דוגמנית הצמרת הרוסיה שעלתה לפני חודשיים לישראל, בשוק הירושלמי בעיר העתיקה. היא בוחנת נברשות נחושת ערביות, בהן היא מתעדת לקשט את ביתה החדש בישראל. כמה היא יפה! התפעלו בשוק זבנים וקונים, למראה הדוגמנית הרוסיה.

מ' ידה רומנובסקה נולדה לזוהר ול- הצלחה. אמה, מורה לגיאומטריה, יעדה לה את הריקוד כמקצוע. והיו כל הסיכויים שהחתיכה הבלונדית המשגעת, תרנין ביום מן הימים את ליבם של מבקרי הבולשוי כשהיא מרחפת לצלילי אגס-הברבורים של צ'יקובסקי. תאונה, בה נשברה רגלה, קטעה את

שווק מוסקבאי
לודמילה היפהפיה, כפי שצולמה ל- שבועון "לייף" האמריקאי, קונה פרי חים בשוק המרכזי של מוסקבה. יופיה עורר את תשומת ליבם של צלמי אופנה ידועים ברחבי תבל. דמותה הופיעה בעשרות מאגזינים

למרות שלא גדל בסביבה יהודית, נמשך יורי א היתדות, הירבה לקרוא בתרגום התנ"ך, כתיבי שלו עליכם וי.ל. פרץ. הנקודה היהודית התגנבה לא אח לציווריו בעלי הגוון הסוריאליסטי.

יורי חלם לעזוב את ברית-המועצות. אולם שם את שאיפתו זו בסור. אף מפני מילה. לאחר חצי שן של היכרות נישאו. אותה שעה היתה לודמילה (מיל) הוא שם חיבה מקוצר) בצמרת. הדבר היה לפני שלו וחצי שנים.

"אל הדוגמנות הגעתי לגמרי במיקרה", מספר מילה, "למדתי טכנאות-חשמל, נישאתי לעיתונאי רוק ילדתי את בתי, וחיייתי חיים שקטים." ההודמנות ש שינתה את כל מהלך חייה באה לה במיקרה. חבר שחלתה לפתע, ביקשה ממנה להחליף אותה על המן לול. מילה, אשר שנות לימודי הריקוד השאירו א רישומם בצעדיה הקלילים נענתה לאתגר. היא עלה על המסלול ללא כל הכנה, נהנתה מכל דקה ויצר סנסציה. למחרת הוצפה בהצעות עבודה. הדרך לצמר נפתחה.

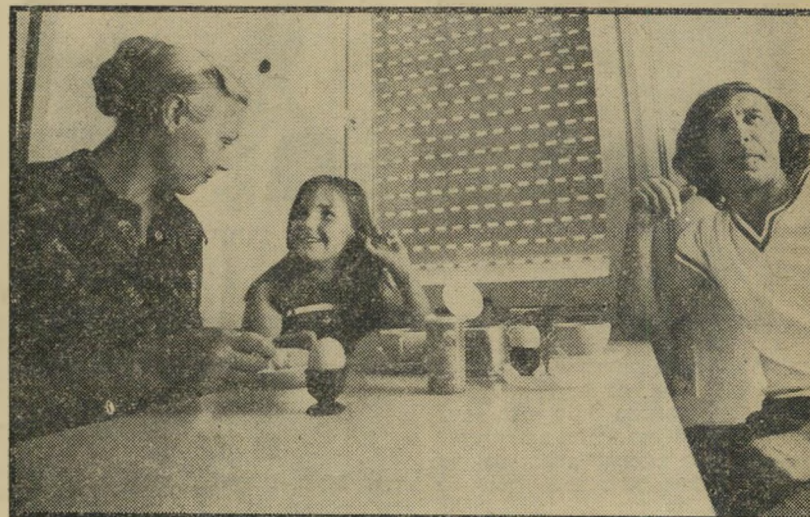
במהרה השתלבה בתעשיית האופנה הרוסית, המי עדת רובה ליצוא. "אשה רוסית רגילה לא יכולה אפי לחלום על קניית הבגדים והפרוות שהדגנ

הקיצית של מרכו הקליטה מבשרת ירוש- לים, חור ציפיה לעתיד במולדת חדשה. "אני בת לאם רוסיה לא יהודייה ולי- אב פולני, יהודי למחצה", סיפרה מילה בין קרו לקרו, "ככה, משהו מעין רבע יהודית". לארץ הגיעה בזכות בעלה הי- הודי, הצייר יורי קופרמן. "לא היה חסר לי כלום ברוסיה, חיינו ברמה גבוהה, אך מה לעשות, הולכים אחרי האהבה..." חיי- כה מילה, כשעיניה מלטפות את בעלה, חתך רציני בזכות עצמו.

אל המסלול

בצעדי ריקוד

יורי ראה אותה על מסלול הדוגמ- ניות והתאהב בה. מילה, היתה כבר אותה שעה גרושה וזהרת, אם לילדה יפה- פיה בשם נסטסיה, אותה נהגה להשאיר אצל אמה בשעות עבודתה. הצייר נעץ בה עינים חומות יהודיות וכבש אותה.

הבעל היהודי
יורי קופרמן, צייר יהודי מברית-המועצות, שתמונותיו הוצגו בתערוכות הציירים האוונגרדיים בצ'רין, יושב ליד שולחן ארוחת הבוקר עם אשתו הדוגמנית ובתה מנישואיה הראשונים - נילי בת ה-9. המשפחה העולה נמצאת עדיין במרכז הקליטה של "מבשרת ציון" ליד ירושלים.

תי, סיפרה, "אולם תמונות דוגמניות הי צמרת מופיעות בעתונים והן דמויות ידור עות".
במהרה החלו המסעות לחוץ-לארץ. שם עוררה הרוסיה היפה תשומת לב מיידי. השבועון הפריזי פרימאטש פירסם אותה בסידרת תצלומים כשהיא מדגימה פרוות רוסיות, ומיד אחרי זה הגיעו נציגי לייף שפירסמוה בעולם כולו.

אני עוזב! איתך או בלעדייך

תהילה לא שינתה את לודמילה. היא נשארה חביבה וחיכנית, כשהיא מקסימה את כל רואיה בעיניים ירוקות חתוליות המביטות מגובה של 180 סנטימטרים. הליכותיה נשארו אלגנטיות, אך ללא שמץ של יוהרה.
במסעותיה בחוץ-לארץ זכתה לליווי צמוד של איש הק.ג.ב. הרוסים לא היו

אהבה

מוסקבה והר הזיתים

בתצלום מימין עומדת לודמילה עם חברה, אף היא דוגמנית, למרגלות בניין תיאטרון הבולשוי במוסקבה. בצילום משמאל: לודמילה, בפילה נוכרית מתולתלת,

בפתח מלון "קונטיננטל", שעל הר הזיתים, כפי שצולמה השבוע. למרות היותה דוגמנית צמרת, אשר נבחרה גם כאחת משבע הנשים הבולטות ביותר בברית-המועצות, מתנהגת לודמילה בפשטות וחביבות מקסימים, ואין בה שמץ של היוהרה.

בינשטין, ואף ביקרה בעזרתה של חברה ישראלית בתצוגת אופנה במלון הילטון בתל-אביב. שם הוצגה בפני האופנאי גדי עוזן אוברזון, שהציע לה לייצג את בית האופנה שלו ביוהנסבורג באוקטובר הי שנה.

אין ספק שלא יארך הזמן ופניה היפים של לודמילה יהיו מוכרים לכל ישראלי.

וולגה וירושלים

לודמילה ודוגמנית רוסיה נוספת, מדגימות בתמונה מימין בגדייסקי בתוך מכונת "וולגה" רוסית, ברוסיה. בתמונה למעלה: משקיפה על הריהבית מהר הזיתים.

ראל, ישר למרכז הקליטה הנמצא במרחק רבע שעה נסיעה מירושלים.

"הופתעתי לטובה", סיפרה לודמילה, "פרט לאקלים החם, זו ארץ אירופית לכל דבר, נראה לי כי במקצועי נחיה כנראה בתל-אביב".

לארץ הגיעו כמעט בחוסר-כל. מיספר ארגונים המכילים את תמונותיו של הבעל, החותם על תמונותיו בשם: קופר, מעט הפציי-בית ומטבח, כשהם משאירים מאחור ריהם בדירתם המוסקבאית מערכת רהיט טים עתיקה, שאת מרביתה ניסו להעביר לחברים.

קליטתם בארץ היא מהירה. יורי הבעל עומד לפתוח בעוד כחודש את תערוכתו הראשונה בבית-הנוער העברי בירושלים, בחסות שר-התיירות משה קול, ומיד לאחר ריה ממתנה לו תערוכה שניה בגלריה יפואית חדשה.

לודמילה כבר הספיקה להשתתף בכנס דוגמניות צמרת שנערך במפעל הלנה ריי

ממערכת ריהוט למיספר ארגזים

לודמילה התפטרה מעבודתה, כדי שתוכל לקבל את תעודת האופי הנדרשת במסמכי ההגירה, והמתנה. כעבור ארבעה חודשים הגיעה התגובה הראשונה, משרד ה"אזורים" אישר את קבלת הבקשה. ההלה פרשת התרוצצויות המלווה כל אדם המבקש להגר מרוסיה. לפני כחצי שנה הגיע האישור המיוחל.

לפני חודשיים הגיעו בני הזוג לישי משרד הפנים הרוסי.

קנדה ויפאן. בתשע שנות הקאריירה שלה ייצגה את רוסיה בתערוכות אופנה מעבר בסיועה הרבים ברחבי העולם התלווה אליה ת הביתחון של בריה"מ, כשומר-צעד קבוע.

מוכנים להסתכן בסיכוי שהציפור תפרח לה מן הקן. אך מה שהפריע לה באמת לא היה המלווה הקבוע, כי אם דמיי-הכיס העלובים, עשרה דולר ליום, שהוקצבו. "כאשר רציתי לרכוש לעצמי דבר מה נאלצתי להסוך אוכל מפיו".

ב-1970 נבחרו ברוסיה שבע הנשים המצטיינות בתחומי המשחק, הריקוד, הי ספורט, התימרה, הציור, האמנות והדוגמנות. לודמילה היתה ביניהן, זכתה לכתבה בעיתון הנשים הסובייטיות. אותה שעה גילה לה בעלה את חלומה הגסתר, לעזוב הכל ולעלות לישראל.

הידיעה נפלה עליה כרעם יום בהיר. להשליך מאחוריה קריירה מזהירה ולהתייחל מחדש בארץ לא נודעת, היתה מחר שבה מבחילה. לודמילה אמרה לא. אולם יורי המשיך ללחוץ. לבסוף העמיד לה אולטימטום, "אני עוזב, איתך או בלעדייך!" והיא נכנעה.

לודמילה עוד משכה את הזמן ככל

(המשך מעמוד 17)

רוצה שיראו כשהמזון הזה יעמוד על תילו?

משה ירמיהו: יכולנו, היפוטטית, לקחת את המלון עם 400 החדר, ולהקים מין גוש מרובע, כפי שמקובל בבתי המלון המוקמים בתל-אביב למשל, או לעשות את מה שעשו לאינטרקונטיננטל: כשאתה מסתכל בו, מכל זווית שהיא, כולו מתלכד יחד ואתה רואה גוש אחד, אמנם נמוך, אבל גוש אחד סולידי. זו בעינינו דרך לא נכונה. אנחנו עבדנו בדיוק להיפך. מכל זווית שאפשר לראות בה את הבניין, נראה רק החלק הצר שלו. דווקא החלק הדק והתמיך ביותר ממנו.

למעשה המאסה הגדולה הזאת שנראית בתוכניות, לא תיראה כלל כמאסה בנוף, וזאת מש סיבות: הבניין בנוי בצורת ר, כך, שמכל זווית תיראה רק חלק מן המאסה. שניים — באמצע היר יש קראנקי של זכוכית, ששומר את שני החלקים כך שהם נראים נפרדים. שלוש — כל קיר שבור עליידי קווים אנכיים של אבן וזכוכית, דבר שידגיש את תמירות הבניין. רביעית — מישוק האור והצל על פסי הזכוכית בשעות שונות של היום יחתוך את המיבנה לפסי אורך. חמישית — קצוות הבניין הולכים ונעשים צרים מיד למטה למעלה, מדגשים את מיבנהו ה"מיגדלי", הלא מרובע. ואחרון — שהבניין בנוי בהדרגה כלפי מעלה, ממש מתוך מיבנהו החרש שמסביבו, מדרגות, כמו טראפ-

זה לא יהיה נוח במיוחד, אבל אם אתה רוצה, אתה יכול להסתכן. כא"הראש הרגעי, הצרות בטוח: קצר, הפגישות עם שו"ן איד — כל אלה שקו"ן לים, אך רק תדע להתמיד עליידי ההי" שגים הרציניים וכו"ן הרצון שתפתח עליידי עצם התפנית. מיקרה נעים ובלתי-צפוי עשוי להתגלות, אם לא תיחרר כתגלית של איבה אי" שית או של קינאה מיקצועית. אל תראי לו שאת נפגעת. העמיד פני לא-איכפתית.

אחרי מסע ארוך ומפרך, אתה חוזר למצב של רגיעה. ה" שלוה תחדור, את, לתוך חייך ותמ" צא עצמך בעמדה של כוח. בת עקרב: אל תחסיסי להתפטר, אם תבוס עושה לך צרות במישור האישי. זה לא כרוך בחוזה-העבודה. בן עקרב: יום ה' וי' לא נועדו לזינוק ב" תחום העיסוקי. דע לשמור על היש.

רצונך העז והכנה לשמור רחש בחיך ובחיי ז"ר, בעיקר בתחום ה" אישי, אינו צריך להביא לך שתנתקי את עצמך לחלוטין מן המחשבות על העבר. היזריה כמו כן גם מנטייה מוגזמת להשמעת שקרים קט" ניס, אשר כידוע סופם להתגלות. חיי את ה" הווה במלואו, מבלי ל" הגות יותר מדי בעבר.

רצונך העז והכנה לשמור רחש בחיך ובחיי ז"ר, בעיקר בתחום ה" אישי, אינו צריך להביא לך שתנתקי את עצמך לחלוטין מן המחשבות על העבר. היזריה כמו כן גם מנטייה מוגזמת להשמעת שקרים קט" ניס, אשר כידוע סופם להתגלות. חיי את ה" הווה במלואו, מבלי ל" הגות יותר מדי בעבר.

רצונך העז והכנה לשמור רחש בחיך ובחיי ז"ר, בעיקר בתחום ה" אישי, אינו צריך להביא לך שתנתקי את עצמך לחלוטין מן המחשבות על העבר. היזריה כמו כן גם מנטייה מוגזמת להשמעת שקרים קט" ניס, אשר כידוע סופם להתגלות. חיי את ה" הווה במלואו, מבלי ל" הגות יותר מדי בעבר.

צפוי לשם שבוע מעניין וסוער, הן מב" חניה מינאנסית והן מב" בחינה רומאנסית. אפ" שר שתעשו כסף בעז" רת או כתוצאה מקשר רומאנטי ואפשר שהר" פתקה רומאנסית תע" לה לשם בכסף רב. השתדל לא להחמר ולא לסכן כסףך שלא לצור" רק, כי אתה עלול להיגרר להוצאות כס" פיות לא כדאיות.

עבודתך הנוכחית הינה צאות כאחד. דבר זה מחייב שינוי הגי" שה מחז, ויתר רצינות מצידך לנושא בכללו מאידך. גם שינוי כללי של סידרי חיך יביא לך שמצבך ישתפר. בשטח הרומאנטי, עוד לא היה שבוע מוצלח יותר עבורך, דלי, מעט יוזמה והכיבושים יקנו לך שם של זאב נוראי.

אם כי יש כל הסיכויים שתרצה לנצל את החופש החדש שלך, אל תעשה זאת: גם הנסיעות מסוכנות השבוע, לבני דגים, וגם שינוי-הפתע טומנים בחובם כל מיני סכנות פסיכולוגיות. כדאי, ל" עומת זאת, להכיר אני שים חדשים, ולהתעני" יין בתחומים חדשים. בהירות. עיסקה טו" בה מזדמנת בדרך- — קחה בשתי ידיים.

אחרי מסע ארוך ומפרך, אתה חוזר למצב של רגיעה. ה" שלוה תחדור, את, לתוך חייך ותמ" צא עצמך בעמדה של כוח. בת עקרב: אל תחסיסי להתפטר, אם תבוס עושה לך צרות במישור האישי. זה לא כרוך בחוזה-העבודה. בן עקרב: יום ה' וי' לא נועדו לזינוק ב" תחום העיסוקי. דע לשמור על היש.

תתפלא על שכל-כך הרבה אנשים מתקשים להבין. הצרה איתה, שאתה נמנה על ה" "זאבים הבודדים" ו" אינך מרבה לשתף ל" אחזק את הקרובים לך בבעיות המעיקות עליך באמת. צפויה לך השבוע פעילות חקרו" רה בעבודת-כמיים. מע" שהו של אדם יקר לך למרות שלא תה" כוון לך. תצטרכי לעודד את בן-זוגך ב" פעילות, שבסופו של דבר תהיו מאושרים.

אני מכיר הרבה שבו" עות טובים יותר למ" צוא מרובע בטבע, ב" אנשים חדשים, ובד" ברים יפים. זהו שבוע שצריך להיות מוקדש חצי-חצי: לעבודה ול" בילוי, בייחוד להסתכ" לות, ביקור בתערוכות וכיוצא בזה. אם תש" קיע את כל הזמן לאחד משני התחומים — תינזק. אם תמ" שיך לדאוג — תגרס נזק לזקוקים לך.

הצעתך, שהועלתה ב" פורום מצומצם ונבחר — נדחתה. הנימוקים לדחייה לא שכינעו אותך, אך אין כל ברי" רה: החלטתה היא הח" לטה, ועליך לכבד או" תה. נסה למצוא דרך אחרת, או פיתרון שו" נה למצב. בת תאומים: הוא קוסם לך, ואין כל פלא בכך. תיפסי אותו חזק, בטרם יעלם מאופק חיך.

דווקא משום שאת חופ" שייה בהשקפתך, ובל" תייקשורה במעשיך, קל מאוד לתפוס אותך במלכודת או לחייב או" תך לעשות מה שאינך רוצה. זה מביא, אומ" גם, לאחלתייך ולאפס" מעשה מצידך — אבל מי רוצה בכל הצרות הלז? לך, מוטב ש" תחשבי יחד איתו מה אתם רוצים באמת, מתוך ויתור הדדי או לפחות אי הסכמה הדדית. דברים ברורים יחסכו לכם צרות רבות. הישמרי מצננת. לבשי תכלת.

חדרך בה נקלטת היא בחלט לרוחך ועליך-החמים חזרוקים על פניה — היא אשר תו" ביל אותך למח שאתה רוצה להשיג ולמה ש" אתה צריך לעשות. זכור כי עליך לסמוך, קודם כל, על עצמך. אבל נסה גם להתחשב באחרים, עד כמה שרק אפשר. מתן תגובותיך, ואל תגלה דבר.

אחרי מסע ארוך ומפרך, אתה חוזר למצב של רגיעה. ה" שלוה תחדור, את, לתוך חייך ותמ" צא עצמך בעמדה של כוח. בת עקרב: אל תחסיסי להתפטר, אם תבוס עושה לך צרות במישור האישי. זה לא כרוך בחוזה-העבודה. בן עקרב: יום ה' וי' לא נועדו לזינוק ב" תחום העיסוקי. דע לשמור על היש.

אחרי מסע ארוך ומפרך, אתה חוזר למצב של רגיעה. ה" שלוה תחדור, את, לתוך חייך ותמ" צא עצמך בעמדה של כוח. בת עקרב: אל תחסיסי להתפטר, אם תבוס עושה לך צרות במישור האישי. זה לא כרוך בחוזה-העבודה. בן עקרב: יום ה' וי' לא נועדו לזינוק ב" תחום העיסוקי. דע לשמור על היש.

אחרי מסע ארוך ומפרך, אתה חוזר למצב של רגיעה. ה" שלוה תחדור, את, לתוך חייך ותמ" צא עצמך בעמדה של כוח. בת עקרב: אל תחסיסי להתפטר, אם תבוס עושה לך צרות במישור האישי. זה לא כרוך בחוזה-העבודה. בן עקרב: יום ה' וי' לא נועדו לזינוק ב" תחום העיסוקי. דע לשמור על היש.

בו את הרכס, משנה לגמרי את שיווי המישקל של הרה-צופים. הרה-צופים כבר איננו. בודאי שהתכונה שדיברתי עליה מקודם, שהרה-צופים צופה וקולט, נעלמה. אך אני אומר שהבניין הזה שלנו מתאמץ לשקם את החרס שנעשה בהר. האוניבר-סיטה בבנייניה קטעה את הקצבים של החר. יש פה קוריקע שמשתרע מהר-צופים עד הגבעה הצרפתית וכולל גם את הדורמיטוריון. הקו הזה מקוטע על-ידי שורה של מיגדלים, ברווחים מסויימים אחד מהשני, כגון הכנסייה של הרה-זויתים, אוגוסטה ויקטוריה, הכיפה של האוניבר-סיטה הישנה, ואחרים באה הגליות של קוהרקיט.

קווי המיגדלים עם קוההר, יוצרים רית" מוס המעביר מאחד לשני כמו צלילים, שכל אחד מהם פוגע ומעורר את השני. האוניברסיטה היא מאסה אופקית שטו"רה, שמנוגדת לחלוטין לריתמוס הזה. היא מתנהגת כמו מובלעת בהר. היא לא עושה קשרים לגוף. היא לא עושה קשרים לעיר החדשה, היא לא עושה קשרים לעיר-העתי"קה. היא עומדת עם התחת לכולם! היא מופנה רק לתוך טבורה.

זהו חמור, בייחוד בירושלים, שהצירים בה הם מפולשים וניתן לראות בקלות מי מקום למקום. היא שברה את הקצבים ואת העומקים של החר הזה. היא חסמה אותו. היא נראית כמו גבול אחרון. מאחוריה אי-אפשר לראות שקורה דבר מה.

כאשר עומד צופה על גג מזון

הדיון במשרד החברה. יושבים מימין לשמאל: האדריכל אלי מאיס, כתב "העולם הזה" — אבי שחק, מנהל החברה — משה ירמיהו, אורי אבנרי, ראשי-צוות מתכנני "הייטא" — מיכאל אדמון ויצחק חשמן.

"אינטרקונטיננטל", מה הוא רואה ומה יראה כשיקום המזון? כיום הולכת עינו ישר אל כיפתי הסע, אחריה הוא רואה גוש בניי"נים מכוערים מאוד, ביניהם רבי"ה הקומות החדשים של מדי קוקל, מיבנים שמגמדים לו את כיפתי הסע, אך עדיין נשארת הכיפה רבי"ה מיננטית. בגלל צורתה, בגלל צב"ה עיה, בגלל המישטח הרחב שבו היא עומדת לדבר. היא המרכז. האם זה ישאר כך מהר? כאשר הצופה יסיט את מבטו מעט מימנה ויראה משהו הרבה יותר גדול ורחב מכיפת הסע? מה יהיה היחס בין שני הדברים? יצחק חשמן: אופן הצגת השאלה של בו טעות מסויימת. אם אדם עומד ב" ירושלים ומסתכל ממנו והלאה הוא איננו רואה צירים. הוא רואה פנוראמה. המבט קולט את הצדדים ויוצר יחד מין מינפה. בגלל המיבנה המיוחד של האגן הזה, הוא רואה מערכות מעגליות. היפה והנכון שבמלון, שהוא אינו יוצא מן המערכת כי אם להיפך, מדגיש אותה ומשתתף בה. לדוגמה: בירושלים ישנה שעה מסויימת של אור-אחרון, מן שעה אדומה שכל הפיסגות בוערות בה. אם הבניין הזה היה מפורק ונמוך, כזה כמו שמציעים לעשות, אז בתוך המערכת של אור אחרון, עם פסגות מאורות, הוא לא יופיע. אבל ב" בניין כמו שהוא, כשיפול עליו אור-אחרון על ליבו המאונך, על הזכוכית הזה שחוצה את מרכזו, יחזיר ממנו אור אדום בדיוק כמו מהצירים ומהכיפות ששל ה" פסגות מסביב. הוא משתתף. הוא עושה את הפעולה של קליטת אור אחרון כמו אלמנטים אחרים בטביבה.

אז הוא מחליש את המערכת או שהוא מחזק אותה? אם גם הוא משתתף בפע"לית הנוף ברור שהוא מחזק אותה. המיבנה הזה, מצטרף למערכת המיגדלים שקיימת בירושלים. הוא הופך להיות חלק מן הקצב המעוות, הדומיננטי שבפסי"גות המקיפות את אגן-העיר.

המשתתפים

הדיון במשרד החברה. יושבים מימין לשמאל: האדריכל אלי מאיס, כתב "העולם הזה" — אבי שחק, מנהל החברה — משה ירמיהו, אורי אבנרי, ראשי-צוות מתכנני "הייטא" — מיכאל אדמון ויצחק חשמן.

סות על מידרון של הר. זהו יסוד בארכי"טקטורה. כך בנו את כל המיקדשים. נידבך על גידבך, הולכים וצרים כלפי מעלה. הוויכוח בין האדריכלים עד חקמת המזון, נסב בעיקר על: מה טוב למקום — מאסה לגובה, או מאסה לרוחב.

מדוע לפי דעתך מאסה לרוחב פסולה, ומאסה לגובה רצויה במקום הזה?

משה ירמיהו: התחיל כבר בזה חברי יצחק חשמן.

כל בנייני האוניברסיטה, לדוגמא, שנמצ"אים במקום, ואינם עולים על מיספר קומות מסויים, יצרו חומה. כל הפעילות של ה" מיבנים היא פנימית. כלפי חוץ מתקבלת חומה אחת רצופה.

עם מיבני האוניברסיטה, מתחברים שיי"כונני הגבעה הצרפתית ומשלימים יחד חומה ענקית על קו הרקיע של הרה-צופים. כשמתחילים על זה, ברור מייד שלא קיים כבר יותר דבר כמו קוהרקיט של הרה-צופים. כל מה שרואים זה רק גושים גדולים שמקיפים את החר מסביב.

בעוד שחלק מן הזוחמים נגד הפרוייקט רוצים להוריד ממנו כמה קומות, ולהנמיכו מתחת לקווי הרקיע של הבניינים הקיימים, אתם מציעים בדיוק את ההיפך — להגביה את הבניין יותר — מדוע? משה ירמיהו: ראשית, מזור שי אנשים מדברים על קוריקע ואינם יודעים על מה הם מדברים. מה זה קוריקע של בניינים? האם כשאתה עומד בעיר-העתי"קה אתה יכול להעביר איוה קו בין גגות הבניינים על הרה-צופים ולומר בניין זה הוא נמוך או גבוה מאחר?

זהו בורות שאנשים מדברים כך. מת"ווכחים על הפרשי גובה של מטרים מ"מרחק של קילומטרים. כל מה שהעני"קולטת, זה צורות ביחס לקוהרקיט של הגבעה, ולא ביחס לקו נעלם של בניינים. יצחק חשמן: המצב כיום שונה ל"חלוטין מזה שהיה כשהתחלנו את התוכ"ן. ניזח המיבנה שהאוניברסיטה כבשה

מישטרה עוד לא הצליחה להתאושש מהמלומה האינטלקטואלית שהנחיתו עליה השודדים, אשר ביצעו את שוד הבנק המתוחכם, בעזרתו משכו ב"קלות 140 אלף ל"י מסנפים שונים של בנק לאומי, אחרי שהצליחו להתחבר אל הטלפון של סניף הבנק בשיכון המזרח בראשון-לציון. על פיתרון התעלומה אין מה לדבר, השאלה היא רק איך מרפאים את המישטרה מהתיסכול.

גם בעולם התחתון הישראלי עוד לא הצליחו להירגע. אחרי תקופה של פשעים בנאליים, סוף-סוף פשע עם חוכמה. אין ספק שגם מנהלי בנק לאומי אינם רגילים נחת, אחרי שבעקבות השוד הטלפוני נאלצו להפסיק, לפי שעה, את ה"נוהג של משיכת כספים בסניף אחד מ"חשבון סניף אחד. אבל מי שצריך להיות מרוגז מכל העניין הם שלושה סטודנטים צעירים, יעקוב ("יקי") שמענוביץ ואלי שליו מרחובות, ומאיר אדיב (24), סטודנט למדעי ההברה באוניברסיטת תל-אביב. הם הנפגעים האמיתיים של העסק, מבנק לאומי גנבו כסף, אבל מהם גנבו

יקי שמענוביץ — הסטודנט שנחקר על שוד הבנק בטלפון

יוזמה שלו תוציא אותו אוטומטית מרשימת החשודים בביצוע השוד? זה לקח כמה ימים למישטרה להתלבט. לבסוף החליט שם מישוה, שיתכן שמאיר אדיב ויקי פשוט לועגים למישטרה. כוח מישטרה נשלח לערוך חיפוש בדירת ה"סטודנטים" של יקי ברחוב איבן גבירול בתל-אביב. ואז, לתדהמתם, מצאו השוטרים בדירה, כל מה שהיה דרוש להם כדי להוכיח, בצורה נסיבתית, שמאיר אדיב אומנם נטל חלק בשוד.

שופרת טלפון, עם חוט. כספת פלדה קטנה. חשבון בנק שהעיד כי בחשבונם של סטודנט עני כמאיר, רובצים כ"כ 6000 ל"י. פינקס גרוש רשימות, הערות, מ"לוח צופן וסיסמאות, שכל אחת מהן יכלה לשמש כהוכחה לביצוע הפשע. אם כל זה לא הספיק, עוד העיר מאיר אדיב באדיבות לשוטרים המחפשים בדירה: "אה, לא ידעתי שאתם בקשר לשוד הטלפוני. אם זה כך, תלכו למגירה בחצר השנייה, שם תמצאו מאה אלף ל"י". עכשיו כבר לא היה לשוטרים פנאי

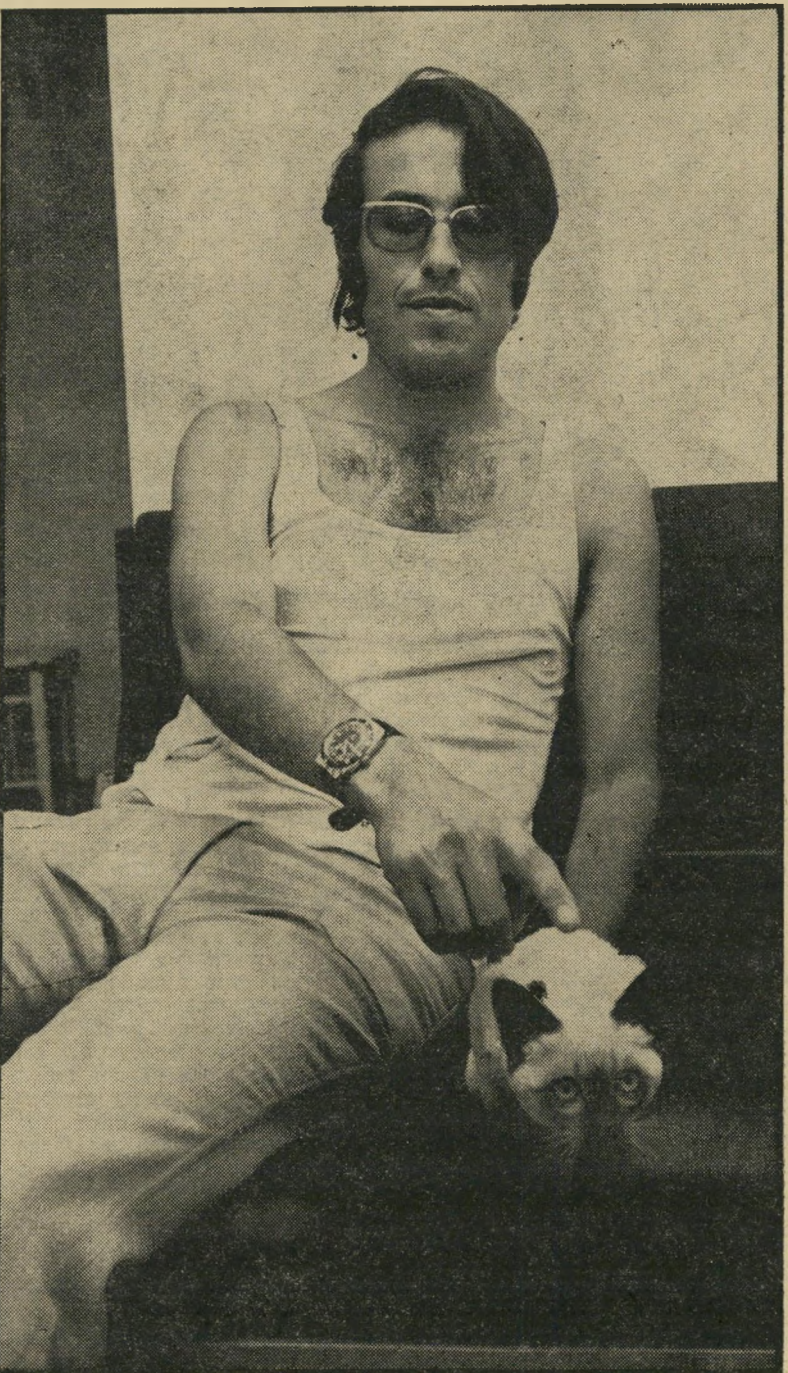
גנבו לנו את השוד!

להתבדח עם מאיר. הוא נלקח לחקירה. איש כבר לא שאל אותו אם ביצע את השוד. החוקרים היו בטוחים שהוא עשה זאת, או לפחות מכר את הרעיון לשודדים והוא יודע מי הם, כיוון שסיפק אליבי ל"שעות בהם בוצע השוד.

לאט לאט התחוויר כי שופרת הטלפון נתלשה על-ידי מאיר מתא טלפון ציבורי לפני שנה, כשחזר שתי ועליו ממסיבת יום-הולדת לכבודו. הכסף בחשבון הבנק היה שייך לסטודנטים שהתארגנו לנסיעה לחו"ל. והסיסמאות בפנקס העבה, היו הודעות טלפוניות שהשאירו עבור כל אחד משלושת הסטודנטים המתגוררים בדירה, למאיר, למשל, יש אחות בראשון-לציון. יום אחד השאירו לו הודעה בפנקס ש"מישהי טילפנה ושאלה אם רוצה להצטרף לנסיעה לראשון? האם אין זו הוכחה ש"ערך סיום מוקדם בסניף הבנק שנשדד? כך גם הגיעו חוקרי המישטרה לפליקס המסתורי, ששמו הופיע בפנקס. בחוסר אמון מוחלט השתכנעו השוטרים לבסוף שפליקס אינו אלא תחול הרחוב שאימצו שלושת הסטודנטים.

לבסוף נשברו החוקרים ושיחררו את מאיר. אבל הם בטוחים ודאי עד היום שהוא יודע מי ביצע את השוד, ורק אינו רוצה לספר להם. אם לא ביצע את השוד בעצמו, עובדה: במשך שבוע חקרו את כל חבריו וחברותיו, ניסו להשפיע עליהם לא לחפות על מאיר ולגלות את כל הי"אמת אודותיו.

מה שהדאיג את המישטרה היתה בעיה אחרת: האם מאיר אדיב סיפר למישטרה כי השתתף בתיכנון השוד, כדי שלא יח-

מאיר אדיב והחתול פליקס שנחקר בקשר עם השוד

את התוכנית: התוכנית לשוד המבריק. הרעיון נולד לפני כשנתיים, לכל אחד מהם, גירסה אחרת על הלידה. מספר יקי: "ישבנו ללמוד בבית הוריו של מאיר, לא היה כוח ללמוד והתחלנו להתווכח. עברנו מנושא לנושא עד שהגענו לפשע.

"הפושעים שלנו הם דביליים!" אמר מאיר, "הם לא יכולים לבצע פשע בלי לשפוך דם. לכל שוד קטן הם צריכים אקדחים. מה יוצא להם מזה: כמה אלפים בודדים והרבה שנים טובות בבית-הסוהר." "היית עושה זאת יותר טוב?" שאל יקי. "בטח", התחיל מאיר להתלהב, "אפשר להחדיר גז מרדים למוגני-האוויר בבנק לפני הסגירה. כשהפקידים נרדמים, להיכנס ולהוציא את הכסף הכסף לפני שמישהו ירגיש". "זה טוב בסרטי ג'יימס בונד", אמר יקי, "במציאות זה לא מצליח. אבל לי יש רעיון!" וכאן גולל יקי, לדבריו, את הי"רעיון להתחבר לקו טלפוני של סניף בנק קטן בעל קו טלפוני אחד בלבד, ולאשר באמצעות טלפון דרישה של סניף אחר לתשלום המחאה שהוגשה לפרעון מיידי.

מאיר אדיב טוען שהוא האב החוקי של השוד המתוחכם. "יום אחד הלכנו יקי ואני לשכור רכב בשביל לנסוע לבקר מישהו בקיבוץ. לא היה לנו כסף, יקי כתב צ'ק של הבנק שלו ברחובות. הלכנו ל"סניף בכיכר-מלכ"י ישראל וביקשנו לפ"דו"ת את הצ'ק. כשראינו את השיטה, איך זה פועל, כשפקיד הבנק מבקש אישור מהבנק בו נמצא החשבון אם ניתן למשוך כסף ממנו. הבנו שפה נולד משהו. "תוך כדי פגישות וישיבות יחד נולד הרעיון שאפשר לבצע שוד בדיוק בשי"טה בה ביצעו את השוד בראשון לפני שלושה שבועות. היתה רק הבעיה הטכ"נית. היה לנו חבר, אלי, קצין קשר. הוא בדק את העניין וקבע שמבחינה טכנית אפשר לבצע את התוכנית.

"הרעיון המשיך להתגלגל. גרנו אז ב"דירת סטודנטים ברחוב-אביב, ולפחות עש"רה אנשים, בתוכם אחד הנמצא בקורס קציני מישטרה. שמעו על זה. מצחק, אבל אחד הבחורים שידעו על התוכנית הוא עובד בנק לאומי, העובד בסניף הבנק במלון דן, שהוא אחד הסניפים שנשדדו."

אי ישי, קצין הקשר במילואים, אף הוא סטודנט באוניברסיטת תל-אביב, הוא שתיכנן את הצד הטכני של השוד. "כמובן, לא חשבנו לבצע את הי"שוד מעולם. תיכננו אותו רק בתור תר"גיל מחשבת", מספר אלי. "הרבה פעמים אדם מתכנן דברים עד הסוף בשי"א רצינות. מבלי לחשוב כי יבצע אותם." הרבה אנשים ידעו על תוכנית השוד הטלפונית. כאשר פורסמה לראשונה הידי"עה על השוד שבוצע, היו הרבה שחשבו כי יקי, מאיר ואלי הגשימו סוף סוף את תוכניתם. יקי מאיר ואלי, ידעו שהרבה אנשים חושבים זאת. מאיר היה הראשון שפנה למישטרה כדי להודיע שזכויות הי"יוצרים על תוכנית השוד שמורות לו ול"חבריו. אבל המישטרה איננה מקבלת, לפי שעה, תלונות על גניבת תוכניות לשוד.

מה יש למתכנני השוד לומר על הצורה בה בוצעה תוכניתם?

"אנחנו בשום אופן לא היינו מתפקים ב"140 אלף ל"י אם היינו מבצעים את השוד", אמר מאיר. "הרווח השולי כאן הוא כליכך גבוה, שכדאי לצרף עוד כמה אנשים למיבצע כדי להשיג סכומים גבו"הים יותר. בתיכנון נלקח בחשבון שיעברו כ"24 שעות עד שיתגלה כי סניפי הבנק שילמו כספים מחשבון שאין בו כסף. ב"אותן 24 שעות, ניתן היה לפדות צ'קים כאלה לא משלושה סניפים, אלא משני תריסרי סניפים ולא רק בתל-אביב אלא בחצי תריסר מקומות יישוב שונים. "אנחנו גם לא היינו מעזים לבקש לפ"רוץ צ'קים על סכומים כליכך גבוהים כמו שעשו השודדים. בחיים שלי לא הייתי הולך לבנק עם צ'ק מזוייף על 40 אלף לירות. מנהלי סניפי הבנקים שלנו הם הרבה יותר טיפשים משלקחנו בחשבון בתכנית שלנו, אם החשד שלהם לא הת"עורר למראה צ'ק על רבבות לירות מ"סניף שיכון המזרח בראשון — שזאת לי"מעשה המעברה של ראשון-לציון.

"אנחנו גם לא היינו מעזים לנתק את הקו היחיד לבנק לגמרי, והיינו מבררים איזה שיחות להעביר ואיזה לא. מתוך חשש שפועלי הדואר יוועקו לתיקון ויגלו אותנו. אבל מסתבר שאלה שביצעו את השוד שלנו היו יותר גבוהים. הם ידעו שאצל דואר ישראל אין אפס. הם אף פעם לא יגיעו לתיקון טלפון שנותק ב"פחות מ"24 שעות."

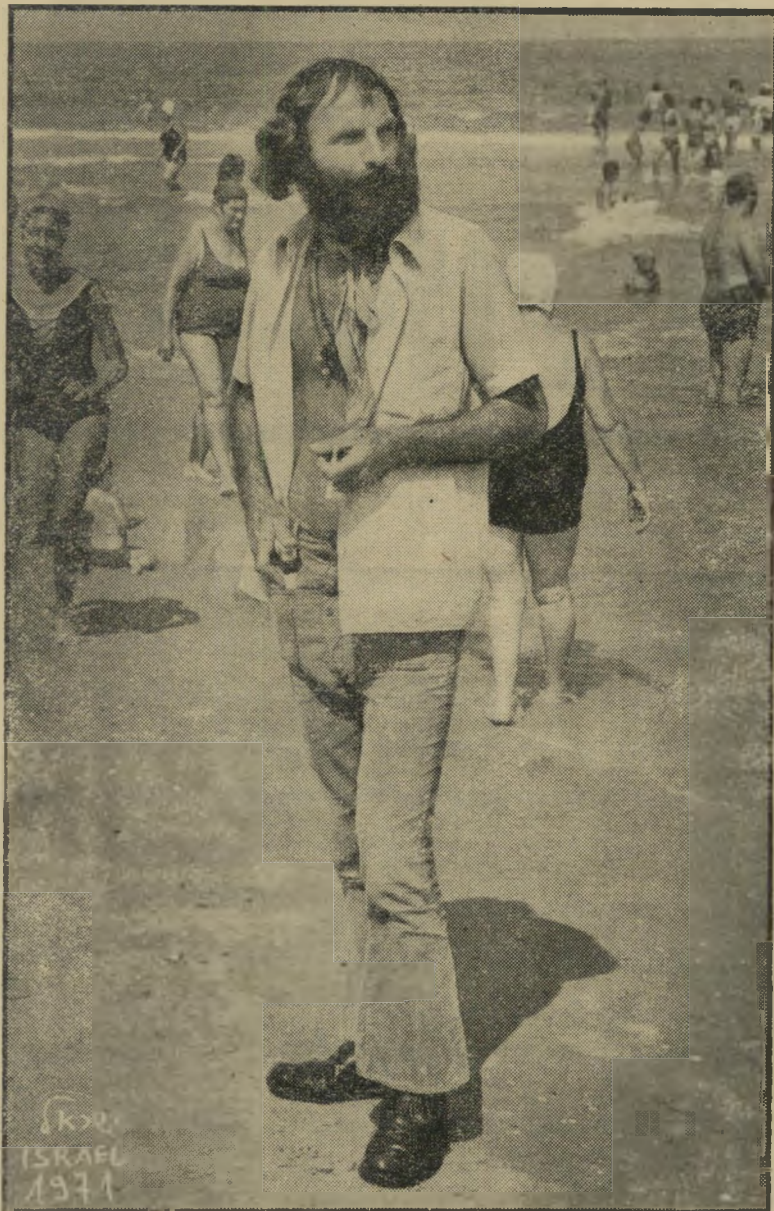
ערבי מנצרת, צאצאו של „מלך ארץ ישראל“, שהורשע בסחיטה

"אני גיגולו!"

קובע מייק בצניעות. „אני מביא את כל החתיכות שלי הביתה. ההורים שלי שותפים. לא איכפת להם.“

מייק נולד בנצרת ב-1939, למשפחה אצולה נודעת. מילדותו הסתובב בין תיירים. הוא היה ילד יפה, והנשים אהבו אותו. „הנשים תמיד קילקלו אותי“, מספר מייק. „כשהייתי מוכר לחיילים מזכרות, הנשים שלהם תמיד נתנו לי בקשישים גדולים, סוכריות, עוגות, שוקר לדות. הנשים הן הרוצות להיות מנוצלות.“ כשהתבגר קצת, נסע מייק לחו"ל. הוא הסתובב בכל אירופה, שיחק רולטה במונטה-קרלו, השתתף בריוויירה הצרפתית, שתה בירה בפאבים הולנדים. „באירופה

הוא צאצא ישיר של דהיר אל-עומר, שזכה בתואר „מלך ארץ ישראל“. דהיר היה שייד בדואי ששלט לפני 200 שנה באזור טבריה. ב-1768, בעת מלחמת רוח טיה-תורכיה, הוא מרד בשולטן התורכי, השתלט על חלק גדול מארץ-ישראל, מן דמשק בצפון ועד דרומית לשכם. בתקופת שלטונו, הנהיג מימשל סובלני לבני דתות המיעוטים — דהיינו, ליהודים — עודד עלייה יהודית לטבריה. אלא ששילטונו היה קצר ביותר: כאשר נסי תימה מלחמת רוסיה-תורכיה, היפנה הן שולטן כוחות לארץ-ישראל. דהיר הנסוג התבצר בעכו. בירתו החדשה, נהרג ב-1775. קרב עליה ב-1775. מאז, הצטיינה המשפחה, במשך הדורות, במספר רב של נכבדים ואנשי-שם — עד שהגיעה למייק.

הצייד והטרף
מייק, בתיסרוקת ישו, במכסני סאן-טרופו רשלניים מודרניים, עוק עתיק-מודרני לצווארו, ופוזת קלאסית אליה, ואמר באנגלית: „אני יודע שאת הזמנת את המישרה. את עוד תשלמי בעד זה.“

אירין. מייק הסיק, כי היתה זו דינה ליפ-שיך שהזמינה את המישרה. הוא פנה אליה, ואמר באנגלית: „אני יודע שאת הזמנת את המישרה. את עוד תשלמי בעד זה.“

פגיעה

מקצועית

אפשר היה להבין את זעמו של מייק. התלונה, כאילו נאלץ מיקצוען שכמותו להוציא כסף מחתיכות בכוח, הייתה פגיעה חמורה במעמדו. שכן גאוותו של מייק, כל ימיו, היתה על כך שהיה תיכונת עומדות אצלו בתור, מאושרות כי שהוא מרשה להן להשאיר בידיו כמה שטרות. ועתה — האשמה משפילה כזו. את פייסל ספאדי, המכנה עצמו מייק, מכירים טוב מאוד בנצרת. הוא ידוע כי קאזאנובה מס. 1 של הסביבה. „יש לי בנות כמו זבל“, מעיד בעל הדבר על עצמו. „הן נדחפות לי למיטה, ממש אחת אחרי השנייה.“ (מספר כתב העולם הזה: „כשהגעתי לביתו של מייק, מצאתי אותו במיטה עם חתיכה, תיירת אמריקאית.“) „אני הערבי המתקדם ביותר בישראל.“

פייסל (מייק) ספאדי

אירין לורוביץ (25) היתה במצב רוח מהורבן. לפני שלושה חודשים היא הגיעה ארצה מארצות-הברית, כתיירת, ועתה רצתה להמשיך בטוילה לאפר ריקה. לתדהמתה התברר לה כי טיסות השכר לסטודנטים כבר נסתיימו, וכרטיס הסטודנט שבידה לא היה שווה אגורה. בנוסף לזה, אול גם כספה, והיא נשארה עם אחרוני הדולרים שלה. בנוסף לזה, היה זה בוקר דצמבר אפור ומדכא. במצב-רוח זה היא טיילה לאורך רחוב בן-יהודה התל-אביבי, כשלפתע עצר אר-תה בחור גבוה ומוזקן, שדמה כמו שתי טיפות מים לישו.

„את אנגליה?“ שאל החבור באנגלית. „לא, אני אמריקאית“, השיבה אירין. תוך דקות מיספר, החלה לשפוך את ליבה בפניו. היתה משוה בעיניו, שעורר מיד את אמונה.

מייק — כך הציג ישר דובר האנגלית את עצמו — הקשיב בתשומת-לב. „תפני לסניף הראשי של אל-על, הם בטח יעזרו לך“, הציג.

הלוואה קטנה

ראשונה

וא לקח אותה לבניין אל-על הס' [מוך, המתין לה בחוץ. לאחר חצי שעה, יצאה אירין, מבלי שהצליחה לארגן שום דבר. „בואי נשתה משהו“, הציג מייק, „זה יעזור לך.“

אירין נענתה. ישו דווקא מצאחן בר עיניה. הם טיילו לאורך בן-יהודה ודי-זינגוף, נכנסו לאיזה בר, המשיכו להסי-תובב. מייק סיפר לה על טיוליו בעולם, על חיי ברץ. הוא סיפר לה כי הוא ערבי, ועד כמה קשים חיייו של צעיר ערבי בארץ.

אירין הוקסמה עד כדי כך, שכאשר ביר-קש מייק הלוואה קטנה של 20 דולר, היא נתנה לו בלי היסוס.

„אני צריך את הכסף כדי לקחת את הטייפיקורדר שלי. נתתי אותו בתור ער-בון, ואני צריך 80 ל"י כדי לקבל אותו בחזרה“, הסביר מייק.

לאירין היו בכיס רק טרבלס צ'קס. הם גישו לבנק, פרעו צ'ק על 20 דולר, וקבעו להיפגש למחרת.

„לקחתי בחשבון שהוא עלול לא להתי-זיר לי את הכסף, אבל הייתי מוכנה לסי-כון הזה. הוא עוזר בי אמן“, אמרה אירי-רין מאוחר יותר, כאשר העניינים כבר הגיעו לבית-המישפט.

מייק התגלה כג'נטלמן אמיתי. הוא הופיע לפגישה למחרת היום — וא-פילו הוזהר את ההלוואה. את מחציתה, לפחות. במקום המחצית השנייה, היה לו סיפור: הוא פגש איזה בחור דרום-אפ-ריקאי, שביזמו הראשון בישראל נגנב כל רכוש, ומייק הלווה לו את הכסף. אירין קיבלה את ההסבר, למרות שלא נראה לה הגיוני ביותר. לפי דברי מייק, בשלב מאוחר יותר, היא ויתרה על שא-רית החוב.

מייק לקח את אירין לסיבוב בבונים של דיונגוף. הוויסקי נשפר בכמויות. לי-דברי מייק, הם גמרו איזה בקביק או

בפעולה
מייק ותיירת צעיר-רה, שניהם בבגדי-ים, פחות או יותר, בחיבוק צמוד.

מתירת עשירה, טוען:

לא הייתי צריך לבזבז אף פרוטה, גאה הוא. "יש לי הרבה חברים וחברות שם, והם תמיד עוזרים לי". גם בארץ ידע מייק איך לבלות. "את ההתייחסות אני צד בדינגוף או בבנייהר דה", מסביר הוא, "בעצם אני לא צד אותן — הן צדות אותי. אחת היתה מור כנה אפילו להתאסלם בשבילי."

"אבל פה בנצרת אפילו יותר טוב בשבילי. כל התיירות מגיעות לנצרת. לא צריך בשביל זה לנסוע לחל-אביב."

סתם

גיגולו

למרות זאת, הוא נסע לתל-אביב, פגש בה את איירין — ונדפק. בשבוע שעבר, נסתיים משפטו בפני השופט המחוזי התל-אביבי אלישע שיינבוים. סיפורה איירין דורכיג בעדותה:

נצח הנסיך מייק כפיסל, נצר למשפחת-אצולה נכבדה, שעל בניה נמנה דהיר אל-עומר, נסיך איזור טבריה, לפני מאתיים שנה, שהרחיב את ממלכתו וזכה בתואר "מלך ארץ-ישראל". לרוב, מוותר מייק על הכבוד, מעדיף לחופיע בתלבושת מערבית, שהיא יעילה יותר במקצועו.

כשהגענו לבית, ביקשתי ממייק שילך, אך הוא רצה לעלות לדירה. עלינו לדי-רה, ושוחחנו עוד כחצי שעה. אחר-כך אמרתי לו, כי אני עייפה ורוצה ללכת לישון. אז הוא אמר לי שהוא רוצה חמי-שים דולר. אמרתי לו, כי זה הכסף האחרון שלי, ואני לא יכולה לתת לו. הוא אמר כי יחזיר לי למחרת או ביום ראשון בשבוע הבא.

אמרתי לו שלא אתן לו את הכסף, כי לא יהיה לי ממה לחיות. אבל הוא עמד על זה. נכנסתי למטבח והוא נכנס אחריו. שם אמר לי, כי לא יזון מפה עד שלא אתן לו את הכסף. אז הבנתי, כי הוא לא מתעניין בי, אלא בכסף שלי. הבנתי, כי הוא סתם גיגולו גיגולו מסוכן.

אמרתי לו שילך עכשיו, ומחר אביא לו את הכסף, כי עכשיו יש לי רק טרבלס צ'ק. הוא לא הסכים, וחזר שוב שלא יזון מפה, עד שלא אתן לו את הכסף. התחלתי להתייאש. ראיתי כי הוא עומד בדעתו לקבל את הכסף עוד היום. התי-חלתי לצעוק שילך, ושיעזוב אותי בשקט.

הוא אמר לי לא לצעוק. הוא שמר על קור-רוח ודיבר בשקט. אך כשהסתכלתי בעיניו, ראיתי בהם איום. הבנתי שיש לי עסק עם אדם אלים.

נשברתי. הוצאתי את הכסף האחרון שלי, 40 דולר בטרבלס צ'ק, ונתתי לו. כשהלך, גישקתי אותו לפרידה. רציני שיחשבו בסדר בינינו ושיבוא לי פגישה מחר. חשבתי שבכל זאת אצליח להוציא ממנו את הכסף.

נשארתי לבד בבית. הייתי כל-כך נר-גשת שלא יכולתי להירדם. החלטתי לרדת

נער השעשועים

מייק ואחת מידידותיו המרובות, תיירת מארצות-הברית, שמה מסרב מייק לגלות, בגיגולו? ראויה לשבח. למרות הופעתו המרשימה כמטיף אחוז רוח-קודש, אין מייק מהסס לבקש מידידותיו, המתחדשות לבקרים, הלוואה קטנה כבר בפגישה הראשונה. אחבה אחבה, אבל העסק חייב לשאת את עצמו גם מבחינה פיננסית.

פיסל נפגע מאוד מכל העניין: "איירין אומרת שאני גיגולו, התלונן. אבל אני לא גיגולו. מה זה גיגולו? גיגולו מסתובב ברומא, בווינה-ונטה, עם אלפה רומאו, ותופש נשים זקנות ועשירות. אני לא הולך אף פעם עם נשים זקנות. רק עם צעירות. ובכלל אני לא רודף אחרי בנות. הן רודפות אחרי." אלא שלאחר התייעצות עם עורך-דינו, החליט פיסל על שינוי הסטאטוס המיק-צווי שלו. הסביר בשמו עורך-הדין בני-מין אהרון, שקיבל על עצמו לערער בי-שם פיסל בבית-המשפט העליון:

"אנחנו נטען כי פרשת האהבים בין מייק ואיירין היתה עניין מיסחרי, ואיירין שילמה למייק כסף בעד אהבתו. על כן, אייאפשר לדבר על הוצאת כספים באיומים, אלא על מכירת אהבה. ומכירת אהבה, כידוע, איננה בניגוד לחוק."

עירעורו של מייק יופנה נגד פסק-דינו של השופט שיינבוים, שבחר להאמין לי-גיסתה של איירין, הרשיע את מייק על הוצאת כספים במרמה ואיומים, דן אותו לארבעה חודשי מאסר בפועל, בתוספת 18 חודשי מאסר על-תנאי.

הגיב צאצאו של מלך ארץ-ישראל, בי-אכזבה גדולה: "המישטרה פשוט מחפ-שת כל הזמן איך לדפוק אותי, בגלל שאני יוצא עם בחורות יהודיות."

לידי ותנשקנו. בסוף היא ביקשה ש-אלך, כי הוא לא רוצה שיראו אותי פה, בגלל שאני ערבי.

אמרתי לה בסדר, אבל אני צריך עוד כסף. היא היססה קצת, אבל אמרתי לה שאין לה מה לפחד, שאחזיר לה מחר או ביום ראשון. היא השתכנעה ונתנה לי את הכסף.

אני בכלל לא ירדע למה היא עשתה עלי אמבוש למחרת. היא סתם משקרת. גם החברה שלה, דינה, משקרת. לא אימתי עליה, כשהבלש עצר אותי. רק אמרתי לה באנגלית כי רציתי להחזיר את הכסף לאיירין, ושאלתי למה היא עשתה לי את זה.

רק עם

צעירות

עד כאן, דברי מייק. לשאלתו של התובע, למה נתן לי איירין לשלם בשביל המלון, ענה פיסל: "אני שלמתי בשביל המשקאות — והיא שילמה בשביל המלון. אני לא אוהב לקחת כסף מבחורות, אבל אני גם לא רוצה לבזבז עליהן. אני לא פרייר." התובע גיחק, לא שכן לציין שאת הר-משקאות שילם פיסל מיתרת ה-20 דולר שקיבל מאיירין.

בילוי נעים מעניק מייק לידידה אחרת, שגם את שמה מסרב הוא לגלות, מתחום הזכרונות. או אולי פשוט אינו זוכר. בניגוד לעמיתיו במקצוע, מספק מייק לתיירות שבחברתו הוא יוצא גם בילוי חברתי נאות ונעים.

נוער „העולם הזה” - כוח חדש

בשבת, ה'15.7.72 ייערך ביער חדרה

כנס פיקניק ארצי

כ ה ש ת פ ו ת

ח"כ אורי אבנרי

וראשי תנועת העולם הזה - כוח חדש

הכנס יעסוק בשאלות הבאות

א. צה"ל - צבא הגנה או צבא כיבוש?

ב. מה עושה לך החינוך הישראלי?

הסעה מת"א (בית „הבימה") ב-8.30 בבוקר

הסעה מחיפה (מרכז הכרמל) ב-8.30 בבוקר

צעירים המעוניינים להשתתף בכנס, יפנו בכתב לת.ד. 136 ת"א, או
טלפוניית 03-904584 (ת"א) 16.00-18.00.

04-87769 (חיפה) יום א' 16.00-18.00, יום ב' 19.00-21.00.

הביאו עמכם בגדי ים, כלי נגינה ומזון.

כוח חדש

העולם הזה

אסיפה בהשתתפות ח"כ

אורי אבנרי

תתקיים בחיפה, אולם ביתנו, רח' ירושלים 29,

ביום ח' 13.7.72, בשעה 8.30 בערב

שם חדש בישראל

Bodega

מושג חדש בישראל

בודגה

מקום הביכוי והמפגש שלך פתוח!

- * כל סוגי היינות בעולם * מוסיקת רקע סטריופוניית
- * בירה מכל הסוגים * גבינות הולנדיות ושוויצריות
- * דלקטסים מסוגים שונים * אווירה אינטימית ואקסלוסיבית

החל משעה 12.00 בצהריים.

בודגה, אבן גבירול 30, ת"א, טל. 264594

ספורט טוטו

12 **21**

רבבות ל"י

פרסים מדי

שבוע ב„טוטו"

גם אתה

יכול לזכות

עשה לך מנהג קבוע -

חלא טוטו כל שבוע!

הפי אנד עם תיאדנט

טיפות פלא תיאדנט, נפלאות לשטיפת הפה, או על מברשת לטה לצחצוח השיניים.

לא נעים להגיד, אבל זהו ריח-פה... קחי תיאדנט!

אומרים שאני יפה... אז למה, אין איש קרב אלי?

מיסדר

הקטינות

זוכרים שסיפורי לכם, לא מזמן, על הסתבכות של היהלומן המפורסם עם מלצרית צעירה שהאשימה אותו שהכניס אותה, פחות או יותר, להריון (היהלומן בצרה, "העולם הזה" 1803)?

הבעייה אז היתה לא כל-כך ההריון עצמו, אלא זה שהחמודה סירבה ללכת לעשות הפלה, הכריזה שהיא רוצה ללדת את הילד. בהתחשב בכך שהגברת היתה בת 15 וחצי, והיהלומן שלנו בן 58, מיר נימוס מאיזה צד שלא תסתכלו, נראה הדבר קצת מגוחך בעיניו.

אם כן, אתם יכולים כבר לנשום לרווחה. הסיט חלף. העלמה, פיקחית כנראה הרבה יותר ממה ששנותיה, או אפילו פרצופה, יכולים לרמוז, הסכימה להפלה. תמורת סכום שמן כמובן.

יהלומנו שילם, ושמו שנפטר. למעשה, הוא לא יודע עד היום אם הוא זה באמת האיש בהריון. עוד יותר למעשה — רק בינינו לבין עצמנו — איננו בטוחה לגמרי שהיה בכלל הריון. אבל דברים כאלה, מוטב שלא להעמיק חקר לתוכם.

אלא שלא זה מה שרציתי לספר לכם. רציתי לספר על מיסדר הקטינות החדש שיצר האיש שלנו בעיר הגדולה. מסתבר, שלכל קטינה — אני משתמשת במילה קטינה פשוט בגלל שהיהלומן שלנו ארז הב להשתמש רק בקטינות. מעל 18 הן זקנות בשבילו — אם כן, כל קטינה שהוא שם עליה עין, זוכה לתשורה צנועה ממנו, בתור פתיחה: שרשרת עם מגן-דוד, מהמודרניים האלה, אתם יודעים — אבל משופץ יהלומים קטנים.

איך זה נודע לי? ישר מפי הגבורה: מסתבר שהוא מזמין את התכשיטים האלה, בכמות של כחצי תריסר לחודש, בחנות-תכשיטים ידועה באלבני. זה יוצא לו פשוט זול יותר, בסיטונות.

אם הוא ימשיך כך, תהיה העיר מורצת במגני-דודים משופצי יהלומים. ככה, כנראה, מתחילה אינפלציה.

תנובה זה אותו הדבר

נחמדה, במשקל 3.150 קילו בלי עין הרע. השם אבשלום — אותו הכינו אסי ו' אהרונה, בהיותם משוכנעים כמובן כי בן זכר ייולד להם — קצת לא התאים לה כל כך, והם החליפו אותו בעמליה. שום דבר משפחתי. סתם שם יפה. עמליה היא הבכורה של אסי ואהרונה (26 שניהם) הנשואים חמש שנים.

מי שלא ראה את סבא וסבתא, משה ורות דיין, מתרוצצים ומדיעים בצווחא כדי לקנות ציוד לנכדה החדשה, לא ראה עבודת צוות בחייו. כמו שאמרו חז"ל, אין כמו גירושין טובים כדי ליצור ידידות של אמת. קודם הם ביקרו בשק"ם, קנו במשותף מיטה לבנה. בחנות אחרת, השיגו עגלה.

עמליה, משה ואהרונה דיין

למרות שזה לא אבשלום, מתנהג אסי מאז הלידה, כאילו הוא גילה את האבהות בארץ. מי שרק מוכן, יכול לשמוע הכל על אודות עמליה ואהרונה, אהרונה ו' עמליה, וגם קצת על עמליה ואהרונה. לעומת ההתרגשות של אסי, הכניסה אהרונה את כל העסק לסדר-היום הרבה יותר במהירות. לפחות, מאז הלידה. בסוף השבוע שעבר, חמישה ימים אחרי הלידה, אפשר היה כבר לפגוש אותה ב' מכנסים וחולצת טריקו הדוקים, בגיזרה של עלמה צעירה. לשאלה אם היא מניקה, ענתה, כמו אחת ותקפה בעניינים: "אומ' רים לי שתוצרת תנובה זה אותו דבר."

בשלישית, בקבוקים, אמבטיה, ושאר ירקות. בקיצור, פק"ל מלא. להורי התינוקת, אסי ואהרונה דיין, לא נותר לעשות כלום, רק להשתמש בזה. וההתרגשות המשותפת ברגע הגדול: סבתא המתינה במתח מחוץ לדלת-הלידה בתל-השומר, ציפתה לחדשות. סבא הגיע רבע שעה לאחר מעשה, הספיק לראות את נכדתו עמליה, מוצאת מחדר-הלידה. הלידה, שאירעה ביום הראשון שעבר בארבע אחר-צהריים, היתה קלה יחסית, למרות שארוכה. שבע שעות צירים. ממש לקראת הלידה, קיבלה אהרונה זריקת הרדמה. כשהתעוררה, היתה לצידה תינוקת

נישאו. בחיפה, איש מחלקת הח' דשות של הטליוויזיה עמוס ארבל (אר' ליר) בן ה-27 ורחל פוגל (21) הליר מדת תיכונן סביבתי בניו-יורק. השניים הכירו בשנה שעברה וכעבור חודש של בילוי משותף חזרה רחל לניו-יורק ועתה חזרה לארץ כדי להינשא.

נחוג. ביום שבת האחרון, בבית הכנסת תפארת צבי בתל-אביב, בריה-מיצווה של גל לחוביק, בנם של יבואן הבשר נחמיה לחוביק ורעייתו היפהפיה יונה. הכיבוד בחגיגה היה מורכב רובו מבשרים שונים ומשקאות תוצרת-חוץ. יום קודם הגיעו ללישכת הרמטכ"ל בתל-אביב גל והוריו ומסרו לו צ'ק על סך 13 אלף ל"י, תרומה לצה"ל במקום הגיי-גת הבר-מיצווה באולם.

עומדים להינשא. בשנה ה-באה, בתו הבכורה של המלך חוסיין שהיא סטודנטית באוניברסיטת לונדון, עליה בת ה-16 שנולדה לחוסיין מאשתו הרא' שונה המלכה דינה, ושלת נסיכות עומאן השולטאן קאבוס שהוא בוגר האקדמיה הבריטית בסגדה-רסט, עלה לשלטון ב' עומאן ב-1972 לאחר שהדיח את אביו ה' שולטאן ב'תיימור.

מונה. לתפקיד היועץ הכלכלי של מערכת הביטחון במקום ד"ר פינחס זוסמן שמילא תפקיד זה מאז 1968 ושחזור עתה לתפקיד מרצה בכיר בפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית, הכלכלן דוד

דוד כוכב יועץ כלכלי

כוכב (45). יליד חיפה, בוגר בית-הספר הריאלי, לחם במלחמת העצמאות בבוש-עציון ונפל בשבי הירדני, שימש אחר סיום לימודיו באוניברסיטה כמנהל ה' מחקר ועזר ראשי לגנדי בנק ישראל ו' אחר כיועץ כלכלי של שר-האוצר ומנהל הרשות לתיכונן כלכלי. בשנים 1965-1969 היה יועץ כלכלי בבנק העולמי בוואשינג'טון ועמד בראש משלחות של הבנק ל' ארצות מתפתחות. מ-1969 היה משנה ל' מנכ"ל תה"ל.

מונה. לתפקיד אלוף פיקוד הצפון במקומו של האלוף מוסה גור העובר ל' תפקיד אחר בצה"ל, אלוף יצחק ("חקה") חופי (45) שהיה בתקופה האחרונה ראש מחלקת ההדרכה בצה"ל. יליד תל-אביב, היה מפקד פלוגה בפלמ"ח והמשיך לשרת ביחידות מביציות בצה"ל, שימש במל' חממת ששת הימים כראש מחלקת מיבצ' עים באג"ם/מטכ"ל.

התפטר. מטעמים משפחתיים, מי ניהול מסע הבחירות של הנשיא ריצ'ארד ניקסון, ג'ון מייצ'ל, מי שהיה שר-ה' מישפטים האמריקאי, בעיקבות לחץ של אשתו שאיימה שתעזוב אותו אם לא ית' פטר. במקומו בתפקיד יכהן קלרק מקי-גר' גור, שהוא עתה יועצו של הנשיא ניקסון לענייני הקונגרס.

מצפים לתינוק. זוכה ה' אוסקר ג'ורג' ס. סקוט וידידתו השח' קנית הצעירה טריש ואן דה וור. סקוט התגרש לפני מספר חודשים מאשתו קר' לין דיוהרסט.

נפטרה. בתל-אביב, אלמנתו של יהודה מוס שהיה המוציא לאור של ידיעות אחרונות, מרים מזוז שעלתה לארץ ב-1932 יחד עם בעלה.

נפטרה. בירושלים, בגיל 81, אח' תו של הנשיא השני של מדינת-ישראל יצחק בן-צבי, המשוררת שולמית קר' גא' ילידת פולטבה, למדה באוניברסיטת סרבוני בפרו ו' באוניברסיטת פייטסברג ב' ארצות-הברית. עלתה לארץ ב-1910 ו' עסקה בהוראת צרפתית ואנגלית ופירסמה שירים וסיפורים.

מתגרשים. אבל לא נפרדים

השבוע, עמדו קובה זילברנג, המיסעדר ובעל הבארים התל-אביבי הוותיק, ורעייתו הצעירה ריימונד, לקבל את תעודת-הגירושין שלהם, בשעה טובה.

מה שלא יפריע כלל להמשך עסקיהם המשותפים. ריימונד תמשיך בתפקידה הנוכחי, כמנהלת מסעדרת הצפון תל-אביבית של קובה, מיין מאמאס אסן. וההבדל היחידי יהיה, שמעתה תקבל משכורת, בעוד שקודם עשתה זאת בחינם.

בקרב, עומדת ריימונד לעבור ולנהל גם את המסעדה הרוסית החדשה שעומד קובה לפתוח. לגירושין, מסתבר, יש מלבד כל הרעש והמהומה גם צדדים טובים.

בייחוד לגירושיה של ריימונד. מלבד משכורת, היא תקבל מקובה גם את דירת-המגורים המפוארת שלהם, ברחוב בוגרשוב בתל-אביב, שתוכננה ורוהטה בזמנו על-ידי צמד הארכטקטים דב ופרדי סגל. קובה, בעקבות כך, יטול את מזוודתו בידו, ויעבור לגור באחד מבתי-המלון בתל-אביב.

מחוץ לשעות העבודה, ימשיכו הזילברנגים בתחביביהם הפרטיים. ריימונד עם הידיד הגרמני שלה, גוי נשוי ואב לילדים, וקובה עם ידידתו החדשה, חיילת צעירה, שדמותה התמירה מ' תשלבת יפה מאוד לצד דמותו החסונה של קובה בספורים שהם עורכים ברחבי תל-אביב.

קובה, כדרכו עם אנשים אהובים עליו, מאכיל אותה ללא הרף מכל טוב, דואג לשלוח לה עם המלצר של המסעדה, כאשר היא בתורנות-לילה, מגשים עמוסי-מטעמים מזילירי, אותם היא אוכלת יחד עם חבריה למשמרת בבסיס צבאי אישים.

אם הקטנה הזאת לא תיזהר, יש לי רושם שגזרתה הדקיקה תיעלם בעתיד הקרוב, ותתעלג במהירות. מהאוכל, אני מתכוונת.

קובה וריימונד זילברנג

היא הרגיוה דווקא מאזינה יהודיה: שימחה סלטון, חברת ועד העובדים של בית-החרושת לגורות ירושלים. באותו מופע, המעסיק כ-150 עובדים, הגיע מיספר העובדים הערביים ל-40%. אולם זכויות-הפנסיה שלהם עדיין אינן מוגדרות — יעל כך נטוש המאבק.

לימין העובדים התייצב גם שלמה שושינה, מרכז ההסתדרות במזרח-ירושלים.

לוריא נשאר במיעוט. ההסתדרות תיאבק גם למען פנסיה לערבים — מבלי לבדוק אם ילדיהם "ילכו לפתח" או לא.

השטחים

עבדים ב-20 לירות ליום

מוחמד חמדאן אשרף היה מאושר. הוא קיבל עבודה במתפרה ישראלית באזור התעשייה של קיבוץ ארז, בגבול הרצועה. לא הרחק מן המקום בו עמדה לפני מל-חמת ששת הימים נקודת תצפית האו"ם.

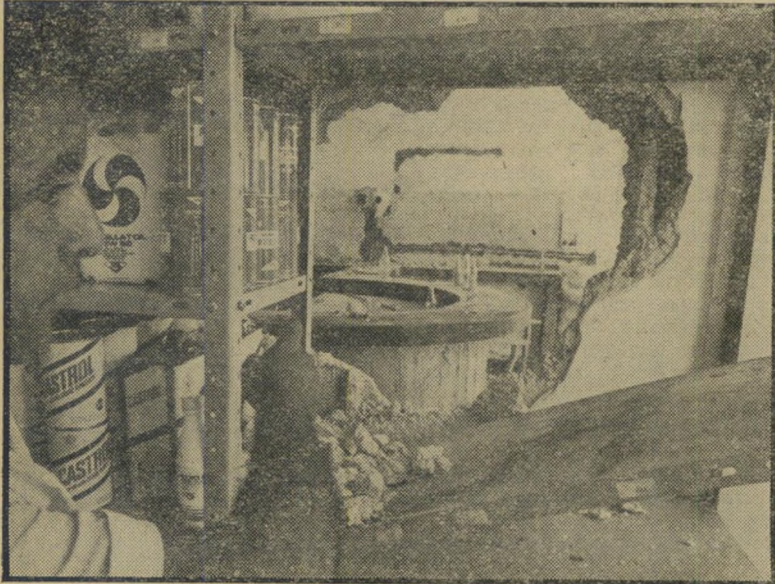
פגעים

מזימה

את החור שבקיר

שלום כהן (32), בעל תחנת-דלק 19 ברחוב קיבוץ גליות 100 בתל-אביב, יכול להתגאות בשיא חדש: לפני שלושה חודשים בלבד פתח את תחנתו החדשה — וביום ג' האחרון כבר זכה להישדד. ואיך: הפורצים הנועזים, שידעו כי דלת הכניסה למשרד התחנה ממולכדת, פרצו למסעדה הסמוכה למשרד, שברו חור בקיר הבלוקים המיסכן שהפריד בין שני החדרים — ומצאו עצמם בשלום במשרד. כאן, הסירו את התמונה שעל הקיר, שמתחתיה הצטנעה הכספת, ובמכות פטיש — שנמשכו, להערכת מומחים, שעות מיספר — הצליחו לעקור את צירה העליון של דלת הכספת.

כל אותן שעות ארוכות, איש לא ראה,

החור שבקיר (בצד השני — המסעדה) שוד ראשון —

גם שכר העבודה — 20 ל"י ליום — נראה לו סביר. העתיד היה ורוד. באופק כבר ניצנצה האפשרות שמוחמד, הרווק בן ה-27, יוכל לאסוף סוף-סוף את דמי-המוהר, כדי לשאת אשה.

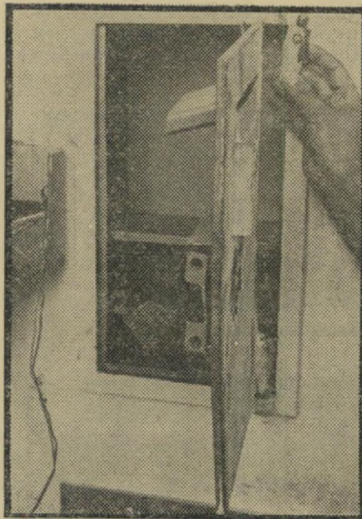
אולם השמחה היתה מוקדמת. במהרה התברר לו כי העבודה היא אמנם קבועה, אך לא רצופה. כאשר ירדו ההזמנות, היה מוחמד מסתובב בטל, ממתין ליום בו יודיע לו מעבידו לשוב לעבודה. בממוצע, עבד כעשרים יום בחודש. את שאר הימים בילה בריחורח סביב לישכת-העבודה ה-מקומית, בתקווה שיוזמן לו דבר מבטיח.

הנס — והאכזבה: הדבר-מה אירע באחד מימי יוני, כאשר תעשיין ישראלי מרמת-גן הופיע בלישכת-העבודה של בית-חנן, הודיע שהוא מחפש תפרים. מוחמד הציע את שירותיו. התעשיין הסדיר את רישומו הזמני בלישכה, הבטיח לשלוח תוך ימים מיספר הזמנה תחומה כחוק מ-טעם הלישכה ברמת-גן. המאשרת שעקב חוסר תפרים ברמת-גן, מוכנה הלישכה להפנות את מוחמד לעבודה ברמת-גן.

התהליך היה ארוך, אולם סוף-סוף הגיע האישור המיוחל. איתו, הגיעה האכזבה. למרות האישור, סירב מנהל הלישכה ב-בית-חנן להפנות את מוחמד לרמת-גן. "אין לך שחרור ממעבידך הנוכחי, ובלי שיחרור כזה לא אוכל לתת לך הפניה", הסביר למוחמד הנדסה. "תביא מכתב פיר-טורין מהמפתח בארז, ואז תקבל הפניה לרמת-גן".

הפגש: במפעל בו עבד, הכין לו מעבידו את ההפתעה הסופית. "מה פתאום שאתן לך מכתב פירטורין? אתה פועל טוב. כשתהיה עבודה, תחזור אלי". כך גילה מוחמד שהפך לצמית.

מנהל לישכת העבודה בבית-חנן, שסייב רב להזדהות בשמו, אישר בפני כתב העולם הזה את קיום הנוהג. "תביא", הסייב, "אם ניתן להם לגוע באופן חופשי, הם יקבלו עבודה בשכר גבוה יותר במקום אחר, ויסחטו ממעבידיהם הטבות נוספות באיום התפטרות. מי צריך את זה?"

והקופה הפרוצה לחנוכת הבית —

ואיש לא שמע, את דפיקות הפטיש ה-מהדהדות בדממת הלילה, והפורצים חודרי השריון הסתלקו להם בשלווה עם 4,600 ל"י במזומנים ו-1,600 ל"י צ'קים.

יחסי-עבודה

"אבות יקבלו פנסיה,

בנים ילכו לפתח..."

"בשביל מה צריכים ערבים פנסיה? את הכסף יירשו הילדים שלהם, ואלה ילכו לפתח!"

טענה מעניינת זו יצאה מפיו של עסקן ההסתדרות מאנשי אחדות-העבודה לשעבר, שלמה לוריא.

סימנים

צירופים אפשריים

28 סיכויים

סימנים

9 גדולים

צירופים אפשריים

84 יותר

סימנים

10 בטלטים

צירופים אפשריים

210 שיעתיות

פרטים בכל תחנות האיסוף של

זוואו

בעיות ולבטים

בחי המין

מאת הד"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים

להשיג בחנויות הספרים הגדולות

נפתח קורס

למסג'יסטים/ות

טלפון 240495 ת"א

בשעות 16.00—19.00 — 9.00—13.00

ביטוח שנתי לטלויזיה

30 ל"י

כולל מנורת המסך, כולל מיסים

סיגנל

אלקטרוניקה

רח' החשמל 4, תל-אביב,

טל. 615362, 625459

ITT

SCHAUB-LORENZ

תקלט הטלויזיה הטוב בעולם!

מחלקה מיוחדת לשרות ולמכירה לעולים חדשים פטורים ממס. הסוכן הבלעדי לישראל: כנורי בע"מ ת.א. רח. פרץ 4

הידעת?

שאצל שורץ הסיטונאי

תוכל לקנות הלבשה במחיר סיטוני

רח' החבצלת 4—2 ירושלים

לרשותך

מחלקות: לנשים שמלות, מכנסיים, חולצות.

לילדים הכל

ולגברים חולצות ומכנסיים.

טרה תומן את הנאשם עשרים וארבע שעות לפני המישפט.

מתי בכל זאת זה יכול לקרות? כש- הנאשם, בהיותו במעצר מבקש שיביאו אותו מיד לפני שופט. עם זאת, ייתכן שמבחינה פורמלית היו צריכים להבהיר לו, בשעה שביקש להישפט מיד, את זכויו. ואילו בזמן המישפט, זוהי חובתו של התובע להודיע לשופט לפני כמה זמן הוגש כתב האישום, כיוון שהשופט אינו יודע את זה.

כשהוא יושב בלישבתו הקטנה שבבית- מישפט השלום של כפר-סבא, על כתפיו גלימה שחורה, סמל תפקידו הנכבד, ושי- ער ראשו מכסוף מהווה השופט, מנחם בוכוויץ, דמות מרשימה ביותר.

מחובת התובע להעיר לשופט על ה- צורך בתזכיר. הוא מסביר, "התובע ב- שלושת המקרים האלה לא עשה את זה. נכון הוא, שככתב האישום המונח לפני רשום גילו של הנאשם, וברור שהחוק ידוע ומוכר לי, אבל לא תמיד יש לי זמן לפשפש בכלל הניירות הרבים המונ- חים על שולחני כדי לראות מה גילו של הנאשם."

"לקצינות-מיבחן אין זמן". בפסק- הדין שלו לעירעור שהגיש עורא סאלם, מצווה שופט בית-המישפט המחוזי, דוד

עורא סאלם, המכונה בפי מכיריו: סו- סי מהורה-השרון הוא בן תשע-עשרה בל- בד. 7.4.72. הרשיע אותו השופט דוק- טור מנחם בוכוויץ בעבירה של שימוש ברכב ללא רשות, והטיל עליו עונש של שמונה-עשרה חודשי מאסר בפועל.

בי-18.5.72 עירער סוסי, באמצעות עו- רידין חיים משגב על פסק הדין. קבע על כך בית-המישפט המחוזי: "ב- תהליכי הדיון בבית-המישפט אירע ליקוי רציני בכך, שלא נדרש דו"ח של קצין המבחן, למרות גילו של המערער, שהוא בן תשע-עשרה שנה. ליקוי זה פוסל, ל- דעתנו, את גור הדין... אנחנו מחזירים את העניין לשם מתן גורדין חדש אחרי קב- לת דו"ח של קצין מיבחן."

ועוד מקרה. משה שמעון, נער בן שמונה-עשרה מ- כפר-סבא, הורשע עלידי השופט בוכו- וויץ בנהיגת-רכב ללא רשיון וללא ביר- טוח ונידון לשלוש שנות מאסר. משה הוכנס לבית-הסוהר. לכשיצא ממנו

שופט בוכוויץ

עירעורים חוזרים ונשנים

יהיה בן עשרים ואחת.

בפסק-הדין של בית-המישפט המחוזי על העירעור שהגיש הנאשם, נאמר: "אנו מצטערים שאין זה העירעור הראשון על גור-הדין של אותו שופט. נוכחנו לראות שלא היתה שמירה קפדנית על ההוראות החוקיות לגבי דרישת תזכיר קצין-מיבחן."

"אנו מביעים את המשאלה, שהפסקלי- טות תפנה לתובעים הרגילים להופיע ב- אותו בית-מישפט, ותדריך אותם בשאלה זו בכדי למנוע שבית-המישפט יטעה כש- הוא בא לגזור את דינם של נאשמים, שבגלל גילם יש צורך בתזכיר של קצין מיבחן. בעניין הנוכחי אין אנו רואים ברירה מאשר לבטל את גור הדין."

"אין לי זמן לפשפש..." גם ישראל יפת, שנגורו עליו שתי שנות מאסר על ידי אותו שופט, זכה בעירעור שהגיש ב- עצמו. הנימוק זהה: אי הגשת תזכיר של קצין-מיבחן לפני מתן גור-הדין.

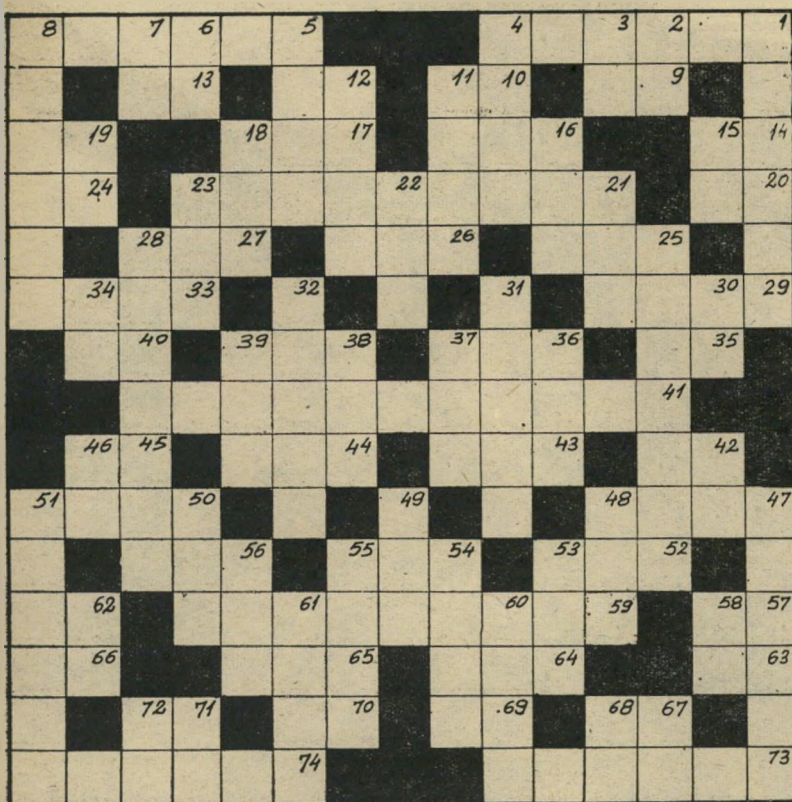
בחוק דיני-עונשים נאמר: לא יטיל בית-המישפט עונש מאסר שלא על תנאי אלא לאחר קבלת תזכיר של קצין מיבחן, והחובה הזו קבועה לגבי נאשמים שטרם מלאו להם 21 ביום מתן גור-הדין.

מבחינה טכנית, אומר השופט, דוק- טור מנחם בוכוויץ, "לא ייתכן שהמיש-

לוי, לשחרר את הנאשם בערבות של 3000 ל"י וקובע: "קבלת התזכיר של שירות המבחן הוא פורמלי במובן זה, שאין לגזור מאסר בלעדיו, אך הוא מהו- חי במובן זה, שיש בתוכן התזכיר כדי להשפיע על טיב העונש שיש להטיל על הנאשם. נראה לי כי מעצר נוסף זה לא בא אלא כדי לשמור על רציפות מעצרו של העורר מתוך הנחה, שסיכוייו להשתת- רר בפועל קלושים."

לא, מתנגד השופט בוכוויץ, "המעצר הנוסף אינו פוגע בהכנת התזכיר, כי קצי- נה-המיבחן כבר טיפלה בנאשם לפני שנה, והיתה צריכה רק להשלים את חוות דע- תה. זה נכון שבמשך שנה דברים משי- תנים, אבל אז היתה צריכה קצינת ה- מיבחן לבקש את שחרורו כדי להכין דו"ח. חוץ מזה הרי ידוע, שלקצינות ה- מיבחן אין זמן לעשות את עבודתן כפי שהיא צריכה להעשות, ואין הן מבקרות אצל האנשים הנחתונים לפיקוחן."

הנהלת בתי-המישפט מגיבה על דרך שיפוטו של דוקטור בוכוויץ: "אין זה מסמכותה של הנהלת בתי-המישפט ל- התערב בהליכים שיפוטיים. הדבר הוא מסמכותה של ערכאת עירעור. הליך שי- פוטי ניתן לתקופה אך ורק בדרכים ש- נקבעו בחוק, אין על השופט מרות מלבד מרותו של החוק."

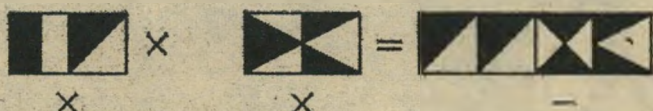

מאונך: (1) מילת סלנג שפירושה חסר חשיבות, לא אמיתי. (2) נמצא. (3) כוב. (4) משקה אלכוהולי. (5) סרח עודף, זנב. (6) מועד. (7) טעם לא נעים. (8) משרד שיש לו רק חצי שר. (11) תואר אצולה. (12) תעי- רובת. (15) הוא. (16) תומר. (18) עבודה חק- לאית. (19) מתנשא. יהיר. (21) חלק לבוש. (22) בעל חי גדול. (23) מסדרון. (25) מנהיג ערבי. (28) תופעה בפיסיקה, אחד הכוחות. (30) בית חרושת ישראלי לנפיקים. (31) איי- זור בו אסור לפגוע בחי. (32) ריאקציה כי- מית. (34) תשלום לרשות. (36) נשמע בעת סופה. (37) אספה. (38) חלי צער גופני. (39) שאין בו שומן. (42) לאום. (46) אביון. (47) חייל. (48) שוק. (49) מטר. (50) מס הדרך (עורא ד', י"ג). (51) חוקי. (53) בטן עבה. (54) מלחין גרמני (שירת האדמה). (55) משקל רומי. (56) ארץ מוצאו של קו- סם מפורסם. (58) ציבור אבנים. (60) שותה לשכרה. (61) מגדולי היהדות. (62) כינוי רומן לגוף או דבר נוכח. (67) מונח בגי- אוגרפיה. (68) חומל. (71) דורון. (72) תן!

מאונך: (1) מצביא קרתגני. (5) דמות משיר השירים. (9) יצור על-טבעי. (10) עיר על אי ביאור, במצריים הקדומה. (12) בתור- כו. (13) נגיד. (14) אלוף בצה"ל. (16) כלי שיט ישראלי שנספה. (17) צמר כבוש. (19) בור מים. (20) סוד. (21) סטיה מינית. (24) מילת ברירה. (25) אליל כנעני. (26) מחנך וסופר אנגלי (המשפחה והילד החפשי). (27) תנועה. (29) מלך ישראל. (33) בירה ום אמריקאית. (35) כועס. (36) סוס הר- בעה. (38) איש דת. (40) פלא. (41) ח"כ בחדשות. (42) עיר קדומה בדרום הארץ. (43) אל מלחמה. (44) זכה. (45) כיוון. (47) ריקוד. (50) כינוי לכוכב הבוקר. (52) נווד. (54) אלגוריה. (56) חלק הצמח. (57) חי ב- מים. (59) בה מתקיימת ועידה ערבית. (62) קליפת העינב. (63) מנעול פטנטי. (64) תו נגינה. (65) אפר חם. (66) אות באלפבית. (67) קמין. (69) תבואה. (70) חודש עברי. (71) בן צאן. (73) קמיע. (74) מדינאי איטלקי בתקופת הרנסנס.

חשבץ 1818

וזהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור וחיסור, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

למשה אגסי

נאה, חצר

יש הכל: בית נאה, סטייקייה

מסודרת, רק רישיון אין לו!

משה אגסי

במדינה

דרכי-אדם

האהבה שנפסקה

נמשכת

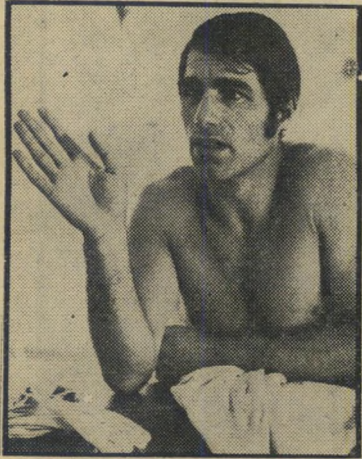
סיפוריה של אילנה דיין (הבת נולדה האהבה מתה — העולם הזה 1816) מס' תבך והולך.

בתלונה שהגישה השבוע למישרתה סיפ' רה אילנה כי ביום רביעי של השבוע שעבר טילפן יהודה וידיאס לבית אביה: "האח שלי הקטן ענה לטלפון". מספרת אילנה, "ויהודה אמר לו: 'אני רוצה להזהיר את כל המישרתה שלך, שיהיה ממני!' אחי העביר לי מייד את השפופרת וצו אמר לי יהודה: 'אם תגיעי איתי למישרת או לא — אני ארצה אותך' אמר וטרק את השפופרת."

אילנה טילפנה מיד לבית וידיאס ונענתה על-ידי אשתו שאמרה: "שהזונה הזאת לא תעזי לצאת מהבית שלה, כי זה הסוף שלה אצלי."

באותו ערב, מספרת אילנה, נשמעה ב' דירתה בקישה בדלת. כשפתחה כדי חריק, ראתה גבר זר, נמוך קומה ומקריח. "בא' תי מהביטוח, אני רוצה לבטח אותך", אמר לה. "מיד הבנתי שהוא שליח של יהודה, סגרתי את הדלת וצעקתי בקול לשכנה. האיש ברח ודרך המרפסת ראיתי אותו רץ."

ביום ראשון השבוע, בשעות הבוקר, שוב הופיע לדבריה "איש הביטוח". כש-

מאהב וידיאס
ביטוח נגד —

אם לאינשוואה דיין
— אסונות אהבה

אמרה לו, "אני לא רוצה שום ביטוח, תס' תלק מכאן כי אני אקרא למישרתה." ברח האיש ונעלם.

בצהרי יום ראשון הופיעו בפתח שלוש נשים, שנראו כבנות העדה התימנית. "שתיים היו מבוגרות ואחת צעירה שה' ציגה עצמה בשם זיוה", מספרת אילנה, "כששאלתי מי אתן? אמרו לי שהן חב' רות של אביבה. אביבה זו אשתו של יהודה."

"הם אמרו לי: לא חאראם עליה? ועל הילדים שלה? למה את רוצה להפריד ביניהם? הנה, אתמול היתה להם 'וגיגה' של 8 שנים לנישואין שלהם והוא נתן לה, לפייס אותה בשביל כל הבושות ש' עשית להם, טבעת ושעון יהלומים. הוא

או ל'כל מיני פרוטקציונרים" שמציעים לו סידורים מהירים תמורת שוחד.

למה לא רוצים לתת לו רישיון? מה פשעו של אגסי שבמו ידי ה' זהב שלו הקים את אחת הסטייקיות הנודעות באזור תל-אביב. החטא הוא פשוט ונדוש אצלנו: הקמת עסק ללא רישיון.

ולמה קם אדם מהישוב ובונה עסק ללא רישיון? התשובה על כך אף היא פשוטה ונדושה: "כי מהיום שבו מגישים בקשה לרישיון ועד היום בו זוכים לרישיון, יכור לים לעבור שנים ארוכות ואדם יכול ל' התפגר מרוב המתנה לרישיון. משום מה, קשה לעיריית תל-אביב לתת אותו בלי סחבת ודרישות מוגזמות שאין להן כל סיבה." כה אמר אגסי.

אגסי עלה ארצה מפולין בשנת 1924, וכמו כל היהודים הציונים הטובים של אז, נטל חלק פעיל בבניית הארץ. כמו כולם, עברו עליו כל הצרות של טרום המדינה, החליט להתיישב במקום אחד, קנה חלקת אדמה קטנה לפני הכניסה ל' צהלה בכביש תל-אביב הרצליה.

בתחילה רצה אגסי סתם בית לעצמו, וכך בנה שם את ביתו. עבד כדריג ואת סירתו בנה כמו ידיו. בתל-אביב הקטנה הכירו אותו כאחד מוותיקי הדייגים בנמל. ספינת הדריג שלו עזרה לא אחת בהורדתם של עולים בלתי ליגליים, באישון לילה.

סוט,

כלבים וסירות

כ' שהוקמה המדינה החליף את מקצועו בקבלנות בניין. שינוי ה' מקצוע לא שינה את אופיו, ובמו ידיו

עבד יחד עם פועליו בבניינים אותם בנ' תה חברתו.

ואו, ב'1966 נרקם חלום ג'נהעדן. שלוש ש' ילדיו גדלו והוא רצה להקדיש להם את מירב זמנו. החליט כי מוטב להיות עצמאי במסעדה מאשר עצמאי בבניין.

ללא בקשת רשות מאיש התחיל ב' בניית הסטייקייה. רק גמר אגסי לבנות את הפיל שלו וירדה עליו חמת העירייה.

(המשך בעמוד 32)

ייצב למישפטים נגד העירייה.

נמאס לו. די. אין לו כוח יותר להת' מיד בפרינציפ שקבע לעצמו. אין לו כוח לצעוק לאוונגייס שלא שומעות או לא רור צות לשמוע. כל רצונו להיות בשקט, לנהל בשלווה את מימכר החומס והסטיי' קים שלו. להשביע תאבון ונחת ללקוחותיו, ליפות ולשכלל את המקום שבנה כמו ידיו.

אך הכוחות המוניציפאליים לא נותנים לו. והוא מצידו אינו מוכן לתת להם,

ל' משה אגסי נמאס.

נמאס לו מהעירייה, נמאס לו מהמישרת במדינת ישראל שעושה את המוות ג'נהעדן הפרטי שלו. שש שנים הוא נלחם לקבל רישיון ל' סטייקית הפיל שלו. שש שנים הוא מקבל דו'חות מהמישרת והזמנות למישפט מ' העירייה.

20 פעם בשנה, כפול שש שנים, הוא מסתכסך עם השוטרים שבאים אליו ורוש' מים רפורטים, ופעמיים בשנה הוא מת'

הנמצאת בכניסה לצהלה, בנה האיש כמו ידיו. ניתן לראות בחצר טפסלים וכיסאות, אותם יצר מגזעי עצים שניטר. על-אף שהמזלזה קיימת כבר שש שנים, לא זכה אגסי לקבל רישיון.

משה אגסי, בעל סטייקיית "הפיל", ניצב בכניסה למיזללתו ליד הפיל המפורסם, שהוא הסמל המסחרי ושם המקום. את כל הסטייקייה

הפיל ויוצרו

בנו של אחרון הביל"ויים,

(על הבול) נאלץ לעזוב את הארץ

אחרי שלא נמצא מי שיקלוט אותו

קרן קימת לישראל

ל"ויים. למחרת החגיגות, ארו נתנאל מאירוביץ' את מטלטליו המעטים בדירה שכרה בצפון תל-אביב ועזב את הארץ. היה קצת יותר מסמליות סתמית ב-

טורגדיה לחג היובל

נתן מאירוביץ'

נתן מאירוביץ' בחברת קצין צבא בריטי בקפה "פילץ" בתל-אביב, שהיה בשנות ה-40 מקום הבית לוי בעל היוקרה של תל-אביב. נתן עזב את הארץ אחרי מלחמת העצמאות. שירת בקניה.

כאשר הוקמה המדינה היה חבר בוועדת הדלק, שימש כמפקח על הדלק במרכז הקואופרציה. אז התחולל גם המיפנה ב-חייו.

כשהיה בן 22 התחתן נתן. מנשואיו אלה נולד בנו, שהוא כיום בן 27. כעבור 4 שנים התגרש. ב-1949, זמן קצר אחרי הקרבות, נסע נתן לדרום-אפריקה לחופ"ש עם כמה מאנשי מח"ל שהכיר בארץ. שם, ביוהנסבורג, הכיר גערה דרום-אפריקאית, מריה לטה, והתאהב בה. כשחזר לארץ ביקש להגר לדרום-אפריקה כדי לשאת אותה לאשה. מסיבות שונות לא קיבל רשיון הגירה לדרום-אפריקה. נתן קע בדרך בניירובי שבקניה. שלוש שנים היה שוטר במישטרה הבריטית שם. אחרי כך הפך לסוכן ביטוח מצליח של חברת ביטוח בריטית גדולה. מריה לטה באה לקניה ונישאה לו. חניית הביניים שלו בקניה התמשכה עשר שנים.

ייתכן וכן הזקונים של אחרון הביל"ויים היה נשאר בקניה עד עצם היום הזה ומשמש שם נציג של הקולוניאליזם הבריטי. לולא מחתרת המאורמא, שקדמה לקבלת העצמאות של קניה. כמו בריטים אחרים, שפנו מקניה, פונתה גם משפחת מאירוביץ'. חברת הביטוח בה הועסק הע"בירה אותו למונטריאל שבקנדה. שם המ"שין נט מאירוביץ' לעסוק בעסקי ביטוח. כשהוא קופץ אחת לכמה שנים לביקור בישראל.

מישפחתו הישראלית לא סלחה לו את ירידתו. אבל כאשר הגיע לפני שנתיים

בירה ב"פילץ"

עובדה כי בימים בהם חגגו את פעלי אביו וחבריו, ירד צעיר בניו של אחרון הביל"ויים מהארץ, אכול מרידות ואכזבה, אחרי שניסה ללא הצלחה להיקלט בה כעולה חדש, בחום היעדרות של 23 שנים.

שוטר בריטי

בקניה

בין ניירותיו עדיין נושא נתנאל מאירוביץ' את תמונת אביו הישיש, שמאחוריה רשם הזקן בשנת חייו האחרונה בכתב מסולסל ומדויק להפליא: "אל תשכח שאתה בן ביל"ו" — מקומך במולדת."

נתנאל, המוכר יותר בשם נתן, לא שכח. אבל חלפו הרבה שנים עד שהגשים את צוואת אביו. בשנות השלושים והארבעים היה נתן אחד מערי הזוהר של המושבה ראשון-לציון. כצעיר בן 12' ה"לדים שילדו למנשה מאירוביץ' שתי נשותיו (מנשה היה בן 60 כשנולד נתנאל), נחשב כאחד הבועזים שבצעירי הישוב. אחרי שסיים את לימודיו בבית-ספר למס' חר ירד לעבוד בחברת האשלג ביס-המלח, היה חבר בהגנה. ב-1940, כאשר תעשיית היישוב גוייסה למאמץ המלחמתי הבריטי, מונתה נתן כאיש הקשר בין שילטונות ה"צבא הבריטי לבין תעשיית המזון בק"בוצים, שהוקמה בסיוע הממשלה המנדטורית. בתפקיד זה שימש עד 1946. בשבת השחורה נאסר גם הוא. ישב במחנה המעצר ברפיח שלושה חודשים.

אשון-לציון חגגה השבוע בטכסים ובפאר את יום ההולדת ה-90 שלה. מושבת הברון שאוכלסה לראשונה על-ידי אנשי אגודת ביל"ו, שינתה את פניה ב"מרוצת הדורות עד ללא הכר. אבל נותרו בה עדיין שרידים משנותיה הראשונות. בין האתרים ההיסטוריים אותם הציגו ל"ילדי העיר ולתושביה שאינם מודעים ל"תולדותיה, נמצא גם בית אבן ישן, ביתו של מנשה מאירוביץ', אחרון הביל"ויים. כאשר נפטר מנשה מאירוביץ' בשנת 1949, והוא בן 89 שנים, נערכה לו ה"ל"וויה ממלכתית. היתה זו ההלוויה הממלכתית הראשונה שנערכה במדינת ישראל. הנשיא הראשון, חיים וייצמן, צעד אחרי הארון. דיוקנו של מאירוביץ', שעם קום המדינה שינה את שם משפחתו להביל"ויי, הוטבע על בולי הקרן-הקיימת. זכר לדור רות.

צעיר

הבנים

ע"ה שעברו השבוע התזמורת בי רחובותיה של ראשון, ואורות צב"עונים האירו את מדרכותיה, חלף על פני החוגגים גבר זקוף, משופם, ששיבה זרקה בצדעיו. איש לא הכיר אותו למרות ש"ילדותו ושנותיו הטובות ביותר חלפו ב"חצרות המושבה. היה זה נתנאל מאירוביץ', 52, צעיר בניו של אחרון הביל"ויים.

בת הנצי"ב

נתן מאירוביץ' ב-1945, בעת שהיה מקשר בין התעשייה הקיבוצית לבין שלטונות הצבא הבריטי. בתמונה הוא נראה בחברתה של בתו של הנצי"ב העליון, מקי-מיקל (משמאל) בסיוע בגבעת-ברנר.

נורא אוהב אותה עכשיו, משוגע אחרת. אז מה את רוצה עוד? צאי לעבוד ותני את הילדה שלך לויצ"ו. תרדי מהם. הוא בין כה אין לו כסף ולא יתן לך כסף." פתאום בכתה התעוקת עידית, פרי אהר בתם של אילנה ויהודה. "לקחתי את ה"תינוקת ביד ואז כל השלש הסתכלו עליה וכמעט נפלו לרצפה. תראו תראו, כמה שהיא יפה הקטנה, ממש כמו יהודה! הן השתוללו ממש והצעירה הוואת, שהציגה עצמה בשם זיוה, לקחה את עידית על הידיים. הם המשיכו לדבר איתי שאני ארד מיהודה ואשתו ובסוף אמרו, תניחי לו אם את לא רוצה שהיה כאן רצח."

אילנה, המומה ונרעשת מהביקורים, ה"גישה תלונה במישטרה נגד יהודה וז"די אס ונושאי דברו על איום ברצח. כשנתבקשו יהודה ואביבה וז"דיאס ל"הגיב על תלונתיה של אילנה, אמרו: "אנחנו לא יודעים שום דברים כאלה. לא שלחנו אף אחד והיא סתם מספרת סי"פורים. כשנתבקש וז"דיאס להגיב על ה"איום הטלפוני, אמר: "לא אני טילפנתי אליה. זה המשפחה שלה שטילפנה אלי." בינתיים הגישה נגד יהודה וז"דיאס תביעה למזונות בבית-הדין. המחר"זי בתל-אביב וצורעיקוב יציאה מ"הארץ, שהוציא השופט המחוזי דוד וולך. כשנכנס פרקליטה של אילנה, מרדכי שור"ר, אל לישכת השופט להגיש את הבק"שה לעיכוב יציאה, הציץ השופט בבקשה והגיב: "כן, אני יודע במה הענין. קרא"תי על כך בהעו"מ הזה." וחתם על הב"קשה בו במקום.

מנגנון

שיטת-הניקוד

פועלת

בנימין תורג'מן התחתן לפני שנה וחצי. הוא נרשם לשיכון זוגות צעירים, וקיווה שתוך חודשים מספר יוכל לשכן את אשתו הטרייה תחת קורת גג משלהם. בינתיים שכר לו חדר בעליית-גג של בית ישן בדרום תל-אביב. החודשים חלפו והדירה לא באה. במקומה נולדה בבית תורג'מן נפש נוספת. עליית-הגג היתה צרה וקשה למגורי

משפחת תורג'מן

מאיפה לוקחים נקודות?

שניים — על אחת כמה וכמה לשלושה. אך בנימין לא נואש. "אין דבר", עורר את אשתו, "עוד מעט נקבל דירה ממשד"ר השיכון ונוכל לחיות כמו בני-אדם". בעיות של מחשב. מדי חודש בחוד"ש היה בנימין, פועל הדפוס, משלש שלישי מ-500 הלירות החודשיות לשכר-הדירה. השליש וציפה.

אך אחרי חצי שנה של צפייה, באה האכזבה הגדולה. מכתב ממישרד השי"כון ביישר לזוג ההורים הצעיר כי לא צבר מספיק נקודות כדי לזכות בדירה מ"מישרד-השיכון.

מהן הנקודות לא ידע בנימין. "צריך בטח להיות לגמרי מחוסר עבודה, או משהו כזה בשביל לקבל מהם דירה", קבל. דובר מישרד-השיכון הסביר כי שיטת הנקודות פועלת על פי נתונים על מצבו הכלכלי והמישפחתי של מבקש הדירה. אבל בגלל שמחשב הוא רק מחשב, הוסיף, "הרי שאלו במיקרה של בנימין תורג'מן נפלה טעות."

לעת ישב בנימין וימתין עד אשר יגלה המחשב אם קיימות מיספר נקודות נוס"פות לזכותו, או שמא הוא ואשתו הינם זוג צעיר אמיד מדי לקבלת דירה ממי"שרד-השיכון.

כשנפתח המקום לקהל הרחב, שנהר אליי מכל קצווי תל-אביב רבתי, נפתחו גם הדי תיקים נגדו במישטרה ובעירייה.

"כל פעם היו באים אלי עם טענות אחר רות", מספר אגסי, "בהתחלה אמרו שאין גדר ואין שטח נרחב מסביב לעסק. הי שוטרים היו באים, שואלים: 'יש רשיון?' אני עונה להם, 'אין רשיון' הם רושמים רפורט והולכים. לאחר שבועיים היו באים לקחת את הקנס. פקחיהעירייה גם הם באו, ריחרחו מסביב רשמו מה שרשמו ולאחר זמן מה באו ההזמנות לבית-ה-מיפשוט.

"רצו גדר? רצו שטח? אז קניתי את השטח שבבל עם שלי ועשיתי גדר", מסביר אגסי בלהט. מה שהוא לא מסביר, נראה היטב לעין: דשא מטופח, 3 איינות וצבי אחד, סוס וארבעה כלבים, כריית מים ענקית, "המשכתי לעבוד עם הי ידיים שלי ולבנות דברים יפים. הנה, הי סירות האלה. התכוונתי להשיט אותם בי מים עם ילדים בתוכם, אבל מה? איך אפשר להתמיד בעבודה כשלא נותנים רשיון."

לאחר שנפתרה בעיית הגדר, התי עוררה בעיית מיגרש-חנייה. "אתה רור צה רשיון? תקים מיגרש-חנייה!" אמר רו לאגסי פקחי העיריה. הלך הי איש וכנה מיגרש חנייה לתפארת. עכ" שיו באו אליו בטענות על גודלו של המיגרש שהקים. אגסי התפוצץ מכעס.

"די

נמאס לי!"

ד י נמאס לי! שש שנים הם עולים עלי! שירדו ממני מה קורה במדינה הזאת שכל דבר צריך להשיג בכוחו מרוב רפורטים שאני משלם הם מחכים בטח שאשבר ואלך בדרך שהמון אחרים הלכו לפני — דרך השוחד. אני לא אתן לאף אחד שוחד. מה זה כאן, מדינת שוחד. לשוטרים אין כבר מה לעשות רק להציק לבעלי עסקים? שילכו לתפוס פושעים וגנבים על חשבון הזמן שהם נותנים רפורטים!"

רותה כולו הוא מצביע על המקום ש-טיפח: "כל המקום הזה עושה לי סכרי

זופרניה. מצד אחד, לוקחים ממני מיסים על העסק ואני משלם עבור כל דבר ש-קשור בעסק, והם כמובן נהנים לקבל את הכסף, מצד שני, הורגים אותי עם העירייה כוב במתן הרשיון. מיסים כן, ורשיון לא? האם עצם לקיחת המיסים זה לא כמו רישיון לקיום העסק.

"אני כבר מכיר את כל הפקידים של העיריה. הפכו אותי לאורה קבוע שם עם ההבטחות החוזרות ונישנות לקבלת ה-רישיון. אני מסתובב במעגל בין דו"חות העיריה לדו"חות המישטרה. ואני לא הי יחיד. כמוני יש עוד עשרות, עם אותה בעיה בדיוק.

"שישלחו לי חשבון ויגידו לי בכתב כמה אני צריך לשלם בשביל הרישיון ו-נגמר העסק. אבל בכתב הם יודעים לר-שום רק רפורטים! בסופו של דבר אני אמריד עשרה חבריה אחרים שיש להם אור תה הבעיה ואנחנו נהיה פנתרים ירוקים כתוספת לשחורים שכבר ישנם. אני רור צה רשיון! נמאס לי לשלם מס'עסק, היי טל-סעד ונופש, מיסי ביוב ומים, שכולם מיסים רשמיים של עסק. נמאס לי להתר רוצץ בין פקדי העיריה לשלם את כל הצ'ם ואחר כך להתרוצץ בין אותם

פקידים ולשלם עבור הרפורטים." כשנשאל אברהם בואייר, סגן ראש-העיר, על עניינו של אגסי, השיב: "אנחנו המלצנו בפני הוועדה המחוזית לבניין ערים והעניין נמצא בטיפול. עליו למלא את התנאים שהוחלט עליהם ואז לא תהיה שום מניעה להעניק לו רשיון."

"לא זוכר

בעל-פה."

כ שנתבכש להסביר איזה תנאים, אמר כי אינו זוכר בעל פה, אך מה שזכור לו היא הנקודה של איחוד החלקות. נקודה זו ביצע אגסי כבר לפני שנתיים. כשנאמר למר בואייר שתנאי זה בוצע במלואו, הגיב: "מצויין. זה מקרב את גמר ה-עניין בטוב. אבל חוץ מזה יתכן ועם הזמן נרצה להעביר במקום כביש ועל אגסי להתחייב שדבר זה ברור לו והוא לא יבוא בטענות כשיגיע זמנו של הכביש. אנחנו מצידנו רוצים לעשות הכל לי-טובת האזרחים והעיר כאחת. אנחנו ב-החלט מעוניינים בסטייקיה היפה של אגסי שהיא כמובן לטובת האזרחים, אך עליו לחשוב גם על טובת העיר."

סיפורה של תחנה

חברת, מפעלי תחנות" כבר הקימה 20 תחנות מרכזיות המשרתות את ציבור הנוסעים בישראל ותחנות רחובות המפוארת, החוליה האחרונה בשרשרת תחנות אלה עד כה, היא עדות נאמנה לכך.

שיפור השירות לנוסעים פירושו: תנאי נסיעה נוחים וכן תנאי המתנה נאותים. אגד" שוקד בקביעות על יצירת תנאים אלה על-ידי רשת תחנות מרכזיות חדשות, הפרושות בכל המרכזים העירוניים בארץ.

זהו אגד

דוק

מלכת המים 1972 מטעם העולם הזה

המועמדות הסופיות

1 דנה כץ

במשך היום, היא לובשת את מדי חיליהאוויר, שם היא משרתת בסדיר. אחרי העבודה, בבית, היא מתלבשת במכר נסיים וחולצה פשוטים, אותם היא מעדיפה על דברים אלגנטיים יר-תר — ומתיישבת לנגן בנבל. ממש כך. בנבל. כבר שלוש שנים שהיא מנגנת על הדבר הזה. ואפילו טוב, אומרים מבינים.

מלבד נבל, יש לדנה כץ (18 וחצי, 1972) המועמדת מיספר 1 לתחרות מלכת המים 1972 — פורד אסקורט אדומה, עיניים חומות ענ-קיות, ושיער בצבע הולם. היא אמי גם ילידת ירושלים, אבל ידידים במקום מגוריה, הרצליה פיתוח, אומרים שהיא הש-תחררה מזה, ועכשיו היא בסדר. מלבד הנבל אוהבת דנה את המים. כל חופשה מהצבא אפשר למצוא אותה על שפתי-הים.

הירושלמית דנה, ילידת ירושלים, המאופרת באיפור החדש של "הלנה רובינשטיין", צללית הדישה לעיניים, שדור-מטיק עמידה בפני מים, בגוונים אופנתיים, תצעה ב-16 לילי יחד עם האחרות ב"היכל הספורט" בו תיבחר נסיכת הים התיכון ותופיע להקת "הופשה על הקרח".

בתו של הקפטן

במשפחה יש גם אבא, קברניט באל-על, אמא, מזכירה במכון-הלב בתל-השומר ("מכינה אוכל הונגרי וסיני, משהו לא רגיל"), אח בן 15, ואחות בת שנתיים וחצי.

עד שהגיעה לצה"ל, הספיקה דנה לגמור תיכון, להיות שלוש שנים באנגליה, חצי שנה באפריקה, ועוד כמה ביקורים קצ-רים בצרפת, שווייץ, ודברים כאלה. "מיני-מום פעם בשנה הייתי בחו"ל", היא מס-בירה. נו טוב, עם אבא קפטן זו לא חוכמה.

עם כל הרקע הבינלאומי הזה, היא עדיין די ביישנית. עובדה: יש לה חבר — כבר ארבעה חודשים.

התוכניות לעתיד: ציור אופ-נה. היא תעשה את זה באנג-ליה, אחרי השיחרור.

דנה היא הרא-שונה בסידרת המוע-מדות הסופיות ל-תחרות מלכת המים 1972.

בים מבלה דנה חלק רב משעותיה הפנויות, ומתכננת לתח-רות בה יש לה סיכוי לז-כות גם בשעון "טיסו".

נוספים. בזמנו, מילאה את הבית בתולים, כלבים, ואפי-לו עכברים לבנים. אם תקטוף דנה את אחד התוארים בתחרות מלכת המים, תזכה בתשורות של מוצרי "וולח".

מאוד יכולה בת הקפטן להי-ראות, ברצותה. כמו בתצלום זה, היא מסוגלת לדברים רבים

סרירה

28 - 26 ב'נ' 1972

החסיונות של שריהבטחון

בדיווח מן הכנסת ישנו חוק-ברזל: ככל שהדברים רציניים יותר, הם זוכים בפחות פירסום. קטטה בין ח"כים, נאום פיקטטי, להטוט חסר-תוכן — פירסומם מובטח. נאום רציני באמת אינו זוכה בשום פירסום — ולא חשוב מי הנואם.

התנסינו בכך השבוע. החלטנו לנגוע בבעיית החשור בה ביותר של משק המדינה: תקציב-הביטחון. תהילה ניתחנו את ההשפעה העצומה של התקציב על כל חיינו (עיקרו של נאום זה נתפרסם בגיליון זה במדור „הנדון“). אף עיתון אחד לא הקדיש לכך אף מילה אחת. למחרת היום, בוויכוח הסופי על התקציב, התווכחתי על אותם הדברים עם אנשי הימין, והתפתח דו-שיח ער (ראה מיסגרת). רוב העיתונים לא הזכירו זאת אף במילה אחת.

בין שני הנאומים אמרנו כמה מילים על התור פעה המזורה ביותר: שתקציב ענקי כזה אינו נדון כלל במליאת-הכנסת. ההזדמנות לכך באה בוויכוח הקצרצר, שבו יכולים ח"כים לנמק תוך כמה דקות את הסתייגויותיהם לתקציב-הביטחון. מלבד רק"ח, הייתה המסתייג היחיד:

אורי אבנרי: זאת היא, למעשה, ההזדמנות היחידה בשנה לדבר בכנסת במפורש על תקציב-הביטחון. עובדה זו משמעה היא מדהימה.

כל חברי הממשלה, העומדים בראש משרדים, מת-ייצבים פעם בשנה בפני הכנסת, כדי למסור לה דו"ח על פעולות משרדיהם. אולם משחר המדינה נקבע, כי שר אחד, שריהבטחון, משוחרר מן החובה הזאת. רק הוא לבדו יכול להתעלם מן הכנסת, ומן התהליכים הפרלמנטריים התקינים.

במסגרת חזונו של השר דיון, הגיע הזמן ששרי-הביטחון במדינת ישראל, הכנסת, ישיאו, עד כדי סורוב שיטתי להשיב לשאילתות הנוגעות לבעיות חשוכות, ובמיוחד לבעיות, ומתן תשובות שחצניות לשאילתות אחרות.

ההופעה השיגרית בפני ועדת-החקירה-הביטחון, שאין בה אופוזיציה של ממש ואין עליה ביקורת ציבורי, אינה תחליף לביקורת ציבורית גלויה ופומבית על תקציב משרד-הביטחון. כפי שנהוג בכל הדמוקרטיות הפרלמנטריות, ללא יוצא מן הכלל.

האליבי של צורכי הסודיות, אינו אלא תירוץ. הכנסת היא אחראית, וניתן לנהל בה דיון פומבי, מבלי להיכנס לעניינים סודיים. מה גם שליושבי-ראש הכנסת סמכויות נרחבות ביותר כדי להבטיח שמירת סודות. המצב הנוכחי נוצר והשתרש כדי לתת לשרי-הביטחון הסיוע מוחלטת בפני תהליך כיום דמוקרטי, ומדי להסיר את דעת הציבור מן מאחת העובדות המכריעות בחיינו: הי לאומיים — תקציב-הביטחון הקולוסלי.

עצם העובדה שהנה, בדף צהוב אחד, מונח לפנינו תקציב של שישה מיליארד לירות, למעלה מרבע מכל התוצר הלאומי הגולמי, תקציב המעסיק רבע מכו-האדם בישראל, ותקציב זה אינו נידון ברצינות מעל דוכן הכנסת — אני חושב שזה מוכיח עד כמה הפרלמנטריות הישראלית רחוק מלמלא את תפקידו!

יצחק גולן: הרי אתה אומר שכל התקציבים אינם נידונים ברצינות.

אורי אבנרי: אני מוכן לקבל את התיקון של חברי-הכנסת גולן, ולומר שכל התקציבים אינם נדונים בכנסת ברצינות. אבל אפילו הרצינות החסית, שבה נדונים התקציבים האחרים, אינה חלה על התקציב האחד, החשוב, המרכזי. והרי כלנו יודעים עד כמה אין מעט מעט של ממש לדיון על תקציבים סוציאליים וכלכליים, כאשר הגוש העצום הזה, המנומסלי הזה, ששמו תקציב-הביטחון, מונח על דרכנו!

לבי, לבי עם בירעם

אחד הנושאים המרכזיים שטיפלנו בהם היה צעד של מגורשי איקריה ובירעם, „לשקם את הכנסיות“ שלהם.

הגשנו הצעה דחופה לסדר-היום, אך הנשיאות לא הכירה בדחיפותה. הגשנו תריסר שאליות לראש-הממשלה, לשרי-הביטחון ולשרי-החקלאות, אך אלה ייענו רק כעבור זמן.

ההזדמנות לדבר על כך מעל הדוכן באה אגב הנימקת הסתייגויותינו על תקציב משרד-הדתות. פתחתי את דברי כך:

אורי אבנרי: אישם בארץ עומדים שני בתי-תפילה מוזנחים, המוקפים חורבות, אשר מתפללים גורשו מהם לפני שנים רבות, בדרכי עול, מירמה ועושק. והנה, בימים האחרונים, חוזרים המתפללים אל בתי-התפילה שלהם, משקמים אותם ורוצים לארגן סביבם מחזקת את חייהם בכפרי אבותיהם.

לבי, לבי עימכם, אין סיפיר הנוגע יותר דבר מאשר סיפורם של בני בירעם ואיקריה. אני מקווה ששאיפתם תתגשם, ושני כפרים כאלה, על בתי-התפילה שלהם, יחזרו לחיים.

התערבות על

50 ל"י

מובן שהמשכנו לדחוף להכרעה על הצעת-החוק של האוונר. אמנון ויצורני גילה בחוק-המעבר סעיף, הקובע שעניין שנדחה ללא קביעת תאריך, יש לטפל בו מיד. מכיוון שלא נקבע תאריך להצבעה על חוק האוונר, פנינו ליו"ר הכנסת, הסתמכנו על סעיף זה ודרשנו לקבוע מיד תאריך להצבעה.

זה לא עזר, כמובן, חזרתי לעניין זה בדברי על תקציב משרד-הדתות:

אורי אבנרי: עמדנו כלפי משרד-הדתות פשוטה מאוד. אנו בעד הפרדת הדת מן המדינה.

לכן גם הסתייגויות שלנו הן פשוטות: למחוק את סעיף הרבנות הראשית לישראל; למחוק את סעיף בתי-

מתוך קאריקטורה של זאב ב„הארץ“

הדיון הרבניים; למחוק את סעיף בתי-הדין הדתיים השונים; למחוק את סעיף רמת-הגולן. השארנו את הסעיף „המשרד הראשי“ עם תקציב של 250 אלף לירות (במקום 25 מיליון 445 אלף לירות). אם המפד"ל צריכה להחזיק שר — שתהיה לו לישיבה ויסע שישה ימים בשבוע במכונית-שרד מפוארת, ויבזבז לה.

אבל כל זמן שישנו משרד-הדתות וכל זמן שהכנסת הזאת מוסרת בידו את השליטון הבלעדי על נישואיהם של יהודים, איננו פטורים מלתת את דעתנו על הפעולות הקיימות בשטח הזה, ובראש וראשונה העול ל„ספוליי“ החיתון.

בשבוע שעבר הובאה הצעה לכנסת, אך היא לא הובאה להצבעה. היום אני קורא בעיתון המקורב למלכות מסר יימת — על המשמר — שישה הצעה לוותר על כל העניין תמורת הבטחה כלשהי לעתיד.

ארי אנקוריין: אתה לא ויתרת על הצע-

ת, והורידו אותך בכבוד.

אורי אבנרי: אני מעדיף שיורידו אותי בכבוד מאשר שיורידו אותי בחוסר-כבוד.

עדה סירנייפיינברג: השאלה היא: מה טובת העניין אומרת?

אורי אבנרי: טובת העניין אומרת: להי-לחם ולהילחם ולהילחם על העניין הזה, מבלי להפרות אף לרגע. לא להילחם רק על החריגים — כי אם נגד המצב שממנו הם חורגים.

הבוקר אני התערבתי עם אחד העיתונאים על סכום של 50 לירות, שהעניין הזה לא יעלה כלל להצבעה. בשעתו, התערבתי על בקבוק ויסקי עם חברי-כנסת שה- בחירות לרבנות לא ייערכו בזמן, וזכיתי. האנגלים אומ-רים שג'נטלמן איננו מתערב על דברים שהוא בטוח בהם. אם כן, אינני ג'נטלמן.

דב זכין: היית צריך להמר על סכום יותר גבוה.

אורי אבנרי: אני יותר מדי ג'נטלמן בש-ביל להמר על סכומים גדולים, כשאני בטוח שאזכה.

יצחק ה. קלינגהופר: מה קורה פה?

טוטו?

אורי אבנרי: זהו טוטו ליברליס עצמאיים. היה טוטו רבנות. יש טוטו משרד-הדתות.

נתגלה שכספי משרד-הדתות משמשים בחלקם הניכר למימון צורכי מפלגתו של השר.

כספי משרדו של כל שר מגיעים לקופת מפלגתו, בשיטה זו או אחרת. הכסף של משרד-הדתות הולך למפלגתו של שר-הדתות.

יושבי-ראש ועדת-הכספים קרא בפנינו מיכתב יפה של השר, המבטיח שזה לא יקרה עוד פעם. אני שמח על כך שפרלמנטר כל כך ותק, כמו יושבי-ראש ועדת-הכספים, גוהרת לו עדיין מידה כה רבה של נאיביות חיובית ומלבבת.

לי חסרה אותה נאיביות, ואני בטוח לגמרי שגם להבא יגיעו כספי משרד-הדתות למפלגה הדתית לאר-מית. אם לא בדרך הפשוטה, תמצא דרך עקיפה.

המישטרה מול

קבוצות השוליים

נושא אקטואלי אחר שהעלינו לדיון היה מחדל המישטרה לכאן את הטרור של „הליגה להגנה יהו-דית“, ושאר קבוצות-שוליים פאשיסטיות, שביקשו למ-נוע את קיום ועידת-רק"ח. התווכחתי על כך עם השר בצורת קריאות-ביניים לנאום-הסיכום שלו, ולאחר-מכן הגשנו זאת בצורה של הצעת-סיכום.

מעניין ששמואל מיקוניס, נציג מק"י, הצביע בעד הצעת-סיכום זאת:

(א) **הכנסת מציינת** לשבח את גילויי אומץ-הלב של אזרחים, שעזרו למישטרה במירדף אחרי פושעים אלי-מים, תוך סיכון חייהם, וקוראת לציבור לשתף פעולה עם המישטרה לביעור הפשיעה האלימה.

(ב) **הכנסת קובעת** כי המישטרה אינה ערוכה כראוי למאבק בגל הפשיעה הגובר, ובעיקר בהתארגנות עולס-הפשע ועליית האלימות הפלילית והפוליטית.

(ג) **הכנסת מציינת בצער את מחדלי ה-מישטרה** נוכח התארגנות קבוצות-שוליים פו-ליטיות אלימות, ובמיוחד נוכח היווצרות קבוצות טרוריסטיות כאגף הימני הקיצוני.

(ד) **הכנסת מנגנה** את אי-יכולתה של המישטרה להגן ביום הרביעי האחרון, בצורה סבירה ויעילה, על קיום ועידתה החוקית של מפלגה המיוצגת בכנסת, וזאת למרות ההודעות המוקדמות של קבוצות אלימות שיש בכונתן לבנוע בכוח את קיום הוועידה.

(ה) **לפיכך מביעה הכנסת את דעתה** שיש צורך באירגון מחדש של צמרת המישטרה, וריענון מתכונת הפיקוד העליון שלה.

לפרסם את

ספר הנישואים!

הצעת-סיכום קצרצרה הגשנו בסוף הדיון על מיש-רד-האוצר.

כאן קרה דבר בלתי-רגיל: שניים מאנשי-המערכ הצביעו בעד הצעה שלנו:

אורי אבנרי: אדוני היושבי-ראש, כנסת נכבדה, סיעתנו מציעה את הסיכום הבא:

הכנסת מטילה על משרד האוצר לפרסם ברבים, מדי שנה, את ספר הנישואים של מס-ההכנסה.

הסבר פניך

לבוני הארץ

בנמקו את הסתייגויות של גח"ל למשרד-הקליטה, דיבר ח"כ אהרון גולדשטיין הקשיש בלהט על האווירה השלילית הקיימת בארץ נגד העלייה. השבתי לו כאשר נימקתי את הסתייגויות שלנו, שנועדו להבטיח לבני-הארץ את אותם התנאים כמו לעולים החדשים:

אורי אבנרי: חברי-הכנסת גולדשטיין מציע לנו, שבכל משרד ממשלתי יציעו לעולה החדש כיסא, וית-ייחסו אליו יפה. אני מציע שבכל משרד ממשלתי יציעו לכל אדם כיסא, ויתייחסו אליו יפה.

"במשך עשר הדקות של נאומי, תוציא המדינה

על צורכי הביטחון 155 אלף לירות..."

תף איתן בשלילת שחיתויות, ובאמונה שאפשר למנוע ביזבז גס במדינה הזאת. אבל אם נהיה רציניים, אנחנו צריכים לומר: כל הביזבז שנמ' נע, כל השחיתות שנחסל — כמה כסף זה? איזה חלק מתקציב הביטחון זה מהווה? כאשר אתה מדבר מצד אחד על 7 מיליארד לירות לביטחון, ומצד שני נמנע ביזבזים של כמה עשרות מיל' יונים — מדובר על סדר-גודל שונים.

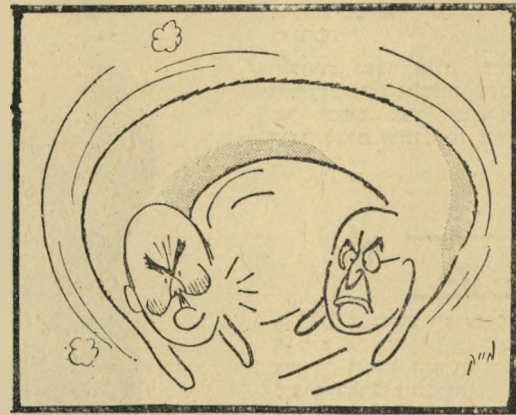
חיים לנדאו: תנור אחד באורון עולה 60 מיליון לירות, התנור הגדול ביותר בעולם. **ישראל קרגמן:** למה לא כיבית אותו? **חיים לנדאו:** עכשיו מבצעים מה שהצעת לפני שנתיים!

אורי אבנרי: נכון שמבחינה מוסרית ומ' בחינה סוציאלית יש לדכא את השחיתות ולמנוע את הביזבז. אבל כאשר מדברים על תקציב המדינה ברצינות, כל זה יחד אינו מגיע לקרסולי הבטיחה היסודית של משק המדינה, והיא: ש' אנחנו צריכים להוציא על ביטחוננו סכום שאין לו כל פרופורציה למשק המדינה, שאין לו אח ורע בעולם כולו. הוא עולה פי שלושה על האחוז שמקדישה ארצות-הברית על ביטחונה — על טי' לים ביניבשתיים ופצצות גרעיניות וכיבוש החלל, וכן הלאה. אנחנו מוציאים פי שלושה מזה, פי שלושה גם מברית-המועצות המיליטאריסטית. זוהי עובדת-היסוד!

חיים לנדאו: מי שטר שוויוני, איינדה * טיטו, כולם עניים. כמו שצ'צ'יל אמר: סוצי' אליזם הוא שוויון העוני. אפשר להגיע לזה ב' קלות.

אורי אבנרי: "איינדה, טיטו, מי שטר מיל' חמתי שוויוני." חברה-הכנסת לנדאו, אתה היית צריך לדגול בדעה הזאת, ולא חברה-הכנסת בן אהרון, מפני שהיא נובעת מהגישה הפוליטית שלך.

אם אתה רוצה להקדיש שדיש מהתוצר הלאומי, כדי לנהל את המדיניות הסופוזיס' טית שאתה דוגל בה — אתה חייב לתת תשד' בה. זה עולה כסף! חברה-הכנסת בנן ונדאו עומדים על הבמה ומדברים על ארץ-ישראל השלמה. למחרת היום, כאשר מדברים על ה'

מייק ב'דיעות אחרונות'

נאומנו הסופי על תקציב-המדינה, שנתקבל השבוע, עמד כולו בסימן החשבון עם דוברי הימין, וגרם בכמה מחלקיו לא רק לדרישה בינם ובין, אלא גם להחלפת קריאות-ביניים סוערות בין הימין והמערך, שלא נקלטו בפרוטוקול. דומני שהיה זה החלק היחיד של הוויכוח הכללי שירד לשורש הבעיה, במקום לעסוק ב' תופעות שוליות.

אורי אבנרי: אני מקווה לסיים את דברי ב-10 דקות. ב-10 דקות אלה יגיעו הוצאות-הביטחון של ה' מדינה ל-115 אלף לירות. בזמן שדיבר חברה-הכנסת יוחנן בדר הגיעו הוצאות-הביטחון ל-750 אלף לירות.

מנחם בגין: זה מוכיח שהזמן יקר. **אורי אבנרי:** בדיוק.

אני מזכיר את הסכומים האלה, אדוני היו' שבראש, כדי לשים את הדגש על העובדה המכרעת, שאין ממנה מנוס, והיא — שתקציב הביטחון הוא כה עצום, שכדי שאר העובדות הקשורות בתקציב מחזוריות לעומתן. מי שאינו מתייחס לעובדה מכרעת זו בדיון על התק' ציב, ועל מצב המדינה בכלל — הופך את הוויכוח ל' שטחי, ואפילו לכוזב.

הדוקרב ב'אהרון-ספי'

אין אני מבין את חברה-הכנסת יוחנן בדר. בכלל אני מבין את עמדת הימין בבית הזה ובמדינה. חברה-הכנסת בדר אומר שהתקציב מביא לאינפלציה. הוא מגנה העלאת מיסים. איך אפשר לנקוט בעמדה ה' מדינית, שבה נוקט הימין, ובאותה נשימה עצמה למתוח ביקורת על העלאת מיסים ועל האינפלציה? הרי ה' מדיניות הסיפוחיסטית של הימין היא הגורמת לתקציב-הביטחון העצום, ולאנפלציה!

...איך אתה, חברה-הכנסת בדר, מאשים את

דרושה "מוסקבה מ'ורח-תיכונת"

...בניגוד לחברה-הכנסת, ב'אהרון, אני לא מקבל את ההנחה שתקציב-הביטחון צריך להישאר כמו שהוא.

נכון, המדיניות הנוכחית של הממשלה מחייבת תק' ציב-ביטחון כזה. אבל אני שולל את המדיניות.

שני פרצופים לימין

...מי שרוצה למנוע אינפלציה, להקטין את הפער, מוכרח להגיע למדיניות אחרת. ניתן לעבור למדיניות אחרת. היא לא תבטל בן לילה את הצורך בתקציב-ביט' חון. 6 מיליארד לאפס מיליארד. אבל היא תבטיח הורדה הדרגתית של תקציב-הביטחון. אפילו הורדה קטנה בתקציב-ביטחון עצום כזה, כמוה כהפלת התקציב של כל משרדי הממשלה האחרים. זהו סדר-הגודל. אילו היתה ישראל מודיעה עד נכונותה להגיע לשלום, כנכונות שקרמו למדינות-המזרח, שז ששת הימים, ניתן להגיע היום למשא'ומתן ישיר עם מדינות-ערב, וכן ניתן היה להיכנס על הגבלת החימוש, הגבלת זרס'הנשק, וממ' לא הקטנת התקציב.

מנחם בגין: אתה קורא את סאדאת? אתה קורא את הייכל? מה זה? **אורי אבנרי:** אני קורא את דברי מנהיגי' ערב ודובריהם, את אלה שאתה מצטט וגם את ההפוכים. אפשר למצוא כאלה וגם כאלה, גישה מילחמתית וגישה שונחרת-שלום.

חיים לנדאו: אין אף דעה רצינית הפוכה. זה דימינו!

אורי אבנרי: אילו היתה ישראל מודיעה עקרונות שתמורת שלום-אמת לפי תפיסתנו, וסידורי-ביטחון לפי תפיסתנו, היא מוכנה להחזיר את השטחים הכבושים, נ' תו להגיע למשא'ומתן ישיר.

כל זמן שלא נעמיד זאת במבחן המציאות, כל הווי' כוח הוא היפותטי. רק מי שמוכן למשא'ומתן על בסיס כזה, יכול להעמיד את הדברים במבחן המציאות. אני מאמין שאם נלך בדרך הזאת, אפשר להגיע ל"מוסקבה מ'ורח-תיכונת" * כדומר: להגבלת-החימוש, לויתור על מערכות נשק חדשות ויקרות, וממילא גם הורדה משמעי' תית לאתה, של תקציב-הביטחון.

* הכוונה להסכם נ'כסון-קוסיגין להגבלת החימוש של בר'ה"מ וארה"ב.

ב'צמרת המדינה מתנהל דו-קרב

צילה מנוסי ב'לוח הכפול'

תקציב, עולה חברה-הכנסת בדר, ואומר את החיפ'

חיים לנדאו: להוריד ביזבז ולצמצם ב' הוצאות מיותרות — זו התשובה. זה המון כסף. להעלות את התוצר הלאומי.

אורי אבנרי: אינני רוצה לגזול את פר' נסות של חברה-הכנסת קרגמן, אבל אשיב לך.

חיים לנדאו: תורידו כמה "ורדים", ויהיו מאות מיליונים נוספים. צריך למנוע זאת, ואז יהיה כסף. קריית-הפלדה — תתחיל לספור, ותמ' צא מאות מיליונים. קיום מנגנונים לפי חוק פאר' ק'נסון ועוד ועוד.

ישראל קרגמן: איזה סדר גודל זה? **אורי אבנרי:** חברה-הכנסת לנדאו, אני שו'

* איינדה — הנשיא השמאלני של צ'ילה.

הממשלה באינפלציה, כאשר אתה תומך ב' מדיניות המוכרחה להוביל לכך? הרי זוהי דמוגוגיה סוציאלית, מהסוג השיטחי ביותר!

בימים האחרונים התפתח ויכוח בין חברה-הכנסת יצחק ב'אהרון ושר-האוצר. בעיתונות ובכנסת מטפלים בוויכוח זה כמו ברכילות פוליטית. קל מאוד לעקוץ אחד מהם, או שניהם ביחד, אבל הוויכוח הוא רציני מאוד. זה, אולי הוויכוח הרציני היחיד האפשרי לגבי התקציב. מה אומר חברה-הכנסת ב'אהרון? הנה המישפט ה' קובע בדבריו: "אינני מאמין שאנו יכולים לגייס את תקציב-הביטחון לחמש השנים הבאות."

מנחם בגין: יש עוד מישפטים קובעים. **אורי אבנרי:** עוד אגיע למישפטים אחר' דים. את כל מרגליות הלשון צייתי לי בעיפרון אדום.

מנחם בגין: אלה סימני-ההיכר? **אורי אבנרי:** סימני-ההיכר הלשוניים של חברה-הכנסת ב'אהרון מוסיפים חן לוויכוח הפור' ליטי'

יצחק גולן: אם יבצעו את המדיניות שלו, ודאי לא יוכלו לגייס את התקציב!

אורי אבנרי: ב'אהרון אומר דברים רציניים, שיש להתמודד איתם. שאלת-היסוד שהיא מציג היא: איך מכסים תקציב-ביטחון של 6-7 מיליארד לירות, שהם כימעט שליש מהתוצר הלאומי שלנו?

בתיאוריה יש רק שתי אפשרויות: או להוריד את רמת-המחיה וזננות את סדרי' החיים בארץ, או להקטין את תקציב-הביטחון. האפשרות האחת מיוצגת עלידי חברה-הכנסת בן אהרון בוויכוח הזה, והשניה, אולי עלידי השר פינחס ספיר, אינני בטוח.

חברה-הכנסת ב'אהרון אומר: אם אנחנו רוצים ל' הקדיש 7 מיליארד לירות מהתוצר הגולמי הדל שלנו לביטחון, יש לשנות את סדרי-החברה, ולהקים פה מישר טר-מילחמתי.

חברה-הכנסת גולדשטיין מציע שנסביר פנינו לעולים. אני מציע שנסביר פנינו לכל אדם בארץ.

משה כרעם: גם לעולים. **אורי אבנרי:** בוודאי, גם לעולים!

אני חושב שהקינה על חוסר תודעת-קליטה בארץ היא מופרזת.

אהרון גולדשטיין: אתה אינך מרגיש עד כמה קיומן הפיסי תלוי בעולים?

היום יתקבלו באותה צורה כפי שנתקבלו הורינו, הרי גם הקינה על כך שכל מה שניתן אינו מספיק, אין לקבלה. עם יש הרגשת התנכרות כלפי העולים, הרי זה רק בגלל סיבה אחת: יש הרגשה שבני-הארץ, שגדלו ב' ארץ, אינם מקבלים את המגיע להם. כך נוצרת תהום בינם ובין העולים החדשים.

הדרך לחסל תהום פסיכולוגית זו היא: לתת גם לבני-הארץ את אשר נותנים, בלב חפץ, לעולים החדשים.

אורי אבנרי: הקינה על חוסר תודעת קליטה ב' ארץ, שהיא אופנתית כיום, אין לה שחר.

מעולם לא נתקבזה עדייה בארץ בעצירה כדיכך טובה, עם שפע ברכות כה רב, כמו עדייה זו.

כאשר הורינו באו לארץ, אמרו להם "לחזור להיטלר", ועוד איחולים מסוג זה. איש לא הציע להם לא דירה, לא הלואה ולא עבודה. איננו רוצים שהעולים הבאים

השחקנית שהצחיקה עד דמעות חזרה לארץ

המצחיקונת

גליה יוסי, השחקנית-זמרת הישראלית ששהתה בשמונה החודשים האחרונים בארצות-הברית, חזרה לפני כשבועיים לארץ כשהיא מלאה חוויות.

למשל: יום אחד, הלכה גליה לבדה לראות את הסרט הארי המזוהם שהוצג אז בניו-יורק. היא לא השיגה כרטיס והתיישבה על הריצפה בפתח בית-הקולנוע בתיקווה שמישהו יתחרט ויחליט למכור את כרטיסו.

לפתע נעצר מולה כושי גבה-קומה ור-הוריד עליה הסתכלות. כעבור מיספר דקות של מבטים, אמר הכושי: "תשמעי, אני רוצה לצלם אותך. את נורא דומה לשירלי מקליין."

פרצופים

בקצב הסילון

גליה הסכימה. רק אחרי תחילת הצילום מים התברר לה כי הצלם הכושי הוא צ'ארלי דונקין הנחשב לאחד הצלמים הטובים בארצות-הברית.

"במשך יומיים שלמים", מספרת גליה, "עבדנו כמו מטורפים. הוא צילם ואני התפרצתי. התוצאה היתה: אני כמעט התעלפתי מאפיסת כוחות והתקבלה סדרת צילומים משגעת, בה אני מגלמת עשרות טיפוסים שונים."

צ'ארלי דונקין לא היה הראשון שפנה לגליה ואמר לה: תשמעי, את נורא דומה לשחקנית זו או אחרת. כי גליה בת ה-22, ילידת תל-אביב ובוגרת הגימנסיה לאמי

גליה יוסי

הרצינית

ורוצה „תיאטרון רציני“

נות, רננים, מחליפה פרצופים בקצב הר סילון. פעם היא נכנסת לדמותה של ריטה הייורט ופעם אחרת לדמותו של הילד אוליבר, גיבור מחזהו של צ'ארלס דיקנס.

„אני אוהבת להדהים בניאדם“, היא אומרת. „לכן, כשיש לי מצבירות מתאים, אני מחקה דמויות שונות.“

ולכן גם נכנסה גליה לדמותה של בובה בחלון הראווה של חנות בגדי נשים בר רחוב אלנבי בתל-אביב. ולא סתם נכנסה: למראה הקהל הרב שהתאסף מסביב, נידלק בה הניצוץ התיאטרלי והיא החלה לשחק, וזה פעל. הקהל החל מוחא כפיים לכל פרי צוף והאמינים שבין הצופים החזירו מכה נגדית: הם עמדו מול החלון והשיבו בפרץ צוף משלהם לכל פרצוף שגליה הציגה.

„כל הלילה

לא ישנו...“

הייתה של גליה קשורים קשר הדוק לעולם הבמה. לאחר שסיימה את רננים, המשיכה ללמוד משחק בבית-צבי ברמת-גן. בצבא היתה חברה בלהקת פיר קודימרכו, והופיעה בתוכנית רד אלינו לביקעה. עם השחרור הצטרפה לתיאטרון בימות, במחזהו של ניסים אלוני: „נפול“ יון חי או מת, ובמקביל הופיעה בתוכנית הטלוויזיה במיקצב ה-70 ובכמה סרטים מצויירים.

מבימות עברה גליה לתיאטרון הלאומי

הבובה

לתדהמתם של העוברים ושבים ברחוב אלנבי בתל-אביב התחילה הבובה בחלון הראווה של חנות בגדי הנשים, לחייך. למראה ההתקלות שנוצרה במקום היא

פרצה בצחוק קולני. אחרי שהצופים התרגלו לרעיון שהבובה חיה, הוחלה תחרות של פרצופים כשמצד אחד ניצבת גליה ומן הצד השני הקהל. בתמונה הימנית מגלמת גליה את הנער השובב.

בברודוויי. „כל הלילה אחרי ההופעה לא ישנו. היכינו לעיתוני הבוקר לראות את הביקורות.“ נרגשת עזיין גליה. והביקורת היתה מצויינת. לאחר שמונה חודשי הופעות בארצות-הברית, חזרה הביתה. ושוב להבימה לחזרות במחזהו של ג'ו

אורטן: משוגע מי שלא משוגע. איך רואה גליה, שהחיוך אינו סר לרגע מעל פניה והמצחיקה עד דמעות את כל הסובבים אותה, את עתידה התיאטרלי? „מה זאת אומרת? בתיאטרון הרציני, כמוכן!“

שירלי מקליין

לא זאת המפורסמת מעשרות הסרטים, אלא גליה ישי כפי שצולמה על-ידי הצלם האמריקאי צ'ארלי דונקין שפגש אותה ברחוב בניו-יורק, הבחין בדמיון שבינה לבין השחקנית המפורסמת, צילם אותה טידרת תמונות. ארבעת התמונות שמימן צולמו בארץ כשהקיצונית השמאלית היא מתוך הצגת הכל יחסי שהוצגה בתיאטרון הבימה, בה גילמה גליה את אחד התפקידים הראשיים.

הארץ. „זאת חווייה לא-נורמלית.“ אומרת גליה. „פוגשים אנשים חדשים, רואים מרי אות שהיו מוכרים רק מסרטים וגלויות, ובזמן החופשי המועט שהיה לנו ראינו כל הזמן תיאטרון.“

מלבד החוויות שבארץ חדשה, עסקו אנשי הצוות בחזרות מפרכות, כשגליה משפרת לקראת ההופעה על במות ברודוויי את אנגלית.

ואז הגיע הרגע הגדול: הופעת הבכורה

הבימה, שם הופיעה במחזהו של הנריק איבסן: פרגינט, בבימויו של יוסי יורעאלי, ואחר גילמה תפקיד ראשי בקומדיה הר אנגלית המודרנית: הכל יחסי. תוך כדי הופעה בהכל יחסי, פנה אליה יורעאלי והציע לה לבוא ולהופיע באיש חסיד היה, בארצות-הברית.

גליה, שהשפה האנגלית קלחה בפיה כר בפרי מרבית הצברים, היססה. אך יוסי דירבן, ובפסע הראשונה בהייה יצאה את

בניו-יורק

לראשונה בהייה יצאה גליה ישי לחו"ל עם הצגת איש חסיד היה. בתמונה היא נראית עוברת בצומת רחוב ה-46 במרכז ניו-יורק והשדרה השביעית כשהיא לבושה במעיל ארוך להגנה מפני הקור הניו-יורקי. גליה ניצלה את הזמן הפנוי בערבים חופשיים מהופעה לביקור בהצגות תיאטרון שהועלו בניו-יורק והיא חזרה ארצה מלאת התפעלות ממה שנתגלה לה בחו"ל.

כנציג של חבורת משקיעים קנדיה, שר היתה מוכנה להשקיע כעשרה מיליון דולר בהקמת מלון בירושלים, לא הרחק ממלון המלך דוד, קיבלו אותו בזרועות פתוחות כבן האובד ששב אל חיק ה' מישפחה.

עסקת המלון לא יצאה אל הפועל. נתן אל חזר לקנדה. עם התמוטטות חברת ה' השקעות של ברני קורנפלד, אי.א.א.א. שנתן החזיק במניותיה, איבד גם את כל הונן ותסכנותיו. הוא המשיך להצטיין כסוכן ביטוח, אך משהו התערער בתוכו. היו אלה אולי פעולות השכנוע של שליחי הסוכנות שניהלו תעמולה למען חזרתם של יורדים לארץ ששכנעו אותו. נתנאל מאירוביץ' החליט לחזור. הוא היה משוכנע שלו, יליד הארץ, בן אחרון ה' ביל"ויים, המכיר כל מי ומה במדינה, שכמה מאחיו תופסים עמדות בכירות, לא יהיו בעיות קליטה. וכך, בפסח האחרון הגיע לארץ.

לאשתו ניתן מעמד של עולה חדשה. לו עצמו הוענק מעמד של תושב חוזר.

כרטיס חבר

בהסתדרות

נתנאל מאירוביץ' לא רצה ה' דירה בה. הוא לא חשב שהמדינה חייבת לו דירה בת שלושה חדרים, מכונית וולבו עם מיספר לכן, ומישרה עם משכורת גבוהה. הוא ביקש רק את הסיוע הרא' שוני הניתן לכל תושב חוזר: הלוואה של כמה אלפי ל"י, ועבודה כדי שיוכל לפרנס את עצמו.

אחרי ימי השהיה הראשונים במלון שכר לעצמו דירה בשכר של 600 ל"י לחודש בצפון תל-אביב, יצא אל שוק העבודה כדי למצוא תעסוקה. הוא ניצל את כל הקשרים שהיו לו. נפגש באופן אישי עם אנשים כמו עוזי נרקיס, אשר ידלון ומאיר עמית, מנכ"ל כור. כולם הבטיחו לסייע בקליטתו מחדש. לצורך זה אפילו חידש את כרטיס החבר הישן שלו בהסתדרות. ניסו להפעילו במקצועו — כסוכן בי' טוח. אבל נתנאל למד מהר שהארץ אינה עוד אותה ארץ שעוב. הוג מכריו מבני הישוב הישן הצטמצם. חוץ מזה, לכולם כבר היה ביטוח. הוא ניסה לקבל עבודה משרדית בה יוכל למצוא שימוש לידע שלו בעסקי ביטוח — אולם נדחה בלך ושוב.

בינתיים הלך כספו ואול. הוא ניסה ל' קבל ממשרד הקליטה השתתפות מקובלת בתשלום שכר הדירה לעולים חדשים, היה נאלץ לכתת רגליו ימים רבים עד ש' קיבל השתתפות בסכום של 150 ל"י ל' חודש. ניסה לקבל הלוואה מקרנות עולי הארצות האנגלו סכסיות ונדחה. תוך זמן קצר הבחינו הוא ואשתו שהם מהווים מיסדר, שאיש אינו רוצה בהם כאן.

בדרך

למוסד הסגור

נתן ויהיה מתגבר על משבר הקלי' טה הראשונים לולא ההתנכרות מצד משפחתו. בנו, רפי, גרסטנר (גרשוש) של נתנאל נישאה לתעשיין יונה גרסטנר) מנהל מחלקה באמפי"א, סרב, לדבריו, לראותו. אחיו הגדולים שנותנו בחיים, היו קשי' שים מדי מכדי לסייע לו. ילדיהם היו טרודים בעסקיהם. האה היחיד שתלה בו תקווה, עמי זכאי מאירוביץ', מנהל המשק בבנק לאומי, התנכר לו, לדבריו, גם הוא. "יהי צריך לצלצל אליו למישר עש' רות פעמים ותמיד היתה המזכירה אומרת לי שהוא עסוק." סיפר נתנאל, "אפילו לא הזמינו אותי ואת אשתי פעם אחת לצרו' חת. כל אלה שהייתי נפגש איתם בבקשה לעזור לי להסתדר בעבודה, היו משור' ממם: "מה זה, אחיך לא יכול לסדר לך עבודה?"

הניכור והיאוש עשו את שלהם. אשתו החליטה שהיא רוצה לחזור לדרום-אפרי' קה. נתנאל ניסה להשיע עליה להתאזר בסבלנות. פרצו בניהם מריבות על רקע זה. יום אחד נתקפה האשה בהתמטות עציבים, נלקחה למוסד בבתיים. כששיח' ריה משם עלתה מיד למטוס הראשון ש' לקח אותה לדרום-אפריקה. השבוע, יצא נתן מאירוביץ' בעקבותיה.

קולנוע

סרטים

גולן בדרך

אל השמש

על מנחם גולן אפשר לומר הרבה דברים לא סימפטיים, ולמען האמת, רובם נאמרו כבר. אבל זכות אחת אין לשלול ממנו: הוא עשה למען תעשיית הסרטים הישרא' לית יותר מכל אדם אחר. הוא ידע בעבר ימים טובים והוא ידע הרבה מאוד ימים רעים, אולם על אף כולם ולמרות הכל, המשיך לעשות סרטים.

אמנם, הוא ניסה לא פעם לדגדג את הקהל שלו בקילשון ולגרום לו התרגשות במהלומות מחבת על הראש, אך יחד עם זאת, היה בין יחידים הסגולה שהעזו לגעת בבעיות אקטואליות (למשל בעיית העליה בפורטונה) וזאת למרות שבענף הסרטים בארץ סבורים שהמציאות הישראלית נוע' דה, במקרה הטוב ביותר, לספק בדיחות מפוקפקות לבדיהקלנוע, אבל לא ליותר מזה.

בכל פעם שמראיינים אותו, לפני בכורה חדשה, ולא חשוב כמה סרטים עשה כבר, נוהג גולן לומר שבעיניו — זה סירטו הראשון. לעתים, זה נשמע כמליצה מסח' רית, אולם כשהוא אומר זאת על בריחה אל השמש, יש בכך לא מעט מן האמת. זו הפעם הראשונה שסרט ישראלי אינו נעשה כלל בארץ, לא הצילומים, לא

העולה

מעמד הסיום של "הבריחה אל השמש": ג'וזפין צ'פלין ברכבת הנ' שאת את סמל הפטיש והמגל (זו אחת הפעמים הבודדות בסרט שמקום ההתרחשות נרמז כבית-המועצות). יוצאת בדרך לישראל, לורנס הרווי (משמאל), כשומר מבשר לה שחננו את היהודים, "הם יחיו", הוא אומר. תשובתו: "כן, אבל בבית-הסוהר."

העריכה ולא הקלטה-הקול. מרבית השחק' נים הראשיים הם זרים, והסרט אינו דובר אפילו עברית. ולמרות הכל זהו סרט ישראלי, ונושאו אקטואלי מאוד בשנה האחרונה.

כי סיפורם של שמונה היהודים המנסים לעלות לישראל ונתקלים בהתנגדות הפעיר לה של השליטון בארצם, קרוב מאוד לנסיון החטיפה של מטוס סובייטי על-ידי קבוצת יהודים, מעשה שבעקבותיו באו משפטי-לנינגרד המפורסמים. ואמנם, הי' כוונה היתה, במקור, לקרוא לסרט משפטי לנינגרד. משום-מה, ואולי כדי להקנות לענין משמעות כלל אנושית, הוחלט לא להזכיר כל שם של מקום, ואין איש מצביע כאן בפירוש על העובדה שמדובר ביהודים מרוסיה-הסובייטית. אולם לכל מי שרואה את האותיות הקיריליות, ומבחין במכוניות תוצרת ברית-המועצות או בסמל הפטיש והמגל על קרונות הרכבת, מקום ההתרחשות ברור בהחלט.

וכאן טמונה בעצם הסיבה לכך שהסרט לא צולם כלל בארץ. וכי כיצד אפשר היה למצוא בארץ עיר הדומה, אמנם לא ב' פרטים, אבל לפחות כמבט כללי, לעיר רוסית קפואה בחורף קשה. או ליערות מושלגים רחבי ידיים? על מנת למצוא אתרים לצילום, נדד גולן יחד עם מנהלר האמנות קולי סנדר, בכל רחבי אירופה, ולבסוף, כנראה גם בהשפעת שותפיו ה' שונים להפקה, הוחלט לצלם את הסצינות

ג'וזפין צ'פלין

אחותה הצעירה של ג'רלדין ובתו של צ'ארלי הליצן לדורות, בתפקידה הראשי הראשון בקולנוע, כצעירה יהודיה המתחנת עם אהובה, סטודנט יהודי לרפואה, בלילה האחרון לפני שהוא צריך לעלות לארץ. השלטונות מונעים את יציאתו והשניים מצטרפים לקבוצת מחתרת.

המתרחשות בעיר, בתוך ברלין, ואילו את יערות העד של רוסיה — במרחבי נורווגיה.

לתוך הנופים הללו ריכז גולן כמה שחקנים בעלי שם בינלאומי לא מבוטל. לורנס הארווי מגלם דמות של מייג'ור במישטרה-החשאית שמתפקידו למנוע על-ייתם הבלתי חוקית של היהודים לארץ. ג'ק הוקינס הוא סופר שכתביו אסורים על-ידי המפלגה. לילה קדובה, בובולינה המפורסמת מזרבה היווני, היא אשה למר' דת סבל שבילתה כבר עשר שנים מאחורי סורגים-ברז, בגילגול קודם של המישטר, בגלל פליטת פה מיותרת, ועתה היא רוצה להתחיל את חייה מחדש, אבל בישראל.

ג'וזפין צ'פלין, בתו של צ'ארלי ואחותה של ג'רלדין, היא בתה של קדובה, ר' אהובתו של יהודה ברקן, המגלם סטודנט לרפואה המגורש ביום בחינות-הסיום מן האוניברסיטה, על שהגיש בקשה לעלות לישראל, שם נמצאת כבר אמו. ג'ון איירלנד, שחקן אמריקאי בעל נסיון של עשרות שנים בקולנוע, הוא הטייס, גיבור-לאומי לשעבר שנחקק לקרן-זווית בגלל דעותיו הפוליטיות. הוא מתכנן את חטי' פת המטוס.

ואילו יהודה אפרוני הוא צלם עלוב נפש, המתגלה בסוף כחוליה החלשה מכולם. בהופעה קצרה, שהיא אולי המבריקה ב' יותר בסרט, השחקן הבריטי קלייב רוויל, מי שהיה פייגין המקורי באוליבר, מגלם

כל אנשי גולן

מנחם גולן (נחפו קדימה) עם חבורת שחקניו באחד מאתרי-הצילום בנורווגיה, שם הצליח למצוא שלג ויערות עבותים, הנוף שהיה דרוש לו לתיאור בריחתם של זוג הסטודנטים היהודיים. את הרקע העירוני להתרחשות, מצא דווקא בברלין, שם גילה כנטייה בעלת מיגדלים הדומים בכל לכנטייה רוסית טיפוסית במוסקבה, וצילם בה את רוב רובו של הסרט.

איכר פשוט, ושורשי, שבתברתו משתכרת לילה קדובה כלילה אחד, במיסבאה קטנה. ומה יוצא כשמערבבים את כל התבשיל הזה יחד? דייה לצרה (ולביקורת) בר שעתה, מה שיקבע את גורל הסרט בעיני הקהל הרחב, היא הדרך בה יקבלו, למשל, את המירדף הארוך מאוד בסוף הסרט, אחרי זוג האוהבים הנמלטים מידי ה' מישטרה ומנסים לעבור את גבול המדינה ברגל, דרך ביצות, יערות ונהרות קפואים. או את העובדה שיהודה ברקן מנתח

בובלינה לילה קדובה (בו' בולינה מ'זורבה ה' יונג') כשהיא שיכורה, רוקדת ושירה עם קלייב רביל כאיכר רוסי שניקלע למקום.

הפחד לילה קדובה וג'ראלדין צ'אפלין, אם ובתה בסרט, בסצינת חרדה טרנס-מישפט, בו נדונה האם 10' שנות עבודת-פרץ בשל רצונה לעלות.

את עצמו על ספינת נהר, בעזרת סכין מטבח ובקבוק וודקה, או את שיטות ה' חקירה במרתפי המישטרה-החשאית ה' שואבים השראתם (אפילו בתאורה) הישר מההודאה של קוסטס גבראס. אם כל אלה ייראו לקהל, הרי שהסרט יצדיק את עצמו מבחינה מסחרית, וזה הישג לא קטן. מאחר וזו ביגתים ההרפת' קאה הכספית הנועזת ביותר של סרטי נוח עד עצם היום הזה. לדברי מנחם גולן, זה עלה כמיליון וחצי ל"י, וזאת מבלי לקחת בחשבון את השכר שמגיע לו כי במאי.

אבל בין אם זה יכניס סכום זה או לא, לגולן עצמו אין שום ספק: "זה הסרט הטוב ביותר שלי". אמנם הוא אמר זאת כבר כמה פעמים בעבר, על סרטים אחרים. אבל הפעם נראה שהוא באמת צודק.

תדריך תל-אביב

*** הגן של פינצי קונטיני (גוודון, איטליה) — פרק בתולדות שואת

פעם גאבן - תמיד גאבן

הראש (פאר, תל-אביב, צרפת) — בעל חווה אמיד, המנהל את חיי משפחתו ביד חזקה ובזרוע נטויה, מגלה שנכדו, אשר יצא לפריז ללמוד רפואה וטרינרית ומשום-מה הפך לברמן על אוניה, עוסק, בזמנו החופשי, בסחר הרואין. מאחר והחווה הוא ז'אן גאבן, הוא מחרים את הסחורה, מסתיר את הנכד במרתף, ומחסל כנופייה שלמה של העולם התחתון המנסה להניח ידה גם על ההרוג אין שנעלם — וגם על הנכד הבלתי מהימן.

בקיצור, סיפור שנתפר כאילו במיוחד עבור הכוכב הצר-פתי הוותיק, המרגיש עצמו בבית, בדמותו של זקן קשוח, שתקו, עקשן ורודן, שאינו מאזין לאיש, ואינו סולח לחתנו, גם לאחר יובל שנים, על שהיה פעם פועל חווה, ונישא לבתו אחרי שהיתה כבר בהריון. ככלל סרטי, יש לגאבן מערכת פרטית משלו למדידת הטוב והרע, ואין לחוק, למישטרה או למשפט כל דרך לפרוץ לתוך מערכת זו. גאבן הוא מעל כולם, כדרכו בקודש.

בעצם הוא מעל כולם גם בהופעתו על הבד. אמנם שערו-תיו לבנות לגמרי, ועיניו כמעט ונעלמות בין הקמטים המסכים את פניו, הליוכו כבד וגופו מסורבל, יחד עם זה הוא עדיין השחקן האמין ביותר של הבד הצרפתי — אם כי בוודאי לא המגוון ביותר.

בעצם, הוא אישיות מקודשת כל-כך, שכל המתרחש סביבו נועד אך ורק לשרת אותו. הבמאי פיאר גרנייה דפר, שהיה באחרונה במאי החצר שלו (ביים גם את „החתול“) מטשטש את הצדדים השטחיים שבסיפור, ואת הדמיון שבינו

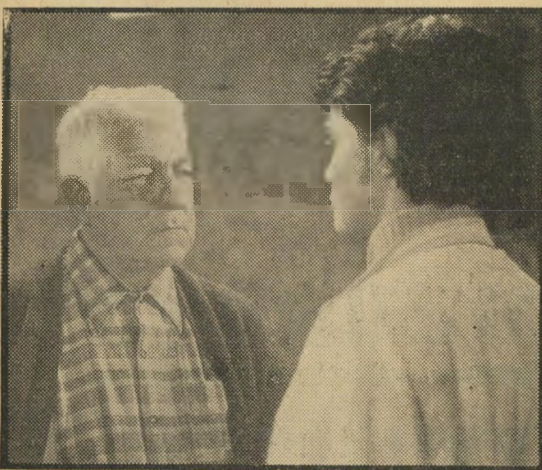
האקדוחן הלא כליכך טוב

שמש אדומה (אסתר, תל-אביב, צרפת — ארצות-הברית) — היה היתה פעם תקופה, כאשר כל במאי סרטים שבר את ראשו כדי להמציא תנוחה חדשה לנשיקה הגורלית על הבד. היום, לעומת זאת, עסוקים כולם בהמצאת דרכים חדשות להרגיל ותעלולי אלימות משוכ-ללים ומפתיעים יותר מקודמיהם.

מבחינה זאת, נראה כי טרנס יאנג, במאי „שמש אדום מה“ וצוות עוזריו מצאו את הנוסחה הנכונה. הם לקחו את נוסחת המערבון הקלאסי, כלומר: האקדוחן הטוב נגד האקדוחן הרע, והוסיפו לה כמה קישוטים מודרניים: ראשית, גם האקדוחן הטוב אינו כליכך טוב, משום שהוא שותפו לפשע של הרע. ההבדל ביניהם הוא שהשני בוגד בראשון ולא להיפך. שנית, חידוש מוצלח עוד יותר: לאקדוחים השלופים מצטרפת גם חרב זריזה של סאמוראי, ישר מסרטי קורסאווה. וכל זה מסביב לסיפור על שוד רכבת, בו בוזזים שני אקדוחנים, בין היתר, חרב זהב שהביא שג' ריר יפאן כשי לנשיא ארצות-הברית. השגירי שולח את אחד הסמוראים המתלוצצים אליו (טושיירו מיפונה) להחזיר את החרב ולא חשוב כיצד. בינתיים, בוגד האקדוחן הרע (אלן דילון) באקדוחן הטוב יחסית (צ'ארלו ברונסון) ונמלט עם הביוה. כל הסרט הוא מירדף אחרי דילון, מירדף אליו מצו-רפת בעל כורחה גם אורסולה אנדרס, יצאנית וידידת הפושע.

מה שקורה לכל אלה אינו מן הדברים המקוריים ביותר שאפשר להעלות על הדעת. יש כאן אינדיאנים רצחנים ופוש-עים צמאי דם, וסיפור שמתקדם זילוגים ומנתר מעלילה

פורל וגאבן: הזקן הקשוח

לבין סרטים קודמים של גאבן, עליידי כך שהוא משאיר את המצלמה, זמן ארוך ככל האפשר, מכוונת אל פני הכור כב, ואילו התסריטאי פסקל ז'ארדן, שכותב לאחרונה את כל הדיאלוגים לגאבן, מצליח לתמצת את השורות שהוא שם בפיו, עד למינימום, מבלי להפחית מאומה מן הרושם שהן עושות.

כלומר, שלמעריציו של גאבן אין מה להתלונן. ידו של הזקן על העליונה, כמו תמיד.

מיפונה ודילון: סמוראים ומופלאים

צדית אחת לשנייה, משום שבעלילה העיקרית אין מספיק בשר. אלא שטרנס יאנג לא נחשב מעולם לאיש האמנות אלא לאיש הפעולה, ובמה שנוגע להתמודדויות בין אקדוחים וסכינים, חרבות ורובים ועוד כיוצא באלה, הסרט ממלא בהחלט את תפקידו. מאחר וכל אחד מן השחקנים הראשיים אינו נדרש לשחק, אלא בסך-הכל לגלם את עצמו, מתקבלת תוצאה שהיא ללא כל ספק מסחרית, גם אם אינה מן המשובחות.

*** קיץ של אהבה (ירושלים, אר-ה"ב) — מעשייה רומנטית בנער הלומד את סודות האהבה בחופשת קיץ קסומה בבורעותיה של אשה שבעלה גויס ל-צבא. רגשני, אבל נעים לעין.

*** כתו של ריאן (סמדר, אנגליה) — סיפור אהבה צנוע לובש מימדים מונו-מנטליים בסרט רחב מימדים של דייוויד לין, שיוכר בעיקר בזכות סערה מדהימה על חופי אירלנד.

חיפה

*** דקמרון (חג, איטליה) — פאזוליני בעקבות בוקאצ'ו לועג בסרט מלא וגדוש הברקות לכל האיוולת האנו-שית על כל צורותיה. כדאי לראות.

דיומא הבן על אהבת בן-אצילים לנערה קלת דעת, חולת שחפת, בגירסה ממור תקת ודומעת, אבל עם גרסה גרבו בתפי קיד הראשי.

*** ארטיסטים בצבא (אלנבי, צר-פת) — סידרת הרפתקאותיהם של חמישיית שלומיאלים צרפתית בשם השאדלון. אין בה הרבה מקוריות או חידוש, אבל זה מצחיק לעתים קרובות.

ירושלים

*** ג'י (הבירה, ארצות-הברית) — אמריקה המבוגרת נגד אמריקה הצעירה בסרט המביא את ההתמודדות ושיא של התפרצות אלימה, בו שני הצדדים יוצאים מפסידים. פיטר בוואל מצטיין בתפקיד הראשי.

יהדות איטליה במבט נוגה וסנטימנטלי של ויטוריו דה-סיקה.

*** יום בחייו של איבן דניי סובייץ תכלת, אנגליה) — יום אחד במחנה לעבודת כפייה במרחבי סיביר. פחות מעמיק ומפורט מספרו של סולז'ני-צין, אבל לא פחות מוזעזע ממנו.

*** המכונות שלי (פריז, צר-פת) — הרובלת מכונות מפריז ליריד ה' מכונות באמסטרדם מאפשרת ל'וק (מר הילן) טאטי להמציא המון רעיונות מצ' חיקים שבהם הוא נותן את הרמז הרא' שון וסומך על פיקחות הקהל כדי שיש' לים את התמונה. ההנאה ביחס ישר ל' כושר התפיסה של הצופה.

*** הגברת עם הקמדות (מק-סיס, ארה"ב) — הרומן של אלכסנדר

העולם הזה

**בן משפחה ערבית אצילה טוען:
„הנשים קילקלו אותי!”**

הג'יגולו

מניצרת

פייסל (מייק) ספאדי